ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଦେଲଗସ୍ତାରେ ପ୍ରତିପ୍ରାନ୍ତରେ ୧୫୦୦ ଟେଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଦ୍ଧକ (୧୧୦୦୦) ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସମେତ ପ୍ରତ୍ୟହ ୫୬୦୦ ମହଣ ଉତ୍ତମ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା ।

—:o:—

ବିଲାତର ନୂତନ ବାଣିଜ୍ୟଶାଳା ।

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଲାତରେ ଅବାଧ ବାଣିଜ୍ୟର ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବ୍ରିଟିଶ ବାଣିଜ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଏହି ନିୟମ ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ରିଟେନ ଓ ଅଧୀନ ଦେଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ଆମଦାନି ହେବ । ଏଥିନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଭାରତରୁ ହେଉ ଆମଦାନି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ଆଇନ ଗଠିତ ହେବ । ବିଦେଶୀୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଯେଉଁ ଦେଶରୁ ଆସିବ ସେହି ଦେଶରେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଯେ ଦର ତାହାଠାରୁ ଶସ୍ତାଦରରେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଲାତରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଲାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିବ ସେ ଖର୍ଚ୍ଚରୁ ଶସ୍ତାଦରରେ ହେଁ ସେ ପଣ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ହେଲେ ଏହି ନୂତନ ପଣ୍ୟ ଯାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଜର୍ମ୍ମାନି ପ୍ରଭୃତି ଦେଶର ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବିଲାତରେ ଆମଦାନି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏ ଦେଶର ବାଣିଜ୍ୟନୀତି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଏହିପରି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବାର କେବେ ଦେଖାଯିବ !

—:o:o:—

ଟାଙ୍ଗରସର ମିଃ ଇଃ ସ୍କୁଲ ।

ଓଡ଼ିଶା ସ୍କୁଲମାନଙ୍କର ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ସାହେବ ଗତ ଥର ପୂର୍ବେ ଟାଙ୍ଗରସର ମିଃ ଇଃ ସ୍କୁଲ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକମାନେ ଇଂରେଜି ଭାଷାରେ ଉତ୍ତମ ଭୂଗୋଳ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିବାର ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ମାନେ ଭୂଗୋଳରୁ ସେ ସମୟର ଉତ୍କଳ ଦେଶର ପ୍ରାକୃତିକ ଅବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣନା relief map ସେମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍କୁଲରେ କୌଣସିଠାରେ ଏପରି ହେବାର ନ ଥିବାର ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲର ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ବିଶେଷ ପାରଦର୍ଶୀ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ ଲୋକ ବୋଲି ସ୍କୁଲ ସବ୍ ଇନସ୍ପେକ୍ଟର ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ଏଥିନିମନ୍ତେ ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟରୁ କିଛି ଅଂଶ ଉଦ୍ଧୃତ କଲୁଁ ।

"One of the best classes I have seen in the province"

"Good relief maps. They are the best I have seen in Orissa"

ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତାର ପରିଚୟ ଦେଉଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ଓ ତାହାଙ୍କର ସହକାରୀମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅତିବ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ସ୍କୁଲର ଉନ୍ନତି କାମନା କରୁଅଛୁଁ ।

—o*o—

ବୃଷ୍ଟି ଓ ବନ୍ୟା ।

ଗତ ସପ୍ତାହ ସର ଏ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରବଳ ବୃଷ୍ଟି ଓ ସେଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବନ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ହାଟଗୋଡ଼ରେ ପ୍ରାୟ ୧୩ ଫୁଟ ପାଣି ହୋଇ ସେଠାରେ ରହିଅଛି । ଏ ବନ୍ୟା ଯେ ଅଧିକତର ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବନ୍ୟା ଉପରେ ବନ୍ୟା ହେଲେ ଯେପରି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ ସେହିପରି ଅବସ୍ଥା ଉପସ୍ଥିତ । ବନ୍ୟାର ପ୍ରାବଲ୍ୟ ହେତୁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ବେଶି ବିପନ୍ନ । ଏପରି ସମୟ ଯେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସହର ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ୟା ଜଳ ପ୍ରବେଶ କରଅଛି । ଯାଜପୁର 'ଭଦ୍ରକରେ' ହାଇଲେବଲ ଲାଇନ କଟି ଭାଙ୍ଗିଯାଇଅଛି । ଏଠାରୁ ବ୍ୟାସନଗରର ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ଯାଜପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତା ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଅଛି । ବେଙ୍ଗଲ ନାଗପୁର ରେଲୱାଇର ଝାଞ୍ଜପୁର ଓ ଭୂଷଣ୍ଡପୁର ଷ୍ଟେସନମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ରେଲରାସ୍ତା ଭାଙ୍ଗିଯାଇଅଛି । କୋଠଦେଶ ପ୍ରଗଣାରେ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆପଣାର ଜମିକୁ ପାଣି ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ କାଇ କାଟି ଦେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅବ୍ୟବହିତ ପରେ ବନ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ଏହି ସାମାନ୍ୟ ପରିମାଣ ସାଇରେ ପରିଣତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୁଦାୟ କୋଠଦେଶ ପ୍ରଗଣାକୁ ଜଳପ୍ଲାବିତ କରଅଛି । ଏ କାରଣରୁ ଗତ ତା ୩ ରଖ ରୁଷିବାର ହଲ ଗଡ଼କୁ ଜାଜପୁର ସବଡ଼ିଭିଜନର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦିଆଗଲା ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ସ୍କୁଲମାନେ ଲଗାଇ ଓ ମଶାଲ ନେଇ ଡାକଦାକ ଥିଲେ ।

—:o:—

କଟକ ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ବଲ୍ଲଭ ରାସ୍ତା ।

କଟକ ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲ ଓ 'ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ' ରାସ୍ତାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ଯେପରି ସେ ସଡ଼ାରେ ଉଦ୍ଧେଗ ରହିବା ଅସମ୍ଭବ । ସହର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ସୀମାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସଡ଼କ ଉପରେ ପାଣି ଜମିଅଛି । ପ୍ରକୃତ କଥା ଏହି ସଡ଼କ ବଡ଼ ନିମ୍ନ ହୋଇଥିବାରୁ ରାସ୍ତାର ଏହି ଦୂରବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ସଡ଼କ ଗୃହମାନଙ୍କର ବାଲୁବଜାର ଓ ଚାନ୍ଦିନୀଚୌକ ଏହି ସମସ୍ତ ବଜାରର ପାଣି ମେଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲ କାଟେ ଯାଉଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ବଜାରମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ପାଣି ସେଠାରେ ଜମୁଅଛି । ଯଦ୍ୟପି ଉକ୍ତ ବଜାରମାନଙ୍କର ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଜଳ ନେବାର ଏହି କାଟେ ନ ଥାଇ ଅନ୍ୟ କାଟେ ପଠାଇବାର ଉପାୟ କରାଯାଏ ତାହାହେଲେ ଏଠାରେ ଏପରି ପାଣି ଜମନ୍ତା ନାହିଁ । ସଡ଼କ ବାହିରିଲେ ଲୋକଙ୍କର ଯୋଗ ନେଇ ଗଲିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛି । ଏ ସଡ଼କକୁ ଉଚ୍ଚ ନ କଲେ ଦେଲେ ହିଁ ଏବେ ଚେଷ୍ଟା କରିଲେ ଏହିପରି ଅବସ୍ଥା ହେଉଥିବ । ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ସଭ୍ୟ ଧରି ଦେବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ତାହା ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ଅଥବା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉକ୍ତ ସଡ଼ାର କେତେକ ଲୋକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଓ ସାନିଟେରି କମିଶନର ମାନଙ୍କର ଏଥିରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କର ଏହି ରାସ୍ତା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଅଛୁଁ ।

—:o:—

ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଖଡ଼ଗସେନ ଅଗ୍ରାଡ଼ା ।

ଅଗ୍ରାଡ଼ା ହାଉସର ସାହେବ ମାରବାଡ଼ି କେବଳ ଜଣେ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଧନକୁବେର । ତାହାଙ୍କର ଗତ ମାସ ତା ୧୮ ରଖରେ ଦେହାନ୍ତ ଘଟିଅଛି । ଜୀବନରେ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି କେବଳ କ୍ରୋଡ଼ ଟଙ୍କା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ସେହିପରି ସତ୍‌କାର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ରୋଡ଼ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । ପୃଥିବୀରେ ଏହାକରି ଏତେ ଅର୍ଥ ଅନ୍ୟ କେହି ଉପାର୍ଜନ କରିଥିବାର କମ୍ ଏହାର ଅନୁରୂପ ଦାନ କରିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କ ଜୀବନରେ ସେ ଏକଷଠି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ପୁଷ୍କରସ୍ଥ ଦେଶରେ । ସେ ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସେ

ଠିକାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ମାଲ ଦେଶକୁ ଆସି ସେଠାରେ ଜଣେ ଧନ୍ତ୍ରୀଙ୍କରେ ଚାକିରି କରିଥିଲେ । ବାଲ୍ୟକାଳରେ ତାଙ୍କର ବଶେଷ କୌଣସି ବିଦ୍ୟା ଲାଭ କରିବାର ସୁବିଧା ନ ଥିଲା । କେବଳ ଏ କେବଳ ଇଂରେଜୀ ବଡ଼ ଭାଷାକୁ କେବଳ । ସେଥିରେ କେବଳ ବର୍ଷ ଆନ୍ଦବରେ ଚାକିରି କରି ବ. ଦ. ସେ ଓହ୍ଲାଇ ଟେଲିଗ୍ରାଫ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ପାଦକ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ଏହି ଚାକିରି କରୁଥିବା ସମୟରେ ସେ ଟେଲିଗ୍ରାଫ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରି ପରେ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀର ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଉତ୍ତରେଗ ନାମରେ ଜଣେ ଲୋକ ଶୋଇ ଯିବା ଗାଡ଼ି (sleeping car) ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ପାଇଲେ । ତତ୍ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଜମି କିଣି ଥିବା ଜମିରେ ତୈଳ ଜମି କ୍ରୟ କରି ଅନେକ ଅର୍ଥ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେଥିରେ ସେ ଏହି ଉପାୟ ଚାଲିବାର ପରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟରେ ଧନଉପାର୍ଜନ କରିବାର ଉପାୟ କଲେ । ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେତେ ଚେଷ୍ଟାରେ ଶେଷକୁ ଜଣେ ମହାଜନ ଲୋକ ହୋଇଥିଲେ । ଉଦ୍ୟମଶୀଳତା, ସୂକ୍ଷ୍ମଦୃଷ୍ଟି ଓ କାର୍ଯ୍ୟର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏହାଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ସହାୟ ଥିଲା । ଏହାଙ୍କର ଦାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଆମେରିକା ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଲ୍ଲୀଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ପାଠାଗାର (Library) ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ।

ଗାଁ ।

ଅତୀତ ଏବଂ ନୂଆ ଏକ କଥା ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କତିପୟ ଗାଁମାନଙ୍କ କଥା କହିଥିଲୁଁ ତାହା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତର ସ୍ୱରୂପ । କଥାଟା ଏହି ଗାଁମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା, ଯେତେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଗଲାପରି । କତିପୟ ଗାଁମାନଙ୍କରେ ସହ୍ୟା ସ୍ଥାନରେ ଯେତେ । ଅଛି ସର୍ବତ୍ର ଯେ ଲୁଟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତାହାକୁ ହିଁ ତାଙ୍କର କହଅଛୁଁ ଯେ ଏପରି ଶାସନ ଓ ଧର୍ମଭାବ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ନାହିଁ । ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଜାଣିପାରିଲୁଁ; ଅନ୍ୟ ନାନା କଥା । କେତେ କେତେ ଘରେ ବଣ ଦେଇ, ଗ୍ରାମର ଭାଗର ସମୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏବେ ବଡ଼ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦେଖିଲୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳି ଗଲେ କଥା କହୁ ନ ଥିଲା । ସେହି ସ୍ୱରୂପ ନାହିଁ । ଗ୍ରାମକୁ କେତେ ଲୋକମାନେ ଏଣି ତଣ ଓଡ଼ିଆ ନାହିଁ ସେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଗାଁଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ ଦୂଷିତ କରିବାକୁ ବହୁ କାଳ । କେତେବେଳେ ଗଡ଼ଜାତ କତିପୟ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ତାହା ନାହିଁ । ଅନେକ ଗରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ କରିଗଲାଏ ଏମନ୍ତ ନ ଥାଇବା କରୁଥାଏ । ସେ ଗାଁମାନଙ୍କର ଏ ସମସ୍ତ କତିପୟ କଥା । ଅନେକରେ କେବଳ ବଦଳେଇବା ନୂଆ ଏକ କଥା କହୁଁ । ଅନୁଭବ ଜଣା ପଡ଼େ କେତେ ଉପାୟ ଅଛି । ମାଷ ଜମ୍ମିଲ ଦଣ୍ଡିଟ କରିବାକୁ ବୁଝିଯାଇଥିଲୁଁ । ଗଣିବାର ଶାଠକ ଟାଲୁକ ଫର୍ଦ୍ଦ ଖଣ୍ଡ ଖାଉଥିଲେ ଅରେ କମ୍ପିତା ଲୁଣକୁ । ଏ ଗାଁ ଅଡ଼ାଲଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଲସ । ଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ବାହିଦା ଅମୃତରଙ୍ଗରେ ଗରବ କହିଲେ ଅଧର୍ଣ୍ଣଙ୍କ, ମହାଜନ ଏବଂ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟା ଦଳେ । ଛୋଟା ଲୋକଙ୍କ ବାଲେଶ୍ୱର ପରଗଣାଗଡ଼ କହିବାର ଚେଷ୍ଟା ତାହା ଦେ ଲୋକଙ୍କ ଭଲ କହୁଁ ତାହିଁରେ ଗୋଟିଏ

ଜମିରେ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଗ୍ରାମ୍ୟଲୋକଙ୍କର ଶାସନାଦି ବାରମ୍ବାର ଦେଖିଥିଲେ । ସର୍ବଦା ତାହା ପଡ଼ିଦେଲା ତାହିଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦେଖିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଗଣିତର ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମୂଲ୍ୟଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଜା ଘରଡ଼ିଆରେ ଆପଣାର ବାଡ଼ି ବାଡ଼ିରେ ଜମ୍ମିଥିବା ଗଛ ଉଠିଲା ବେଳକୁ ଦାସ ହୋଇଥିଲା, ମୂଳ କ୍ରମଶଃ ବଢ଼ି ଘରେ ରହିଯାଇଥିଲା । ମହାଜନ ଗୋଟା ଉପାୟ କଲର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ମୂଳଟି ଖୋଲି ପକାଇ ଦେଲା । ତାହା ଅବା ଜାଣିଲ ତଏ ମଦ ହଟାଇଲା ଏହେ ତଂ ଆମ୍ଭ ଗଡ଼ଜାତର ବଡ଼ଲୋକ ଓ ବଡ଼ଘରେ ଯେଉଁ ଶାସନମାନଙ୍କ ତାଗଣି ଦେଖିଲେ, ଇଟୋଟ, ଆଉ ଜୋଡ଼ିମ ! ସେମାନଙ୍କ ବଡ଼ଲୋକ କୋଣ ଶୁଣିଲେ ହେଉଛନ୍ତି ନାହିଁ । ଶୁଣିଲୁଁ ବୁଝିବାରେ ଅବ୍ୟାହତ ପାଇଲେ । ବୁଝିବା ଯେ ଜାଣ ପାଇଁ ହେଲେ ଏଥିର ମର୍ମ ଦେଖାଇଲେ ଦାଲିଙ୍କୁ ଜଣା ମାତ୍ର ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ଜଣେ ଅବଦମ ଗରଦ ହୋଇଥିଲେ ତାହାର ବ ଦଶା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଆଜ ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସର୍କାର ତଥା ଗ୍ରାମସ୍ଥ ଶାସନାଦି ପାଇମାନେ ତଣ ଏହି ସାମାନ୍ୟ, ଉପରୁ କିଛୁ ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ? ଯେ ଟେକି ଗଣବାସୀଙ୍କ ଜଣଦେଲ ସେ ଜଣା ଜମ୍ମଗଲ ମୂଳରେ ଭୁଲ ପଡ଼ ହାଠ । ଇଣ ଜମ୍ମିଥା ଦେହ ହଜ, ଜାଗେ ? ଜାଣିବା କେତେବଥା ଭୟ, କେଉ ଜୀବନ ହଜ, ଜାତି ? ମାତ୍ର ଗଛ ବାଡ଼ି କାଟିଲେ ଭୂଟିଥିଲେ ଦଣ୍ଡ ହେବଅଛି । ଏ ସାମାନ୍ୟ କଥା ! ଆଜ ଆମ୍ଭମାନେ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଥାଉଁ । ଗାଁବାସୀଙ୍କ ଜଣା ଅଧିକ କଥା ଇଙ୍ଗିତ ଅନ୍ତରାଳ ଗ୍ରାମ, ଏଥିପରି ଆଗେ କାରଣର ଅଗ୍ରଜ ହୋଇ ପ୍ରବଳ ପରିଚାଳ ସଂବାଦ ନ ପାର୍ଶ୍ୱ ଲେଖା ଛପାଇବାକୁ ଭୁଲିଲୁ ଟେଣ୍ଡ ଶିରି ଗୁହାର ଅନ୍ତରେ ଲେଖି ଦେଖ ଦଲୁଁ ।

—:o:—

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ ।

ଆସନ୍ତା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ତା ୨୮ ରଖ ଶୁକ୍ରବାରଠାରୁ ନବା ଇଂ ୧୧ ଘ୍ରା ସମୟରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧାଠାରେ ଗ୍ରାମସ୍ଥ ବଣ୍ଡୋବସ୍ତ ହେବ ।

ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମୁସ୍ଥି ମା ୬ ସର ଛୁଟି ପାଇଲେ ।

ଛୁଟିରେ ଥିବା ଶୁଭଙ୍କର ବାବୁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାୟ ଚୌଧୁରୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୮ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଜା ଛୁଟି ପାଇଲେ ।

ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ଲୁଣଘର ସବଡ଼ିଭିଜନ ଅଫିସର ଭାବରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ହେଲେ ।

ବାବୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଅଭ ଦର୍ଶ ମୁନସଫ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ଅନୁଗୁଳ ରାଜ୍ୟର ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ ଜାର୍ଜିଭଙ୍କ, ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

କଟକର ସବଜଜ ବାବୁ ପ୍ରମଥନାଥ ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ଭାରତୀୟ ଆଇନମାନଙ୍କର ଅଡ଼ିଟର ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ଭଲଣ୍ଟିୟର ବାବୁ ସାଧୁ ଚୌଧୁରୀ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା କରଣଗଡ଼ ମେଡ଼ିକାଲବୋର୍ଡ଼ର ମେମ୍ବର ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ରେଭେନ୍ୟୁର ବାବୁ ଅଶ୍ୱିନୀ ଚରଣ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା କରଣଗଡ଼ ହେଡ଼କ୍ୱାର୍ଟରର ଲୋକାଲବୋର୍ଡ଼ର ମେମ୍ବର ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଓଡ଼ିଶାକୁ ବଙ୍ଗଳାରୁ ବାହାରିଗଲେ ଭୁଲକଟ ସ୍ଥାନରେ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ କମିଟୀର ମେମ୍ବର ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

(୧) କଟକସ୍ଥ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଟ୍ରେନିଂ-ସ୍କୁଲର ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍‌ଟ୍ରେସ ମିସ୍, ଏ, ଏଲ୍, ଟର୍ଣ୍ଣବଲ୍‌ସ ।

(୨) ପିଣ୍ଡଗଲୋବର ଏଡ଼ୋଇମିଲ ହେଡ଼-ମାଷ୍ଟର ବାବୁ ଜମାଲଚରଣ ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟ ବ, ଏ, ।

(୩) ଓଡ଼ିଆଙ୍କର ନୂତନମାନ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରାମର୍ଶ ଦେବାକୁ କମିଟି ଗଠିତ ହେଲେ ।

ସୁଖ ଜନକ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ କଲ୍ଲ ଇନ୍‌-ସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ମାଧବଚରଣ ଘୋଷ ବି ୧୯ ଦିନ ଛୁଟି ପାଇଲେ ଓ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଡ଼-ସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ପୁରୀ ସମ୍ବାଦ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର ସାକ୍ଷୀ ବନ୍ଦୁକ ଶବ୍ଦ ସମୟ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ସ୍ଥଗିତ ଓ ଏଣିକି ଦେଉଳ ନିକଟରେ ଏହା ନ ହୋଇ ଅନ୍ୟତ୍ର ହେବା ଲାଗି ହୁକୁମ ହୋଇଅଛି ।

ସହର ଗଳି ଗୁଡ଼ିକ ଓ ନର୍ଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକ ପରିଷ୍କାର କରିବାକୁ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଉଦ୍ୟୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ଯାତ୍ରୀ ଲୋକ ଅଧିକ ଆସିବାରୁ ସହର ମଧ୍ୟରେ ଜଳ ପ୍ରଚୁର ଦରକାର ଅଛି । ବର୍ଷା ଅଭାବରୁ ଜଳ କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ।

ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଜଳାଭାବ ଓ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ହେଉଅଛି ।

ଅଧିବାସୀ, ଅଧିକାଂଶ ଅବସ୍ଥାର ଖବର ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁ ।

ଯାଜପୁର ସମ୍ବାଦ ।

ଅତ୍ର ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୁଖିଲା ପାଗରେ ଦେଖାଦେଇ ଅଛି, ଜନ୍ମ ଜମି ସବୁ ଶୁଖିଗଲେଣି, ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି, ମଧ୍ୟ ବର୍ଷା ନ ହେବାରୁ ଓ ଫସଲ ଦେଖି ଲୋକେ ଚିନ୍ତିତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ବାବୁ ମହାନ୍ତି ଦଉରେ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ପାଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହିଠାରେ ଅଛନ୍ତି, ଏ ସହରରେ ଗ୍ରାମଙ୍କର ଉନ୍ନତି ଦେଖି ଲୋକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ, ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପକାର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଯାଜପୁରର ଅଧିବାସୀ ପଣ୍ଡିତ ଜୟମାନେ ଏ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ଯାହା ଲିଖିଅଛନ୍ତି ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିନ୍ତା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଅଛି, ଅଧିକନ୍ତୁ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିବା ପରଗଣା ଲୋକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ଧାନ ଫସଲର ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ହେଉଅଛି, ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଓ ଜଳକଷ୍ଟ ଦୂର କରିବା ନିମିତ୍ତ ଦରକାର ହେବ ।

ପ୍ରଜାଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବା ସାଧାରଣ ଉଚିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଶୋଚନୀୟ ହେବାରୁ ସରକାର ଯେପରି ଉଚିତ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦୂର ହେବ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ସମ୍ବାଦ ।

ଆସ୍ତୁ ଭୂସମ୍ପତ୍ତି ବିଷୟ ଉପରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦେଖି ଲୋକ ଚିନ୍ତିତ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ତା ୩୧ ଇଖ ଅଗଷ୍ଟରେ ସଭାରେ କମିଶନର ସାହେବ ଏହି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କଲେ । ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ...ର ୨୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଥିବାରୁ ।

ମଧ୍ୟରୁ କୋଟାଏ ବାକି । ଅବଶିଷ୍ଟ ୨୦ କୋଟି ଲୋକ ସହରରେ ଅଛନ୍ତି ।

ସ୍କୁଲ ଟଙ୍କାରୁ ଭଲରେ । ରେଙ୍ଗୁନ ସ୍କୁଲ ସାହେବ ସ୍କୁଲରେ ଏବଂ ଗୃହ ୭ ଟେକ ବଳରେ ବନ୍ଧ ହୋଇଅଛି ।

ମୁଦ୍ରାଳୟ ଶେଷ ସାଲରେ, ଡାକଘରୀ ପଠାଇ ଲୋଚାଏ । ବାଲିଗଣ କୋଟାକୁ ରୁପଠଣା ହୋଇଅଛି ।

ଶିକ୍ଷକ ଖତରେ ଅନାଦାୟ ହେଉଅଛି ସାକ୍ଷ ପାଇବାକୁ ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଶୋଲା ହେଉଁ ୨ ହଟ୍ଟ ଓ ପୁସ୍ତକ ଦେଖାଯାମାନେ କାହାରୁ କଷ୍ଟରେ ଯାଉଅଛନ୍ତି ।

ଅନେକର ବର୍ଷାଯୋଗୁଁ ରେଲୱେର ଲାଇନ ସାରିବାକୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିବ । ଭଲ ଟ୍ରେନ ଶୀଘ୍ର ଚଳାଇବାକୁ ଅସୁବିଧା ଅଛି । ଉପନିବେଶ ପଥରେ ଯୋଗୁଁ ଜଳ, ଚିଲ ଶସ୍ତା ଦର ହୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖାଉଛି ।

ବଙ୍କାର "ଶୁଭଦ" ନାମକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରଥମ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ହେଉଅଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

କଟକ ସମ୍ବାଦ ।

ଗତ ତା ୨ ଉଠରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଶ୍ରାବଣରେ ଦରଖାସ୍ତରେ ଏବଂ ତା ୭ ଉଠରେ ଫେରିଅଛନ୍ତି ।

ମୁଦ୍ରାଳୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଅଧ୍ୟୟନ Young Utkal Students Association' ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ସଭ୍ୟମାନେ ଉଚିତ ଦାବି ଦେଖାଇ ଓ ବହୁଲୋକ ଜମାହେବା ପାଇଁ M. E. School ରୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ କଲେଜ ପାଠାଗାରକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଠିକ୍ କରାଯାଇଅଛି ।

ସମ୍ବଳପୁର ବର୍ଷା ହେଉଅଛି ।

ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ "ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦ" ଗୀତ ଗତ ତା ୨୦ ରଙ୍ଗରେ ଲୋକେ ବୋଲି ଯାଉଅଛନ୍ତି ।

ଦୁଇଟ ପଥ ବ୍ରହ୍ମପୁର ରେଲୱେ ଷ୍ଟେସନରେ ପଞ୍ଚମ "ଗଡ଼ଜାତ" ର ଅନୁମତି ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବାଣ୍ଡି ସମ୍ବାଦ ।

ବାଙ୍କିରେ କୃଷକବର୍ଗ କୋଳାହଳ କରୁଅଛନ୍ତି, ପାଣି ଓ ଅନ୍ନ ଅଭାବରୁ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ବୁଢ଼ା ଲୋକମାନେ କଷ୍ଟ ପାଉଅଛନ୍ତି ଏ ବିଷୟ ଭାବିବାକୁ କାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ସହିତ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗା ୧ ୪ ଲୋକ ଦର୍ଶନ ହୋଇ ଅବସ୍ଥା ଜଣାଇ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦୂରହୋଇ ଅଛି, ଭଦ୍ରଲୋକ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ ।

ଭାରିଜଣ । ସାକ୍ଷୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ମହାନଦୀ ବନ୍ଧକୁ ଲଙ୍ଘି ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ କେତେକ ଗ୍ରାମ ଧ୍ୱଂସ ହେଲା ଏ ବିଷୟରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଭଲ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଣି ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରଜାମାନେ କଷ୍ଟ ପାଉଅଛନ୍ତି, ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ା, ଏ ବିଷୟରେ ଭଲ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ । ଗୋଟିଏ ଏପରି ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାର ଉଚିତ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟନାଥ ସେନ ଜଜେଷ୍ଟର—ପାଇଁ-ବାରେ ଅଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଉପେକ୍ଷିତ ହେଲା ।

ଶ୍ରୀ ବାଲମୁକୁନ୍ଦ କୋଷା-ତନୟ—ହେବାକୁ ସମ୍ପାଦକ କଟକର ସମ୍ବଲପୁର ମେମ୍ବର ଗଣମାନଙ୍କ ଭବନରେ ହେବେ ବୋଲି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲେଖିଥିଲେ ତୋଷ ପତ୍ରିକା ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ କରଯିବା ହେତୁ ଆଉ ସେ ସଂଶୋଧନ ବିଷୟ ନେଇ ଅଲୋଚନା ଦରକାର ଶୋଭନୀୟ ନୁହେଁ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଶର୍ମ୍ମା—ଆପଣଙ୍କର ପତ୍ର "ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା" ର କେତେକ ଅଂଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଛାତ୍ରର ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ କେତେକ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଏକମତ ନ ହେବାରୁ ଏବଂ ସ୍ଥାନ ଅଭାବ ଅଧିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିଲୁଁ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେରକଙ୍କ ପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମହାଶୟ !

ଉକ୍ତ,ଶେଷରେ ସାମାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଅନୁଯାୟୀ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା, ସରକାରଙ୍କ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ସ୍ଥାନ ଗଣିତ ଅନୁସାର ସଂଖ୍ୟାଗଣନାରେ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକ ତୃତୀୟ ଓ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଲାଗି ଛଅରୋଟି ବଜାର ଗଣିତଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଏମାନଙ୍କର ଗଣନା ଓ ସାଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶିକ୍ଷା । ମାତ୍ର ଆଗାମୀ ପରୀକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିୟମାବଳୀରେ ଉଚ୍ଚତର ଦେଖାଯାଉଅଛି ବେ ଅନେକ ୧୮ ଜଣେ ଛାତ୍ର ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅପର ଦୁଇ ପକ୍ଷରେ ଛାତ୍ରମାନେ ହେବାର ଏହ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ।

ମୁ, ଉଠାଳ ଓ ଦାଇ ଦାସଙ୍କରେ ପ୍ରଧାନ ଅନ୍ତ ସେ "ଯୋଗାଡ଼ଯନ୍ତ" କରିଛି ସେଇ ପ୍ରଥମ ସାରଣୀ । ଏକ ପ୍ରଭାବ ସାଧାରଣରେ ନୂତନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ମାଇ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ୧୮୬ ପୃଷ୍ଠାର ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଏହା ଭୁଲ ବଟନ୍ତି "ଭଡ଼ସର୍ବ ମିଶ ଅଙ୍କ ଭୂଲ" ଅର୍ଥାତ୍ ଉକ୍ତ ବଟନ୍ତି ଅନେକ । ଅତଏବ ଭୁବନେଶ୍ୱର (ଏ ପ୍ରକାର) ଅନୁସାରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ ହୋଇଅଛି ।

ଅତଏବ ପ୍ରାଚୀନ ରୁଚିର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କଠାରେ ଏହାର ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛୁଁ ଯେ ଏହାର ଗ୍ରନ୍ଥାଣ ସହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ପରୀକ୍ଷା ଯୋଗେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶ କରି ଧର୍ମାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ।

୨୦।୮।୯୯ ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ଦ୍ୱାରକା ଅଧିକାରୀ ଗଣପୁରସ୍ଥ ସ୍କୁଲ ।

ମହାଶୟ !

ତା ୨୦।୮।୯୯ ରେ ଉତ୍କଳଦୀପିକାରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଲେଖା ପଢ଼ୁଥିଲି ଭାଲରେ କେତେ ଅଂଶ ବୁଝି ପାରିଲି ନାହିଁ, ଲୋକଙ୍କର ଏହି 'ଟୋଲ' ସ୍ଥଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଲୋକମାନେ ଅନୁମାନ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ 'ଟୋଲରା' ଓ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ 'ଟୋଲ' ବୋଲି ମନେ କରିଥିଲୁଁ, ମାତ୍ର ପରେ ଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ 'ଟୋଲ' ବୋଲି ଲେଖିବାରୁ ଉଭୟଙ୍କ ସନ୍ଦେହ ହେବାରୁ ଅନେକ ଜଣାଇଲି ଲୋକଙ୍କ ଏହି ସନ୍ଦେହ ଆଗାମୀ ସପ୍ତାହ ପତ୍ରିକାରେ ବୋଲାଇ ଜଣାଇବା ହେବେ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି ରଖି ୨୮ ଖଣ୍ଡରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଭୁଲପ୍ରମାଣ କଲ ସାହେବଙ୍କ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାରଣ୍ୟ ହେବା, ଶିକ୍ଷା ଦେଖା ହୋଇଅଛି ନେମନଙ୍କ ସହିତ ଭୁଲ ଗଣନା ।

ସଭାସାହେବଙ୍କର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାରଣ୍ୟ ହେବା, ଲେଖି-ଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଇତି ।

ତା ୩—୯—୯୯ } ଆପଣଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ବାଧ୍ୟ
କଟକ } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ଗର୍ଗ

ଉତ୍ତରର ଅବଶ୍ୟକତାରୁ ଆପଣଙ୍କ ଟିକଟରେ ଉତ୍ତର ଲେଖୁଅଛୁ । ଧନ୍ୟବାଦ ସଂ ।

ମହାଶୟ !

ଅଠଗଡ଼ର ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଇଡ୍ରାମ ଉପରେ Bushire ୭ ନମ୍ବର workshop office ରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ମହାଶୟ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର "ଦରିଦ୍ର ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥ କୁ" ଭଣ୍ଡାର ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ପଠାଇ ପ୍ରଦେଶୀୟ ଉପକାର କରିଅଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରୁଅଛୁଁ । ଅତଏବ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କର କୁଟୁମ୍ବ ସାହାଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ।

୧ । ପଦ୍ମଲୋଚନ ପ୍ରଧାନ, ଭଟ୍ଟ ମାହିନ୍ଦ ଟ ୩୦
୨ । ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସେନାପତି, ବଡ଼, ବଂଶ ସ୍କୁଲ ଟ ୧୦
୩ । " ବନମାଳି ଚରଣ ଦାସ ଚୌଧୁରୀ କଟକ ଧ ଦ ଟ ୮
୪ । ରେଣୁକାଦାସ ଉଦୟ, କନିକା,କଟକ ଟ ୩୯
୫ । ଭାଗବତ ଦାସ, କଟକ ଟ ୧୯
୬ । ରାଧାମାଧବ ଦାସ, କଟକ ମାହିନ୍ଦ ଟ ୧୯
୭ । ଦୁଷ୍ମନ୍ତ, ମଲ୍ଲ, ବାଲେଶ୍ୱର ଟ ୧୯

କଟକ } ଅନୁଗତ
୨୭।୮।୯୯ } ଉତ୍କଳ ସେବକ
ଦରିଦ୍ର ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥୀ ।

ନିଲାମ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ତା ୧୯ ମାର୍ଚ୍ଚ ତାରିଖ ସନ ୧୮୯୯ ମସିହା ୮୬ ନଂ ଡିକ୍ରି—କଟକ ।

ଡିକ୍ରିଦାର ସାହୁ । ସା । ରାଘବପୁର । ଡିକ୍ରି ବାଳି ଦାର ବାଳି ଦାର ରୁହାବାଲ ସାହୁ । ସା । ବେଣ୍ଟା । ମୁ । ଏକାଇ ପରଗଣା ।

ଡିକ୍ରିଦାରଙ୍କ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଦାବି ଟଙ୍କା ଉଠାଇବା ଯୋଗୁଁ ନିଲାମ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଥିବା । ମୁ । ବାଳିକୁଦି ଉ ୧୭ ନଂ ସେ । ତୌ । ଗ୍ରାମ ଖାଲି ଖୋ ଦାର ଦିଆ ଅଟେ ଜମି ମାଲିକ ଉ ୨୮ ଗୁଣ ଶାଗା ଦା, ଏ—୭—୫ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ୧୯—୮ ତ ଖ ଟ ୬୬ ତା ୧୭।୧୦।୯୯ ଉଠେ ଗ୍ରାମ ହେବ । ୫ ୧୫୦।୯ ।

ତା ୧୫ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୯୯ ସାଲ ।

ଦରଖାସ୍ତ ୨୨ ନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମା ଅଟେ ।

ଡିକ୍ରିଦାର ବସ୍ତ୍ରଓ ଦାସ ।

ଉକ୍ତ ଲେଖିତ ଡିକ୍ରୀ ଜାରୀରେ ତହସୀଲଦାରଙ୍କ ଘରୁ ନିଲାମ ଶାସନ ହେଲା । ଅଧିକ ସହିତେ ଜମି ଶାଗା ଦିଆ । ମୁ । ୨୩ ମୁଦ୍ରା ଜମି ୧୫।୭।୯୯ ତାରିଖ ନିଲାମ ହେବ ।

କଟକ ସଦର ଅନୁଗତ ମୁନ୍ସଫଙ୍କ ସହିତ ଓ ସବଜଜଙ୍କୁ । ଗ୍ରା ହେବା କେତେକ ଘରଭାଡ଼ା । ଗ୍ରା । ଡାଙ୍ଗ । ମୌ । ତୋଳପଡ଼ା ଉ ୨୯୩୦ ମୁଦ୍ରା । ମୌ । ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁର ଦେବସ୍ୱ ଗହଣା ସରକାରଙ୍କ ଜମି ଏ ୧୧୬—୬ ଟ ଏଠା ୮ ଟଙ୍କା ଅଟେ ଅଧିକ ମଧ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ୫ ଟଙ୍କା ଜମି ଏ ଟ ୧୭ ରେ ୫୩୮ ପାଇବା ୪୬ ଗୁଣ ଭୂଲକୁ ଦୁଇ ପଡ଼ି ଜମି ଅଧିକାରୀ ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅଧିକାର ଗୁଣ ଏଥିରେ ବାଲେଶ୍ୱର ତହସୀଲ ଦାସଙ୍କ ଧାରୁ ୪ ୩୩ ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

JUST A MINUTE PLEASE?

WE have just established ourselve in this town as Highclass Perfumers, stationers, Haberdashers and dealers in oilmanstores. Our Prices are lowest in the market. Try us before you buy elsewhere.

Our order supply and Muffasil Departments—All orders are carefully attended to and despatched per value payable post. Simply write us what you want and see whether you get the best return for your money.

WE can supply you anything and everything available here or from anypart in India and Foreign countries.

A, Somasekharam & Sons,
Chaudhury Bazar,
Cuttack.

ଏହି ସହରରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁଗନ୍ଧି ଦ୍ରବ୍ୟ, କାଗଜ କଲମ ପ୍ରଭୃତି ଲେଖନସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ଉପକରଣ, ଛତା, ଗେଞ୍ଜି, ଗୁଞ୍ଜି, ମୋଜା ଓ ନାନାପ୍ରକାର ଫ୍ୟାନ୍ସି ଓ ବିଲାତି ଜିନିଷ, ଚା, ଚିନି, ବିସ୍କୁଟ ଖାଦ୍ୟମାନଙ୍କର ଦୋକାନ ଖୋଲିଅଛୁଁ । ବଜାର ଦରଠାରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଏ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମଧିକ ଶସ୍ତାରେ ମିଳେ । ଅନ୍ୟ ଦୋକାନକୁ ନ ଯାଇ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କାରବାର କରି ଥରେ ପରୀକ୍ଷା କଲେ ଗ୍ରାହକମାନେ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ମଫସଲ ଓ ସହର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ବରାଦ ମତେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଭି: ପି: ପାର୍ସେଲରେ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯତ୍ନରେ ପଠାଉଥାଉଁ । ଗ୍ରାହକମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବରାଦ ଦେଲେ ସେମାନେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ଜିନିଷ ପାଇବେ ବୋଲି ଜାଣିପାରିବେ । ଭାରତ ବର୍ଷରୁ ଯେ କୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଓ ବିଦେଶରୁ ଯେ କୌଣସି ଜିନିଷ ଅମ୍ଭେମାନେ ବରାଦ ପାଇଲେ ଯୋଗାଇ ଦେଉଁ ।

ଏ, ସୋମଶେଖରମ୍ ଏଣ୍ଡ, ସନସ
ଚୌଧୁରୀବଜାର କଟକ

ନ ୬୬ ନମ୍ବର   ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଠାକୁର ପୂଜା ପଦ୍ଧତି ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ଉପନୟନ ସଂସ୍କାର ହେବାପରେ ସେମାନେ ଯେ ସ୍ୱଧର୍ମରେ ନିଷ୍ଠାବାନ୍ ହେବା ଲାଗି ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ନିଜନିଜ ଧର୍ମରେ ଆସ୍ଥାବାନ୍, ନିଜ ନିଜ ଧର୍ମ ସାଧନରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପୂଜା ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ଯଜୁର୍ବେଦର ସ୍ନାନ, ତର୍ପଣ ଓ ବୈଶ୍ୱଦେବ ଏବଂ ଋଷିଦେବତାଙ୍କର ଆବାହନଠାରୁ ବିସର୍ଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାବତୀୟ ବିଧିବିଧାନ ଏପରି ସରଳ ସହିତ ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଦେବପୂଜକଗଣ ଅନାୟାସରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବୁଝି ପାରିବେ । ଉତ୍କଳରେ ଅଦ୍ୟପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନାହିଁ । କଟକର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ଏବଂ ଅସ୍ମଦ୍ଦେଶୀୟ ଗଡ଼ ଦେଶରେ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ପାଇପାରିବେ । ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା, ଡାକମାସୁଲ ଅଲଗା ।

ଜଗନ୍ନାଥ ବଲ୍ଲଭ
କଟକ ସହର   } ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀଧର ମିଶ୍ର

ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରୀ ହୋଇଅଛି ।
ବୈଜ୍ଞାନିକ ଡାକ୍ତର ବେଲଶାହେବଙ୍କର ଆବିଷ୍କାର ।
ଅଲେସ ବା ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତି ରୋଗର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ

କର୍ପୂରାସବ ।

କିଯ ଲକ୍ଷ ରୋଗୀଙ୍କର ଅଦ୍ଭୁତ ଆରୋଗ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷିତ ଓ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିତ ମହୌଷଧ । ଏହି ଔଷଧ ଘରରେ ରଖିଥିଲେ ... ଏହା ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ... [illegible] ... ଏହି ଔଷଧ ... କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ... [illegible] ... ଗୃହରେ ପାଖରେ ରଖିବା ଏକାନ୍ତ ଉଚିତ, ଔଷଧ ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ... ଏହାର ଗୁଣର କୌଣସି ଭାବରେ ତୁଳନା ନାହିଁ । ଏହାଛଡ଼ା ଏହି କର୍ପୂରାସବ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଅମ୍ଳରୋଗ, ଉଦରାମୟ, ଗ୍ରହଣୀ ଓ ଅତିସାର ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ପାତଳା ବାହ୍ୟ ଏହା ସେବନରେ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧପ୍ରାୟ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ବ୍ୟବହାର ବିଧି ଓ ଅନୁପାନ ପଥ୍ୟାପଥ୍ୟ ଓ ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଔଷଧ ସହିତ ଦିଆଯାଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ଏକଶିଶି ଟ ୦ ।୵ ମାସୁଲ ଟ ୦ ।, ଏକଡଜନ ଶିଶି ଟ ୧।୵ ମାସୁଲ ଟ ୦ ।୵ ଏକଡଜନ ଛୋଟଶିଶି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୵, ମାସୁଲ ଟ ୦ ।୵ ଓ ଏକଡଜନ ବଡ଼ଶିଶି ବା ଏକ୍ସ୍ଟ୍ରା ବଡ଼ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୧ ମାସୁଲ ଟ ୦ ।୵ ।

ପତ୍ର ଲେଖିବାର ଓ ଔଷଧ ପାଇବାର ଠିକଣା ।
ସୋଲ୍ ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର ଶ୍ରୀ ସୁଦ୍ଧି ଅକ୍ରୁର ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ୍ ଏଣ୍ଡ ସନ୍ସ ।
ନ ୧୭୫ ନମ୍ବର ଅପରଚିତ୍‌ପୁର ରୋଡ଼, ପୋ: ବାଗବଜାର, କଲିକତା ।

ନ ୬୦ ନମ୍ବର   ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦ୍ରାକ୍ଷାରିଷ୍ଟ ନୋନିକ ମଦ୍ୟ ନମ୍ବର ... ଏହି ଔଷଧ ସେବନ କଲେ ଅଗ୍ନିମାନ୍ଦ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଶୀତଳଜ୍ୱର, ... ପ୍ଲୀହା, ଯକୃତ, ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ ଶରୀର ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ହୁଏ ଏହି ଔଷଧ ସେବନ ଦ୍ୱାରା ବାଳକ ବୃଦ୍ଧ ରୋଗୀ ସମସ୍ତେ ଉପକାର ପାଇଥାଆନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ୧ ଟଙ୍କା ମାସୁଲ ୦ ।... ଶ୍ୱାସରୋଗରେ ଓ ... କାଶରୋଗ ... ଅଗ୍ନିମାନ୍ଦ୍ୟ, ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ, ମସ୍ତକପୀଡ଼ା, ... ସୋଳା ... ରୋଗରେ ହିତକର ।

ଅଶୁଭକର୍ମସୂଚକ ଟ ୬୧

ଯେଉଁମାନେ ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ... ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ... ଏବଂ ... ଏହି ... ଅଳ୍ପ ... ବଳ ... [illegible]

ନ ୭ ନମ୍ବର   ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଔଷଧାଳୟ

ଚୌଧୁରୀବଜାର କଟକ

ଅମ୍ଭେ ଉତ୍କଳୀୟ ବୈଦ୍ୟ ପୁରାଣ ପ୍ରଭୃତି ଶାସ୍ତ୍ରାନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭସ୍ମ, ଘୃତ, ତୈଳ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଅଷ୍ଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଏଠାରେ ରଖିଅଛୁଁ । ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

ପଞ୍ଚତିକ୍ତ କଷାୟ । ପ୍ରତିବୋତଲ ୨୦/୦

ନୂତନ ଜ୍ୱର ଓ ପୁରାତନ ଜ୍ୱର, ... ଜ୍ୱର, ... ପାଳି ଓ ସନ୍ନିପାତଯୁକ୍ତ ଜ୍ୱର, ଶୋଥଯୁକ୍ତ ଜ୍ୱର ସର୍ବବିଧ ଜ୍ୱରର ଏକମାତ୍ର ମହୌଷଧ । ଏହି ସେବନ ମାତ୍ରେ ଜ୍ୱର ଉପଶମ ହୋଇ କୋଷ୍ଠ ପରିଷ୍କାର ସଙ୍ଗେ କ୍ଷୁଧା ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଓ ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର ହେବ, ଅତେବ ପରୀକ୍ଷା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ଶାରଦାଦି ତୈଳ । ଏକ ବୋତଲ ୬୦/୦

ଅମୃତ ଏହି ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ତୈଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ ଅର୍ଶ, ଧାତୁକ୍ଷୟ, ପେଟଫୋଲା, ଶୂଳରୋଗ, ବାତରକ୍ତ, ଯାବଦୋଷ, ଗରମୀ ପ୍ରଭୃତି ଯାବତୀୟ ବ୍ୟାଧିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇ ସେମାନଙ୍କ ଶରୀରରୁ ଅତିଶୀଘ୍ର ରକ୍ଷା ପାଇବେ ।

ସବୁଦିନ ନ ଘୋଡ଼ଗ ୯ ୧ ଘଣ୍ଟା ୧୨ ଘଣ୍ଟା

ନିବେଦକ
ବୈଦ୍ୟଶାସ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିକିଶୋର ଦାଶ ସରସ୍ୱତୀ
ଭିଷକ୍‌ରତ୍ନ ପୋ: ଚୌଧୁରୀବଜାର, ଜି । କଟକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଛୁଇଁଲେ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ।

ଅପୂର୍ବ ... ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ... ବୈଦ୍ୟମାନଙ୍କର ଏଥିରେ ସକଳ ଓ ... ପାଞ୍ଚ ଅଣା ଟଙ୍କା ... ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ ଚୌଧୁରୀବଜାରକଟକ

ନିବେଦକ
ମୁକୁନ୍ଦଦେବ

ନ ୧୯ ନମ୍ବର   ସନ୍ଧ୍ୟାନନ୍ଦ ।

ବୃହତ୍‌ରେଣୁ ।

ଗ୍ରାହକବର୍ଗ !

ଦୁରାଶାନାସନ ଦାନକର୍ତ୍ତିତ ... ହୋଇଥାନ୍ତି ... ସାଧାରଣରେ ଏ ଗନ୍ଧ ଜାଣିଥିଲେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ... ଯେଉଁମାନେ ... (ହବଲ) ... ସେମାନଙ୍କର ଏ ଗନ୍ଧକୁ ... ଅବଶ୍ୟକ । ... ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ... ଦାନ ... ଅସମ୍ଭବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ... ଦୋକାନରେ ... ଉତ୍କଳବାସୀମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା । ଏହି ଅସୁବିଧା ଦୂରକରିବା ନିମନ୍ତେ ... ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁଁ । କଟକର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକଦୋକାନ ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ମିଳିପାରିବ । ଅମ୍ଭେ ଏ ନଗରର ଅଧିବାସି ଏବଂ ...

ସାଧାରଣର ଅବଗତ ... ଔଷଧମାନଙ୍କ ... ପ୍ରତିଷ୍ଠା ... ଉତ୍କଳର ... ନାହିଁ । ଅମ୍ଭ ... (ବାଙ୍ଗଲା) ଠାରେ ... ଦେଖିଥିଲେ ... ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ... ମୂଲ୍ୟରେ ... ତେଲ, ମୋଦକ, ଘୃତ, ... ଅରିଷ୍ଟ ... ଓ ... ଗୁଳି, ... ମାନଙ୍କର ... ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅମ୍ଭର ଔଷଧାଳୟରେ ରହିଥାଏ । ଯେଉଁମାନେ ... ଅମ୍ଭର ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ... ସେମାନେ ... ଅଟେ ... ପଠାଇଦେଲେ ... ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭେ ... ଔଷଧ ପଠାଉଥାଉଁ ।

ନିବେଦକ ଶ୍ରୀ ହରିକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର
ପୋ: ... କଟକ

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

LOOK HERE PLEASE !!

G. Nayak & Sons

Nayasarak, CUTTACK.

(The oldest & most reliable firm

Stationers, order suppliers, Retail and wholesale dealers. Paper merchants-Agents to Bengal Chemical works, dealers in Shirts, Coats &c Snuffs, Jintan Aligarh-locks and "Bishop's Inks" (Inks, Powders, Tablets extensively used by H. M. the Govt. of India, States and Railways, satisfaction, quality and economy

B. Nayak, B.A. Manager,

ଜି ନାୟକ ଏଣ୍ଡ ସନ୍ସ

ନୟାସଡ଼କ କଟକ ।

ଅମ୍ଭ ଦୋକାନରେ ସରକାର ଅଫିସ, ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ଜମିଦାର ... [illegible]

[illegible]

ବି, ନାୟକ, ବି, ଏ,

ବିପଦବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ ।

କଟକର ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଔଷଧାଳୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସର୍ବପ୍ରଧାନ, ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ସୁପରିଚିତ ଅଟେ । ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ... ତୈଳ, ଘୃତ, ବଟିକା, ଚୂର୍ଣ୍ଣ, ଆସବ, ଅବଲେହ, ମୋଦକ ... [illegible]

ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା !

ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଔଷଧାଳୟ ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ...

ଚୌଧୁରୀବଜାର କଟକ

ଅମ୍ଭର ଏହି ଔଷଧାଳୟରେ ସର୍ବପ୍ରକାର ଔଷଧ ... ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ, ଏବଂ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

[illegible]

ପ୍ରିୟଜନଙ୍କର ପ୍ରୀତି ଉପହାର

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥି ... ଙ୍କର

କେତକୀ କୁସୁମ ତୈଳ ।

[illegible]

... କେମିକେଲ ସଲ୍ଟ ।

[illegible]

[illegible]

(Amenorrhœa) ... (Dysmenorrhœa) ... (Leucorrhœa) ...

[illegible]

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ନୀଲାମ ଇସ୍ତାହାର ।

ନ ୬୩୧ ମୁଦ୍ଦଇ ଦାବି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା

ପ୍ରଥମ ମୁନ୍ସଫି—ଅଦାଲତ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦାସ । ବା । ଜଣାଗଡ଼ା । ଜି । କଟକ
ଡିକ୍ରିଦାର

ନୀଳାମ୍ବର ଦାସ । ବା । ଖୁଣ୍ଟ । ଜି । କଟକ
। ଜଜମେଣ୍ଟ ଦେଣ୍ଦାର

ଡିକ୍ରିଦାରଙ୍କ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଡିକ୍ରିର ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ସକାଶେ ଦେଣ୍ଦାରର ହକ । ଜି । କଟକ ଭ ୬୪୮୪ ନମ୍ବର ତୌଜି ଭୁକ୍ତ । ତା, । ଏରକଣ୍ଡା । ମୌ । ମୁଣ୍ଡଳ ଖତିଆନରେ ଥିବା ଭ ୬୭୦ ନମ୍ବର ଖାତା ତା, ଏ।—୬୧୬ ଡି । ମଧ୍ୟରୁ ଦେଇ ଦାଖ ଅଂଶଯୁକ୍ତ ଏ ୬—୦୦ ଲୁ ଜମା ୭ ୬୩୬ ଖାସ ଖାଲ ଗ୍ରିଭବାନ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ତା ୧୩।୧୦।୧୯ ରଖରେ ନୀଳାମ ହେବ—ଆଃ ମୂଃ ୫ ୧୬୦୯୯ ।

ନ ୭୬୬ । ଡି । ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା ।

। ୨ । ସବଜଜ କୋର୍ଟ ।

ସତ୍ୟବାଦି ବାଦୀ

ଜଗନ୍ନାଥ ସାହୁଙ୍କ ଓଗେରେ ପ୍ରତିବାଦୀ

ବାଦୀଙ୍କର ଜରଦିତ୍ତି ଓଗେରେ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ସକାଶେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦଖଲ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୧୩।୧୦।୧୯ ରଖରେ ନୀଳାମ ହେବ ।

। ପ୍ର । ଜୋବଣ୍ଡା ନ୍ୟୁନ୍ସ୍ନମ୍ବର ତା । ମୌ । ଖରଗୁଙ୍ଗ ଓଗେରେ ଜମିଦାରି ମଧ୍ୟରୁ ଦଖଲ । ଡ । ୬୦/୫ ଲୁ ସା ଜମା ୫୩୧/ ଓ ଜମିଦାରି ମଧ୍ୟରୁ । ଡ । ୬୦।୪ ଲୁ ସା ଜମା ୫୧୦୬୩/ ଓ । ମୌ । ଶଢ଼ଗୁଡ଼ାରେ ଥିବା ଭ ୧୬ ନମ୍ବର ଖାତା । ଦା । ଲୁ ୬—୬୦ ଲୁ ଜମା ୫୩।୮ ଓ । ମୌ । ସରଗୁଙ୍ଗରେ ଥିବା ଭ ୬ ନମ୍ବର । ଖ । ତା । ଲୁ ଖଣ୍ଡ ୬—୦୦ ।

—o—

[illegible]

ନ ୬୯୮ ନମ୍ବର ଜାରି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା ।

। ୨ । ସବଜଜ କୋର୍ଟ କଟକ ।

[illegible]

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଖିପୁରରେ ଥିବା ଖଃ ଜଃ ଦାସ୍ୟାପ୍ତି ଦାଖିଲ ଭ ୬୩୮ ନମ୍ବର ଖାତା । ଦା, ଏ୬—୬୬୦ ଲୁ ଜମା ୫୬୦/୫ ମଧ୍ୟରୁ । ଡ । ୫୦।୮ ଲୁ ଏ୧୦।୯୬୦ ଲୁ ଜମା ୫୩୩/ ଜମି ଓ ତହିଁ ଉପରେ ଥିବା ଘର ଓ ବୃକ୍ଷାଦି ସହିତ ଆଃ ମୂଃ ୫୧୦୦ ଙ୍କା ।

—o—

ନ ୬୪୪ ନମ୍ବର ଜାରି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା

ପ୍ରଥମ ମୁନସଫି କଟକ ।

ଖରମାନନ୍ଦ ପୁଞ୍ଜି ବାଦୀ ଡିଃ

ସାର ଦେର୍ଖା ଓଗେରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦେଃ

ଉକ୍ତ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀ ଡିଃ ଦାରଙ୍କ ପାଉଣା ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ଦଖଲ ଅଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି କଟକ ପ୍ରଥମ ମୁନସଫି ଅଦାଲତରେ ତା ୧୩।୧୦।୧୯ ଇଙ୍ଗ ସାଳ ସ ୧୧ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ନୀଳାମ ହେବ ।

[illegible]

ନ ୬୬୮ ନମ୍ବର ଜାରି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା

[illegible]

ଉଦ୍ଧତୀୟ ହକହକୁକ ସହିତ "ନିବନ୍ଧ" ନିଲାମ ହେବ ।

୨ । ସବଃ ଡିଃ ଗୋପାଳ ଓ ସବଡେଭିଜନର ପାଟ୍ଟପୁର ଜିଲ୍ଲାଧୀନ ପ୍ରାଃ ଖାଣ୍ଡା ଥାଃ ମଧୁ-ସୁଦ ମୌଜା ଭାଗବାଡ଼ି ପରଗଣାରେ ଥିବା ନଂ ୧୧୬ ନମ୍ବର ପାଟ୍ଟିର ନଂ ୪ ନମ୍ବର ତିଜୁରି ଖା, ଖଣ୍ଡ ଉପସ୍ଥିତ ଭାଗ ୧୯—୭୧ ଡିଃ ନଂ ସାଡ଼ା ନଂ ୨ ନମ୍ବର ଜମାବନ୍ଦି ଭାଗର ନଂ ୧୨ ନମ୍ବର ଖାତା ୧୯—୭୯ ଡିଃ ଜମା ଟ ୬୩ ଅଟେ ଉକ୍ତ ନଂ ୧ ନମ୍ବର ଜମାବନ୍ଦି ଭାଗର ସାକ୍ଷୀ ଯତ୍ନ ଓ ନଂ ୨ ନମ୍ବର ଦେଉଳ ସହ ସମୁଦାୟ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ।

୩ । ସବଃ ଡିଃ ପୁରୀ ଓ ସବଡେଭିଜନର କାଲେପୁର ଜିଲ୍ଲାଧୀନ ଦ୍ରୁଃ ଅଳୁଭେଣ୍ଡାର ନଂ ୧୦୬୪ ନମ୍ବର ମୌଜା ଉକ୍ତ ଥାଃ ଅକଳୁଲ୍ଲାବାଦ ନଂ ୩୪୦ ନମ୍ବର ତିଜୁରି ନଂ ୨୪ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, ନଂ ୨୧୩ ନମ୍ବର ଜମାବାଦ ନାମକ ଖାତ୍ର ସ୍ଥିତିବାନ ୧୨—୧୧ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୧୪୬ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମି ଦଖଲସହ ସହିତ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ।

୪ । ସବଃ ଡିଃ ପୁରୀ ଓ ସବଡେଭିଜନର କାଲେପୁର ଜିଲ୍ଲାଧୀନ ପ୍ରାଃ ଖାଣ୍ଡା ନଂ ୩୧୬୫ ନମ୍ବର ମୌଜା ଉକ୍ତ ଥାଃ ଭୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ମୌଜା ଭାଗବାଡ଼ି ପରଗଣାରେ ଥିବା ନଂ ୫୬ ନମ୍ବର ତିଜୁରି ନଂ ୬୮ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, ନଂ ୪ ନମ୍ବର ଖୁଦ୍ଦବାକ ଜାମନ ଖାତ୍ର ସ୍ଥିତିବାନ ୧୮—୦୦ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୧୬ ୮ ଓ ନଂ ୨୮୬ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, ଖାତ୍ର ୧୯—୭୧ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୦୩୮ ଓ ନଂ ୨୮୯ ନମ୍ବର ଖାତା ସହ ୧୮—୭୭ ଡିଃ କୁ ଟ ୪ ଏବଂ ୧ ୧୦—୮୨ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୨୨ ଓ ତହିଁର ଉପର ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ସହ ସହିତ ନିଲାମ ହେବ ।

—

ନଂ ୬୩୨ ନମ୍ବର ଡିକ୍ରିଜାରି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା

ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର — ଡିଃ

ଦେଇତନଭର, ଦାସ ଓ — ଦେଃ

ଉକ୍ତ ଇସ୍ତାହାର ଉକ୍ତ ଡିକ୍ରିଜାରି ମୋକଦମାରେ ନିଲାମ ପାଉଣା ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ସକାଶେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ମୁନସଫ କଟକଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ତା ୧୩।୧୨।୧୯ ରିଖରେ ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । ... ପରଗଣା ଭାଃ ପୁରୀ ଓ ସବଡେଭିଜନର ମୁଃ ଶୋର ଜିଲ୍ଲାଧୀନ ନଂ ୧୦୭ ନମ୍ବର ତଉଜି ଉକ୍ତ ମୌଜା ସତ୍ୟପୁର ପରଗଣାରେ ଥିବା ଜମା ୧୯—୨୨ କୁ ଜମା ଟ ୩୯ ଅଟେ ଧନସ୍ୱତ୍ୱ ସହଭାଗୀଦାର ସହିତ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୨୦ ଟଙ୍କା ।

୨ । ଡିଃ ସମ୍ୱେଲର ଉ ୧୦୮ ନମ୍ବର ଉଃ ଉକ୍ତ ମୌଜା ଭଗ୍ନପୁର ପରଗଣାରେ ଥିବା ଦେଃ ମାନଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ସ୍ଥିତିବାନ ଉପସ୍ଥିତ ୧୨—୫୬ କୁ ଜମା ଟ ୩୧୫ ଖାତ୍ର ଅଟେ ଉକ୍ତ ଭୂମି ଓ ତହିଁର ସମସ୍ତ ସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ସହିତ ଏ ମୋକଦମା ଡିକ୍ରିରେ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୮୦ ଟ ।

୩ । ତା ସମ୍ୱେଲର ଉ ୨ ୬ ନମ୍ବର ମୌଜା ମୌଜା, ଉଦ୍ଧାରର ପରଗଣାରେ ଥିବା ଦେଃ ମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତିବାନ ଉପସ୍ଥିତ ଉ ୭୨ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, ୧୯—୨୧୧ କୁ ଜମା ଟ ୦ ୩୬ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଭୂମି ଓ ଡିକ୍ରିରେ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ତହିଁର ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୦ ଟ ।

୪ । ତା ସମ୍ୱେଲର ମୌଜା ସତ୍ୟପୁର ପର ଗଣାରେ ଥିବା ଦେଣଦାର ନଜର ଉକ୍ତ ଦ୍ରୁଜୋଶୁର ରଖା ଟଙ୍କା ସ୍ଥିତିବାନ ଉ ୧୩ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, ୧୯—୨୬ କୁ ଜମା ଟ ୨୧୬ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଭୂମି ଏ ମୋକଦମା ଡିକ୍ରିରେ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ତହିଁର ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦୦ ଟ ।

୫ । ତା ସମ୍ୱେଲର ମୌଜା ଭଗ୍ନବାନ ପର ଗଣାରେ ଥିବା ନଂ ୨୨ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, ଜମାବାଦ ମାନଙ୍କର ଦେଣଦାରଙ୍କ ଦ୍ରୁଜୋଶୁର ରଖା-ଟଙ୍କା ସ୍ଥିତିବାନ ୧୯—୫୨ କୁ ଟଙ୍କା ଜମା ଟ ୧୯ ଖାତ୍ର ଅଟେ ଉକ୍ତ ଭୂମି ଏ ଡିକ୍ରିରେ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ତହିଁର ଅନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୭ ଟ ।

—

ନଂ ୨୭୭ ନମ୍ବର ଡିଃ ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା ।

ଶ୍ରୀ ମଦନମୋହନନାଥ ମିଶ୍ର — ଦାୟୀ ଡିଃ

ବଳରାମ ସୁଇଁ ଓଗେରେ — ପ୍ରତିବାଦୀ ଦେଃ

ଉକ୍ତ ମୋକଦମାରେ ଦାୟୀ ଡିକ୍ରିଦାରଙ୍କର ପାଉଣା ନିଲାମ୍ବୀ ଓଗେରେ ଟଙ୍କା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୨୭।୧୦।୧୯ ରିଖ ତଳେ ୧୧ ଘଣ୍ଟା ମୁନସଫି ଅଦାଲତରେ ବେଳା ସ ୧୧ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ନିଲାମ ହେବ ।

ସ୍ଥାନସ୍ଥିତ ଓ ସବଡେଭିଜନର ମୁଃ କଟକ ସହର ସହର ଦକ୍ଷିଣ ଜଗନ୍ନାଥ ବଲ୍ଲଭରେ ଥିବା ଶାସନାଧୀନ ପଞ୍ଚିମ ନଂ ୭ ନମ୍ବର ଜମାବନ୍ଦୀ ଦାଃ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଖଜଣା ଜମୀ ଅନୁସାରେ ୧୦—୦୧୯୫ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୧୮୧ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମି ଓ ତହିଁ ଉପରେ ଥିବା ଘରାଡ଼ୋଠା ଦରଜାମାଳ କାଇଦା ସହିତ ନଂ ୪ ଖଣ୍ଡ ଓ ଘରଜେ ସମ୍ପତ୍ତି ଦିବାଟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଓ ଭୂମି-ସ୍ୱତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ନଂ ୧ ନମ୍ବର ସବଡିଭିଜନ ଥିବା ରକ୍ତ ଦଃ ଟ ୦୨୧୬ ଓ ସେହି ଦେଣଦେଣ ଠାରୁ ଉପର ଦଃ ଟ ୦।୮ ଏବଂ ଖାଃ ଟ ୩।୬।୨ ଖାଃ ଜମି ୯—୦୩୮ ଡିଃ ... ୬୨ ଅଟେ ଉକ୍ତ ୧୦—୩୮ ଡିଃ ଜମି ଓ ଉକ୍ତ ଦ ୫ ଖଣ୍ଡ ଦୋଠା ମଧ୍ୟରୁ ସେହିଭ ଉପରେ ଅନ୍ୟୁନ ଭାଗ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୯୫୦ ।

ଇଫ୍‌ଟିଲ ।

ନ ୧୮୧ ନମ୍ବର ଓ ନ ୩୩୫ ନମ୍ବର ଅସଣା ୧୬—୦୦୬ ଡିଃ ନଂ ୧୮ ନମ୍ବର ଓ ନଂ ୩୫ ନମ୍ବର ଦୋଠା ୧୦—୦୨୦ ଡ ୧ ୦—୧୯୫ ଡିଃ

—

ନ ୩୩୮ ନମ୍ବର ଡିଃ ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା ।

ଶ୍ରୀ ମଦନମୋହନନାଥ ମିଶ୍ର — ଦାୟୀ ଡିଃ

ନାଗୁଣି ପଣ୍ଡା ଓଗେରେ — ଦେଃ

ଉକ୍ତ ମୋକଦମାରେ ଦାୟୀ ଡିଃ ଙ୍କର ପାଉଣା ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ-ଲିଖିତ ବିଷୟ ସମ୍ପତ୍ତି କଟକ ମୁଃ ୨ୟ ମୁନସଫି ଅଦାଲତରେ ତା ୧୫।୧୧।୧୯ ରିଖ ବେଳା ଦ ୧୧ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । ସ୍ଥାନସ୍ଥିତ ଓ ସବଡେଭିଜନର ମୁଃ କଟକ ସହର । ଥା । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗ୍ରାମ ପର ଗଣାରେ ଥିବା ଜମାବାଦମାନଙ୍କର ନଂ ୫୧ ନମ୍ବର ଖାତାର ସ୍ଥିତିବାନ ଉପସ୍ଥିତ ୧୦—୮୮ ଡିଃ ଓ ତହିଁର ଦେଉଳ ଅଂଶରେ ଥିବା ଘରଡିହ ଜମାବନ୍ଦି ଭାଗ ଉପରେ ବ ୧୨ ଖଣ୍ଡ ଓ ତହିଁରେ ଲଗିଥିବା ଚଳନ୍ତି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅନ୍ତ ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦୦ ।

୨ । ଏକନ ଏକନ । ଥା । କଟୁରୁସା । ମୌ । ମୁଣ୍ଡମୁହାଣ ପରଗଣାରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତିବାନ ଖାତା ୧୨—୩୨ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୧୩ ଅଟେ ତାହା ବଣ୍ଟନ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୬ ।

—

ନ ୩୬୦ ନମ୍ବର ଡିକ୍ରିଜାରି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା

କଟକ ମୁଃ ସବଜଜ ଡିଶ୍ଚି କୋର୍ଟ ଜଜସାହେବଙ୍କ ଅଦାଲତ ।

ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମିଶ୍ର — ଡିକ୍ରିଦାର

ଶ୍ରୀମତୀ ମାଳତୀ ଦାସୀ ଓଗେରେ — ଦେଃ

ଏ ମୋକଦମାରେ ଡିକ୍ରିଦାର ଓଗେରେ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ସକାଶେ ଦେଣଦାରମାନଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତିମାନ ତା ୨୬।୧୨।୧୯ ରିଖରେ ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । ଦାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଭଦ୍ରଖ ଓ ସେଇ ସବଡେଭିଜନ ଓ ସବଡେଭିଜନର ମୁଃ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାଧୀନ । ଥା । ସୁନ୍ଦରୀ ଥାଃ ମଧୁସୁଦନପୁର ନଂ ୮୮୭ ନମ୍ବର ଦଃ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରଙ୍କ ତହିଁର ସଦର ଜମା ଟ ୩୬ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୧ ନମ୍ବର ଦେଣଦାରଙ୍କ ଅଂଶ ଡାଲୁକ ଦଫାୟତ ଅନୁସାରେ ଟ ୦।୧।୧୨ କ୍ରାନ୍ତି କୁ ଆବାଦ ୧୨—୯୧ ଓ ଅନାବାଦ ୧୦—୩୧ ଏକୁନ ୧୨—୦ କୁ ସଦରାଖ ସଦର ଜମା ଟ ୨୫।୮ କ୍ରାନ୍ତି ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ତହିଁରେ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ସହ ସହିତ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦୦ ।

୨ । ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଭଦ୍ରଖ ଓ ପୁଲିସ ଷ୍ଟେସନ ଓ ସବଡେଭିଜନର ମୁଃ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାଧୀନ । ଥା । ସୁନ୍ଦରୀ ଥାଃ ରୁଦ୍ରଥ ନଂ ୮୮୭ ନମ୍ବର ଦଃ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓ ତହିଁର ସଦର ଜମା ଟ ୩୬ ଅଟେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୧ ନମ୍ବର ଦେଣଦାରଙ୍କର ଅଂଶ ତାଲୁକ ଦଃ ସାଃ ରେ ତାଃ ଟ ୦।୧୧୮ କ୍ରାନ୍ତି କୁ ଆବାଦ ୧୨—୯୧ ଅନାବାଦ ୧୧—୦୪ ଏକୁନ ୧୪—୧୨ କୁ ସଦର ଜମା ଟ ୩।୮।୧୧ କ୍ରାନ୍ତି ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓ ତହିଁରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସର୍ବ ସହିତ ଏ ମୋକଦମାରେ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୬୦ ।

୩ । ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଭଦ୍ରଖ ଓ ପୁଲିସ ଷ୍ଟେସନ ଓ ସବଡେଭିଜନର ମୁଃ ଭଦ୍ରଖ ଜିଲ୍ଲାଧୀନ । ଥା । ଦେଉଳୀ ଥାଃ ପାନପୁର ନ ୫୮୧ ନମ୍ବର ତଉଜି ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ନ ତହିଁର ସଦର ଜମା ଟ ୬୧୮ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଚାଲୁଦ ଦଫାୟତରେ ବାସ୍ତବାର ମୌଜାମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତ ସୁମିଲରୁ ନ ୧ ନମ୍ବର ଦେଣଦାରଙ୍କ ଅଂଶ ଖାଃ ଟ ୦।୦।୦।୧୨।୧୩ ଦେବ ମଧ୍ୟରୁ ବହଳ ତାଃ ଟ ୦।୨୮ କ୍ରାନ୍ତିରୁ ଆବାଦ ୧୦।୪୮ ଡିଃ ଓ ଅନାବାଦ ୧ ୧୦—୮ ଏକୁନ ୧ ୧୪ — ୧୬ ଡିଃ କୁ ସଦର ଜମା ଟ ୧୮।୩ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓ ତହିଁରେ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ସବୁ ସହିତ ଏ ମୋକଦମାରେ ଅଂଶ ଅନ୍ତ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦ ।

—

ନ ୩୧୨ ନମ୍ବର ଡିକ୍ରିଜାରି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା

ଦଃ ସବଜଜ ଅଦାଲତ କଟକ ।

ଶ୍ରୀ ପତିତପାବନ ନାୟକ — ଡିଃ

ଗୁଣନିଧି ମୋହାନ୍ତି ଓଗେରେ — ଦେଃ

ଉପରଲିଖିତ ନମ୍ବର ମୋକଦମାରେ ଡିକ୍ରିଦାରଙ୍କ ପାଉଣା ଟଙ୍କା ଓଗେରେ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଦେଣଦାରମାନଙ୍କର ଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୧୫।୧।୧୯ ରିଖ ଦିନ ୧୨ ଘଣ୍ଟା ସମୟରେ ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପୁଲିସ ଷ୍ଟେସନ ଓ ସବଡେଭିଜନର ଦେଶପାଲ ଜିଲ୍ଲାଧୀନ । ଥା । ବାରବାଟୀ ନ ୨୮୧୬ ନମ୍ବର ଡଃ । ମୌ । କୁଆଁପାଳ ଓଗେରେ । ନ । ଖୋଲଖଣ୍ଡରୁ ଆବାଦ ଅନାବାଦୀ ମୋଟ ରକବା ଏ ୧୪—୮୧ କୁ ଜମା ଟ ୨୦ ମଧ୍ୟରୁ ... ସାଲଙ୍କ । ଡା । ୫ ୦ ୩ କୁ ଏ ୭—୪୦—୫ କୁ ମହଲାଖ ସଦର ଜମା ଟ ୧୦ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ତହିଁର ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ସବୁ ସହିତ ବାବୁ ଗୌରକୃଷ୍ଣଘୋଷ ଜାମିନଙ୍କ କଟକ ମୁଃ ସବ-ଜଜଙ୍କ ଅଦାଲତର ସନ ୧୯୧୬ ମସିହାର ନ ୩୬୨ ନମ୍ବର ଡିଃ ମୋକଦମାର ବନ୍ଧକ ଡିକ୍ରିରୁ ଅମ୍ଭେ ଡିକ୍ରିଦାରଙ୍କ ଖରଚ ଟ ୧୮୧୫ ଓ ଅମ୍ଭେ ଦାୟୀଙ୍କ ଉକ୍ତ ତା ୧୮।୭।୧୮ ରିଖରେ ବେଶୀ ଜାମା ଜନସୁଦ ଅସଲ ଟ ୭୭୦୦ ଙ୍କା ଓ ସୁଧ ଡିକ୍ରିଦାରୀ । ତା । ... ଏସର ଟ ୧୧୩୯୧୯ ଏଥର ସୁଦସମ୍ଭୁ ପାଉଣା ଟ ୨୬୩୪୪ ଙ୍କା ବନ୍ଧକ ଦାଇରୁରେ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦୦ ।

୨ । ଡ । ଦଫତ ଥାନା ଜଗତସିଂହପୁର ସବଡେଭିଜନର ଦେଶପାଲ ଜିଲ୍ଲାଧୀନ । ଥା । ବାରବାଟୀ ନ ୨୮୧୪ ନମ୍ବର ଡଃ । ତା । ସାମୀ ପ୍ରସାଦ ଜମିଦାରୀ । ନ । ଖୋଲଖଣ୍ଡରୁ ଆବାଦ ଅନାବାଦ ରକବା ଏ ୪୬୩—୭୫ ଡା କୁ ସଦର ଜମା ଟ ୨୮୧୧ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଣଦାର-ମାନଙ୍କ । ଡା । ଟ ୦ ୩ କୁ ଆବାଦ ଅନାବାଦୀ ରକବା ଏ ୨୧୨୫—୧୬—୫ ଡିଃ ମହାଲ ସଦର ଜମା ଟ ୧୪୫୬ ଅଟେ ଉକ୍ତ ଜମିଦାରୀ ଓ ତହିଁର ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାର ସବୁ ସହିତ ବାବୁ ଗୌରକୃଷ୍ଣଘୋଷ ଜାମିନଙ୍କ କଟକ ମୁନସଫ ଅଦାଲତର ସନ ୧୯୧୬ ମସିହାର ନ ୬୨୧ ନମ୍ବର ଦଃ ମୋକଦମାରେ ବନ୍ଧକ ଡିକ୍ରିରୁ ଅମ୍ଭେ ଡିକ୍ରିଦାରଙ୍କ ଖରଚ ସୁଧ ସହିତ ଟ ୧୨୫୪ ଙ୍କା ଓ ଅମ୍ଭେ ଦାୟୀଙ୍କ କଟକ ତା ୧୮।୭।୧୮ ରିଖରେ ସାଧୁଲ ବନ୍ଧକ ଦାମ ... ଅସଲ ଟ ... ସୁଧ ଡିକ୍ରିଦାରୀ ଭାଗର ତାରିଖଠାରୁ ଟ ୪୫ ଏରି ଟ ୧୧୮୫୦ । ଙ୍କା ଏବଂ ଦଃ ପାଉଣା ଟ ୨୬୪୪ ଙ୍କା ବନ୍ଧକ ଦାୟିତ୍ୱରେ ନିଲାମ ହେବ ଆଃ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୩୦୦ ଟଙ୍କା ।

—

ନ ୬୭୦ ନମ୍ବର ଡିକ୍ରିଜାରି ସନ ୧୯୧୯ ମସିହା

କଟକ ମୁଃ ଡିଶ୍ଚି ମୁନସଫି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସତ୍ୟଭାମା ଦେବୀ ଓଗେରେ — ଦାୟୀ ଡିକ୍ରିଦାରମାନେ

ଜଗୁ ନାଏକ ସାଃ ବାରବାଟୀ ପ୍ରାଃ ଓ ଏନି — ଦେଣଦାର

ଦାୟୀ ଟ ୧୮୪ ଙ୍କା ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ତା ୧୫।୧୧।୧୯ ରିଖରେ ନିଲାମ ହେବ ।

୧ । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତଃପାତୀ ପୁଲିସ ଷ୍ଟେସନ ଓ ସବଡେଭିଜନର ସାଲେପୁର ଅଧୀନ ପ୍ରାଃ ପାଏକା ନ ୨୨୧୬ ନମ୍ବର କଲିକତ୍ତା ମୌଜା ଦରଦା ପରଗଣାରେ ଥିବା ନ ୨୧୭ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, । ସାମସ୍ତକବାଟୀପ୍ରି ... ସ୍ଥିତିବାନ ଏ ୪—୨୮ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୧୮ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତିବାଦୀର ଖାଃ ଟ ୦ ୧ ୧୯ ଅଂଶରୁ ଏ ୦—୨୮—୨ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୦ ୩୬ ନିଲାମ ହେବ ।

୨ । ପୁଲିସଷ୍ଟେସନ ଓ ସବଡେଭିଜନର ମୁଃ ସାଲେପୁର ଅଧୀନ ପ୍ରାଃ ପାଏକା ନ ୨୨୧୬ ନମ୍ବର ମୌଜା ଦରଦା ପରଗଣାରେ ଥିବା ନ ୧୩୦ ନମ୍ବର ଖାତା ନଂ, । ସ୍ଥିତିବାନ ସମ୍ପତ୍ତି ଏ ୦—୮୨ କୁ ଜମା ଟ ୧।୧୫ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ଦେଣଦାରର ଖାଃ ଟ ୦ ।୮ ଅଂଶରୁ ଏ ୦—୨୬—୨ ଡିଃ କୁ ଜମା ଟ ୦ ୧୬ ନିଲାମ ହେବ ।

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

[illegible]

—:o:—

[illegible]

—:o:—

[illegible]

—:o:—

[illegible]

—:o:—

[illegible]

No. 12

Wanted an English knowing clerk with knowledge in timbers for a Concern in Orissa. Security required 500 in G. P. notes. Apply stating age, experience and salary expected by letters only to Messrs B, Mirza Co. the Hermitage, Cuttack.

No. 10 WANTED.

1. Office...Director of Agriculture, Bihar and Orissa, Ranchi.
2. Post vacant and pay...Assistant Director of Agriculture, (Provincial Agricultural Service); Rs. 250 10-400.
3. Qualifications required...The candidate must have an European training in Agriculture. None need apply who is not a native of, or domiciled in this Province.
4. Officer to whom application to be made...Director of Agriculture, Bihar and Orissa, Ranchi Secretariat P. O.
5. Date by which application should be submitted...27th September 1919.

Ranchi, The 1st September 1919. C. C. Chaudhury For Offg. Director of Agriculture, Bihar and Orissa.

No. 11 WANTED.

1. Office...Inspector-General of Police, Bihar and Orissa, Ptna.
2. Post Vacant and pay...Two assistants on Rs 30–40 or 50 a month according to qualifications.
3. Qualifications required...The candidate must have passed the I.A. or I. Sc. examination He must be a native of the province of Bihar and Orissa or domiciled therein. Preference will be given to a candidate who has worked previously in a Government office. The application must be in the candidate's own handwriting.
4. Officer to whom application should be submitted...Personal Assistant to the Inspector-General of Police, Bihar and Orissa Patna.
5. Date by which application should be submitted...The 20th September 1919.

Patna, The 28/8/1919. W. Sealy, Personal Assistant to the Inspector General of the Police.

No. 9

Wanted an experienced Sub-Assistant Surgeon on Rs 50 p. m. for the Rajnagar Dispensary. Applications with copies of testimonials will be received by the Manager, Kanika Raj. P. O. Rajkanika. Dt. Cuttack, up to the 20th current. The selected candidate should join at once.

1-9-19. Manager, Kanika Raj

No. 7 FOR SALE.

Owner hopes to go home Shortly.

Owner hopes to go home Shortly. Douglas Motor Cycle, with lamp, horn, spares and tools, pump (new) and an extra inner tube (new). Recently overhauled by a Calcutta Garage and pronounced to be in good condition and working order. Price Rs. 800 or near offer. Apply to

13-8-19. T. Luby. Cuttack.

Schedule No. XLI.—High Court Civil Process No. 139.

ORDER OF ADJUDICATIO

(Section 16 of the Provincial Insolvency Act, III of 1907)

In the Court of the District Judge at Cuttack

INSOLVENCY APPLICATION No. 16 OF 1919

PURSUANT to a petition dated 12th April 1919 ... against Chaudhury Raghunath Prasad Das of Rasiknagar patna Ph. Rebna, District Balasore ... Debtor and on the application of the above named Debtor and on reading his application and hearing his pleader on examination of the applicant it is ordered that the debtor be and the said debtor is hereby adjudged insolvent.

Dated this 23rd day of August 1919.

D. H. Kingsford District Judge 26-8-19

No. 5 NOTICE

Wanted an I.A. passed Urdu and Persian knowing Head Master for the Beadon Madrassa M.E. School Balasore on Rs. 50 per mensem and a Vernacular mastership passed Second Pandit on Rs. 20 per month.

Applications with testimonials will reach the undersigned on or before the 15th September 1919. The candidates should stick to the post for at least three years.

Haji Sk. Nasiruddin President to the Beadon Madrassa M. E. School Balasore, 30-8-19

[illegible]

ବିଦଗ୍ଧଚିନ୍ତାମଣି ।

ରସକଲ୍ଲୋଳ ।

[illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

No 8 **ULCERINE**

Free from Mercury, Copper Sulphur.

NO OPERATION, NO BANDAGE NO DRESSING. A Sovereign remedy for all sorts of boils, sores, sinuses gangrenes, whitlow, carbuncle, piles, fistula, bedsores, necrosis, Buboe, Syphilis, burns cuts, etc. It may also be taken internally as the best blood purifier, relieves Pain of poisonous boils and ulcers magically in a day Price low. Trial solicited.

Price Re 1 per bottle
Postage Extra.

Baboo Atul Chandar Gangooly, Professor Ravenshaw College (chemist) says—Ulcerine contains No mercury copper, sulphur.

Assistant Surgeon Baboo Sonatan Pujari says—I have tried successfully *ulcerine* in my patients, It is efficacious in all sorts of poisonous ulcers and sinuses especially in syphilis Contains no harmful ingredients.

Newformulæ Co.
Kand P. O. Murshidabad
(Bengal)

No. 430

NOTICE

Applications are invited for the Oriya Pandit's post in the Purushottapur Middle School. Pay Rs. 20 per mensem.

Candidates with a knowledge of English will be preferred.

Applications should reach the President, Taluk Board, Chatrapur on or before 15-9-19.

President Taluk Board
Chatrapur

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାସିକ ୨୦ଟଙ୍କା ବେତନରେ ଓଡ଼ିଆ ପଣ୍ଡିତ ପଦ ଖାଲି ଅଛି । ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଇଂରାଜୀ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ ଭଲ । ଆବେଦନ ପତ୍ର ତାଲୁକ ବୋର୍ଡ଼ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟଙ୍କ ନିକଟରେ ତା ୧୫।୯।୧୯ ରିଖ ସୁଦ୍ଧା ପହଞ୍ଚିବା ଉଚିତ ।

President Taluk Board,
Chatrapur,
12 8 19

ନଂ ୪୨୮ ନଂ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନୁଗୋଳ ଡିଭିଜନ୍ ... ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରୁ ... ୧୯୨୦ ମସିହା ମେ ମାସ ୧ ତାରିଖଠାରୁ ... ଟେଣ୍ଡର ... ୧୯୧୯ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୫ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ... ଦାଖଲ କରନ୍ତୁ ।

ତା ୨୦।୮।୧୯୧୯ } ଡିଭିଜନାଲ ଫରେଷ୍ଟ ଅଫିସର, ଅନୁଗୋଳ

No 428 NOTICE.

"Sealed tenders for the right to [illegible] and collect lac in the Reserved Forest of the Angul Division commencing from the 1st May 1920 will be received by the undersigned up to the 25th September 1919. The period of lease desired and the royalty per annum offered should be stated and tenders should be addressed to the undersigned by name. The undersigned does not bind himself to accept the higest or any bid.

For further particulars apply to the undersigned.

Dated Angul, 9th August 1919 } E. R. Comber, Divisional Forest Officer, Angul Division, P.O. Angul Orissa.

ନଂ ୪୨୭ ନଂ ନୋଟିସ ।

ଏତଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଆମ୍ଭ ପିତା ... ମୃତ ... ଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ... ସମ୍ପତ୍ତି ... ହୋଇଯାଇଅଛି ଏବଂ ସେ ... ତାଙ୍କର ... ସମ୍ପତ୍ତିର ... ହୋଇଥିବାରୁ ... ଆମ୍ଭର ... ସମ୍ପତ୍ତି ... ଅଛି, ... ସମ୍ପତ୍ତି ... ଭଲ ... ହେବ ନାହିଁ ... ସମ୍ପତ୍ତିର ... କରିବେ ନାହିଁ ... ଦାୟୀ ହେବେ ନାହିଁ । ଇତି ।

ତା ୧୬।୭।୧୯ ରିଖ

ଶ୍ରୀ ... ମହାନ୍ତି । ଗ୍ରା । ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର, ପର୍ଗଣା ... ଜିଲ୍ଲା ଗଞ୍ଜାମ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ... ସାହେବ ... ଙ୍କ ... ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ... ଅଛନ୍ତି ।

ଚାନ୍ଦିକବଚ ଚାନ୍ଦିକବଚ

ଆମ୍ଭର ... ପ୍ରସ୍ତୁତ ... ଜାଣନ୍ତି । ... ଆମ୍ଭେ ଏହି କବଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛୁଁ । ... ଏହି କବଚ ... ୧୯ ... ଧାରଣ କରି ... ଉପକାର ପାଉଅଛନ୍ତି । ... ଏହି କବଚ ଧାରଣ କଲେ ଅସମ୍ଭବ ଗୁଣ ଦେଖି ... ହୋଇଥିଲେ । ... କବଚ ... ଆମ୍ଭର ... ନାହିଁ । ... କବଚ ... (...) ଏହି କବଚ ଧାରଣ କଲେ ... ।

(୧) ଏହି ... କବଚ ... ନାହିଁ । ... ଏହି କବଚର ... ମୁକ୍ତି ପାଇବେ ... ।

(୨) ଏହି ... କବଚ ଧାରଣ କଲେ ... ଗୁଣ ଓ ... ଶକ୍ତି ... ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ... ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ... ।

(୩) ... ଏହି କବଚ ... ଧାରଣ କରିବ ... ।

... ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ... ୧୦ ... ।

ଠିକଣା— ... କଲିକତା ।

No. 15 WONDERFUL DISCOVERY

TRY THEM, THEN YOU WILL KNOW.

Beware of worthless imitations mad by quack. Use your Sense and Save Money.

We advise the use of a genuine medicine. *Remember Dr. B. GHOSE* is the oldest and genuine expert in these diseases Holds thousands of unsolicited testimonials

No More Risk of Surgical Operations

GUARANTEED CURE, IS SURE AND PERMANENT.
MONEY REFUNDED IN CASE OF FAILURE

Dr. B. Ghose's Specific for Hernia, Hydrocele, Varicocele, Tumour and Elephantiasis, Rs 2-8 each phial of one oz., Rs 15 for ½ lb. and Rs 30 per one bottle.

FREE FROM ANY INJURIOUS INGREDIENTS

Patronized by doctor Chambers, the Civil Surgeon and several others of Calcutta and Mofussil.

Are you suffering from any of the above diseases of any nature and standing? By using our above preparation only externally you will certainly be radically cured without feeling the least trouble. Testimonials highest and any number.

BE A MAN WONDERFUL DISCOVERY *Money Returned in Case of Failure,*

Dr. B. GHOSES Indian Oil
TO BE USED EXTERNALLY

Guaranteed sure, genuine and permanent cure for Loss of manhood lost Vigour and Vital force and Nervous Debility, of any nature and standing. Whatever be the cause. This Oil acts as a marvel. Restores the natural power as youth. Rs 2 each phial of one oz Rs 25 per lb. Testimonials highest. Apply to—

B. GHOSE & Co., Chemists,
85-1 BECHOO CHATTERJEE STREET,
CALCUTTA

Telegraphic address "HYDROLE"

ନଂ ୮୬ ନଂ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ASTHMA CURE

ହାପାର ଅବ୍ୟର୍ଥ ଔଷଧ

ଡାକ୍ତର ଏସ୍, କେ, ବର୍ମଣଙ୍କର ଶ୍ୱାସରୋଗର ପ୍ରତିକାର । ... ଔଷଧ ... ଏହି ଔଷଧ ... ଶ୍ୱାସ ... ଏହି ଔଷଧ ... ଶ୍ୱାସ ... । ... ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ଟ ୧ ... ଡାକମାଶୁଲ ଟ ୦ ... , ... ଟ ୦ ...

Dr. S. K. Barman
Tara Chand Dutt's
Street, Calcutta

Digitized by srujanika@gmail.com

REGISTERED No D—0

[illegible]

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

[illegible]

Cuttack. Saturday the September 13th 1919

[illegible]

ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

NOTICE

The Bihar and Orissa Industrial and Agricultural Exhibition will be held at Bankipur on the maidan during the time of the Peace Celebration which is expected to commence in the second week of December 1919. The Exhibition will last for 7 days. A cattle and poultry show will also be held. His Honour the Lieutenant Governor of Bihar and Orissa has kindly consented to open the Exhibition. Several gold and silver medals and money prizes will be awarded. Exhibitors are requested to communicate with the undersigned at an early date the nature of exhibit they intend to send and the space required.

Purnendu Narayan Sinha
General Secretary.
Patna

No. 1

WANTED.

1. Office...Office of the Economic Botanist to the Government of Bihar and Orissa, Sabour.
2. Post vacant and pay...Demonstrator of Entomology, temporary for about 3½ months for the present on Rs 50 per month.
3. Qualifications required...The candidate must be a passed student of one of the Provincial Agricultural Colleges.
4. Officer to whom applications should be made...Director of Agriculture, Bihar and Orissa, Ranchi Secretariat.
5. Date by which applications should be submitted...18th September, 1919.

None need apply who is not a native of, or domiciled in, the province of Bihar and Orissa.

13—8—9 } Director of Arlenlture
Bihar and Orissa

No. 14

Notice

Is hereby given for information of the public that a big accomodation boat will be sold. Offers for the purchase of the same are invited. The Boat is lying in Taldanda Canal at Jobra. The offers may be sent to the Vice Chairman, District Board Cuttack.

Kunjabehari Ghosl,
District Engineer
Cuttack,

No 16 Wanted

A Tax-Daroga for the Balasore Municipality on Rs 30 a month. The candidate must be a native of Orissa or domiciled in Orissa and must know Oriya. A matriculate having experience in Municipal collection work will be preferred. The selected candidate will have to furnish a cash security of Rs200 and join at once.

M. K. Deb
Chairman.

No. 21 Notice

Is hereby given that 91 tins of cocoanut oil, part consignment of 600 tins booked from Cochin to Cuttack under invoice 11 of 14-5-1919 consigned by Mooyle Jaitha & Co. to selves, now lying at Cuttack will be sold by public auction under the provision of the Railway Act, if not removed on or before the 30th instant, paying all charges due.

Terms—Payment in cash.

B. N. Ry House
Garden Reach
Calcutta
8-9-1919 } C. Ismay
Ag. General Traffic
Manager.

No. 20

Wanted for the Christian High School, Balasore an Oriya Teacher with Vernacular Teachership Pass certificate on Rs 25 p. m. from 15th October next. Apply to the Head master.

Christian H. E. School
Balasore.

No. 13

Wanted an experienced Sub-Overseer for the Public works Department of the Sonepur State on Rs [illegible] with horse allowance of Rs 5. Applications should be submitted to the Personal Asstt. to the Maharaja and Feudatory Chief, Sonepur State, Orissa on or before the 1st. October 1919.

Maharaja and Feudatory
Chief
Sonepur State, Orissa.

Schedule No. XLI.—High Court Civil Process No. 139.

ORDER OF ADJUDICATIO

(*Section 16 of the Provincial Insolvency Act, III of 1907*)

In the Court of the District Judge at Cuttack

INSOLVENCY APPLICATION No. 15 OF 1919

PURSUANT to a petition dated 12th April 1919 ... against Chaudhury Raghunath [illegible] and Das of Kasinagar [illegible] Ph. Rebna, [illegible]

and on the application of the above named Debtor [illegible] regarding the application [illegible] hearing his pleader on examination of the applicant it is ordered that the debtor [illegible] the said debtor is hereby adjudged insolvent.

Dated this 23rd day of August 1919.

D. H. Kingsford
District Judge
26-8-19

No. 11 WANTED

1. Office...Inspector-General of Police, Bihar and Orissa, Patna.
2. Post Vacant and pay...Two assistants on Rs 30-40 or 50 a month according to qualifications.
3. Qualifications required...The candidate must have passed the I.A. or I. Sc. examination. He must be a native of the province of Bihar and Orissa or domiciled therein. Preference will be given to a candidate who has worked previously in a Government office. The application must be in the candidate's own handwriting.
4. Officer to whom application should be submitted...Personal Assistant to the Inspector General of Police, Bihar and Orissa Patna.
5. Date by which application should be submitted...The 20th September 1919.

W. Sealy
Patna, } Personal Assistant to the Inspector General of the Police,
The 28/8/1919

[illegible]

No 429 NOTICE

Wanted a qualified Sub-Assistant Surgeon for the Binka Diamond Jubilee Dispensary in the Sonepur State on salary of Rs 50 per mensem (inclusive of travelling allowance) Applications should be submitted to Maharaj Kumar Sri Sudhansusekher Singh Deo, Personal Assistant to the Maharaja and Feudatory Chief, Sonepur State through Babu A. N. Sarkar, B. A. B. L. Secretary or through Babu Kanailal Lahiri, M. A., B. L. Private Secretary, on or before the 15th September 1919. Selected candidate should join at once and report himself to Dr. H. L. Sarkar, L. M. S., Chief Medical Officer, Sonepur State.

Maharaja & Feudatory Chief
Sonepur State, Orissa

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

The only Swadeshi Reliable Firm in this City.

Artistic Jewellery at Cost Price

Gold and Silver

ORNAMENTS & FILIGREE WORKS

to suit all Nations and Tastes

Latest designs and Best finish'

Superlative in Style

Known Liked Appreciated

EVERYWHERE

EXECUTION OF MOFFUSIL ORDERS —— A SPECIALITY

Promptness ! Cheapness !

Satisfaction ! Genuineness !

ଉତ୍କଳର ଗୌରବ

One trial order will make you a regular customer.

P. PRUSTY & SONS., Jewellers, JEWEL HOUSE, P.O. Chandnichauk,

CUTTACK (ORISSA)

ବିଜ୍ଞାପନ

ଉପଦଂଶ ସନ୍ଧିରେ ଓଡ଼ିଆ ପଦ୍ଧତି ଜନ

ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଔଷଧାଳୟ ।

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଚୌଧୁରୀ

କୁମ୍ଭାରପୋଖରୀ, ପୋଃ ଝାଞ୍ଜିରିମଙ୍ଗଳା, କଟକ ।

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଯାହାଙ୍କର ପୁଣ ପରମ୍ପରାଗତ ଶୁଦ୍ଧ ସେ ସନ ୧୨୪୫ ସାଲ ଅମର ଏହ ଔଷଧାଳୟରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇ ୮୮।୯୦ ରେ ସ୍ୱର୍ଗାରୋହଣ କରିବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀପୁତ୍ରମାନେ ଏହି ଭାବରେ ଏହି ଦେଇ ସନ୍ତାନରେ ଜଣାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେସବୁ ଯୋଗ୍ୟ ନିଜଆପଣଙ୍କ ବୃଦ୍ଧ ଯେ ୧୫୦ ଏହି ଅତ ପ୍ରଚାର ଲାଭ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଉପରେ ଦେଶରେ ଉତ୍କଳ ଜଣାଇବା ନାହିଁ, ପ୍ରଭାତ- ଜଣ୍ଡ ଓ ଅମୃତ ଏହି ଔଷଧସବୁ ବହୁତ ଲୋକ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିବାରୁ ବୈଦ୍ୟସମାଜ ଘରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହିତ ଓଡ଼ିଶାସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉ ଅମୃତ ଔଷଧର ନାମ ଶୁଣି ଉତ୍କଳ ଓ ଓଡ଼ିଶାବାସିମାନଙ୍କ ପଚାର ଲାଭ ନେଉ ଅଛନ୍ତି । ଅମୃତ ଗୁଣମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ନୈବେଦ୍ୟ ଦଶରେ ମନ୍ତ୍ରଦେବଙ୍କୁ ନାହିଁ— ସେହି ଔଷଧ ଦେବେ ନାହିଁ, କଟକ ନାହିଁ । ଅମୃତ ଔଷଧରେ ବହୁ ଲୋକର ଉପକାର ହେଉଅଛି । ଅଧିକ ଦେଶ ! ପ୍ରାଚୀନ ଏ ସନ୍ତାନର ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସାରଣା— ତଂ ୫ ୧୨ ମାହର ୧୯୧୪ ।

ଜନ୍ମନ୍ତ୍ର ତୈଳ ଓ ଦ୍ରାକ୍ଷା ତୈଳ— ଏହି ତୈଳ ସତ୍ତ୍ୱ ମାଲିସ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଅର୍ଶ ଅଗ୍ନି ଗ୍ରହଣୀ ଆଣ ଅତିଶୟ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି- ଶିଶି ୫ ୧ ୧ ମାସର ସ୍ଥାନ ।

ଜ୍ୱରଘ୍ନବଟୀ—ସର୍ବଜ୍ୱରହର	ପ୍ରତିକୋଟା	୫୦୫
ଶୁକ୍ରଷ୍ଟମ୍ଭ—ଅର୍ଶ ସ୍ଥାପକ	„	୫ ୦ ୮
ଅଜୀର୍ଣ୍ଣଚୂର୍ଣ୍ଣ	„	୫ ୦ ୪
ଉଷ୍ଣପରିଷ୍କ-ଶାନ୍ତିବାଗ୍ନର ମହୌଷଧ	୧ ଶିଶି	୫ ୦ ୮
ଶକ୍ତିମଲହର-ମୂତ୍ରରୋଗ ନାଶକ	„	୫ ୦ ୮
ଶୂଳିଂ—ତୃଣ,ଶତ୍ରୁ,ହଳାହାଲନାଶକ	୧ ଶିଶି	୫ ୦ ୪
ଧାତୁପୌଷ୍ଟିକ—ସର୍ବରୋଗ ନାଶକ	„	୫ ୦ ୮
ବସ୍ତ୍ରଚଟ୍ଟ—ରକ୍ତରୋଗନାଶକ	„	୫ ୦ ୪
ଷଡାଗ୍ନ-ଶୀତଜ୍ୱର ତୁଲିଭଗା ମଲମ	„	୫ ୦ ୪
ସ୍ତୁଡ଼ୁସ୍ଥ—ଭ୍ରମର ଓଗ ନାଶକ	„	୫ ୧ ୧
ପ୍ରୀହାଲ୍ତତ—ପ୍ଲୀହାନାଶକ ୧୫ ମାତ୍ରା		୫ ୧ ୧
ଜ୍ୱରଘ୍ନ-ଶୀତଜ୍ୱର-ଜାଲଘ୍ନଶୀର୍ଣ ୧ଶିଶି		୫ ୦ ୪
ବସ୍ତୁନାଶକ ଓ ଏକାଦିଲ ଦଶଦଶ୍‌ମ୍ବାରକ୍ତ	ପ୍ରତିକୋଟା	୫ ୦ ୮
ସର୍ପବାଦହଘଜୀବକ ଓ ଦାମୋଦରଜୀବକ		୫ ୧ ୧

ଅଶୋକାରିଷ୍ଟ ଓ କୁମାରୀଆସବ !

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କ ରକ୍ତ ଓ ଶ୍ୱେତ ପ୍ରଦରନାଶକ ୧ଶିଶି ୫ ୧୧

ଭୃଙ୍ଗରାଜ ଗନ୍ଧଗୁଡ଼ ଘୃତ	ସେ ୦ /	୫ ୧ ୧
ଭୃଙ୍ଗରାଜ ମହାଭୃଙ୍ଗରାଜ ତୈଳ, ନାରାୟଣତୈଳ ଓ ଷଡ଼ବିନ୍ଦୁ ତୈଳ, ଦଶମୂଳ ତୈଳ, ମହାନାରାୟଣ ତୈଳ	ସେ ୦ /	୫ ୧ ୧
ମକରଧ୍ୱଜ, ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସିନ୍ଦୂର, ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀବିଳାସ ପ୍ରତି ସେ୦/		୫ ୨
ଗାଁଜପଣ୍ଡ ସେର ୫ ୮ ୧	ତୋଳା	୫ ୧ ୧
ମୃଗନାଭି ୦ ୧ ମୂଲ ୫ ୪୦ ୧ ମୂଲ		୫ ୫ ୦
ମହାଭୃଙ୍ଗ ସାଧାରଣ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ୫ ୧ ୬ ୧ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ- ତର ତୋଳାର ୫ ୩ ୧ ମା ୧୫ ଶା ୫ ୧ ୧		୫ ୨ ୧
ଜଳପିତ୍ତ ବଟିକା—ଯାତ୍ରୁ ଓ ରକ୍ତପିତ୍ତନାଶକ	୧ ତୋଳା	୫ ୧ ୧
ସ୍ନାୟୁଶୂଳ ଶମନ—୨୪ ଘଣ୍ଟାରେ ଶୂଳ ଶାନ୍ତି ହୁଏ	୧ ଶିଶି	୫ ୨
ମାଗିଦ୍ୱାଲସ—ଶୁକ୍ରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଔଷଧ ଦୁର୍ବଳତା ନାଶ— ପ୍ରମେହ ଧାତୁଦୌର୍ବଲ୍ୟ ଆଦି ରୋଗନାଶକ	ପ୍ରତିଗୋଳି	୫ ୦ ୧

ଚାନ୍ଦନ ଓ ସୋଧିତ ଶାକୁ ରତ୍ନ ଅଙ୍କ, କେଶର, ଗୋରୋଚନା, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମାକ୍ଷିକ, ଶିଳାଜିତ୍, ଲୌହ. ଶାଳ, ତାମ୍ର, ବଙ୍ଗ, ପାରଦ ପ୍ରଭୃତି ୫ ୨

ଏକକ ଗନ୍ଧକ	„	୫ ୨
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିଭସ୍ମ ୫ ୬୦ଙ୍କା	ତୋଳା	୫ ୨ ୦
ରୌପ୍ୟ ଓ ସେତ ଭସ୍ମ ଶିଳାଜତୁ ପ୍ରଭୃତି		୫ ୧
ଅଭ୍ର ଲୋହା ଲୌହ ୧ ଭରି ୫ ୧୨ ଭରି		୫ ୨
କସ୍ତୁରୀ, ମୁକ୍ତା, ମଣି, ଶଙ୍ଖ, ଶୁକ୍ତି, ଗୋରଚନାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭରି ୫ ୧ ଭରି		୫ ୫
ଦେଶୀ—ତେଜ	„ ୫ ୦ ୪ „	୫ ୦
ଚନ୍ଦନ	„ ୫ ୦ ୪ „	୫ ୨

ଉପର ଲିଖିତ ଔଷଧର ମାସୁଲ ପୃଥକ ଅଟେ । ଆଦେଶ ପାଇଲେ ଓ ଔଷଧମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ୫ ୦ (୬ ଟଙ୍କା) ପଠାଇଲେ ଭିଃପି ପଠାଯାଏ ।

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଚୌଧୁରୀ
କୁମ୍ଭାରପୋଖରୀ, ଝାଞ୍ଜିରିମଙ୍ଗଳା, କଟକ

ତା ୧୦ ମୂଲ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଆୟୁର୍ବେଦ କଟକ ଓ ଅନ୍ୟ ସକଳ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାଗିଳସୋଗ ଦାଳାଳ ।

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧା ସକାଶେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ୱପୋଗ୍ୟ, ଚକ୍ରଦର୍ଶୀ, ବଡ଼ ଉତ- ସ୍ଥିତ ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ ଅଧ୍ୟାପକ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ବିଦ୍ୟାବିନୋଦ ମହାଶୟ ପ୍ରତ୍ୟହ ସକାଳ ସ ୮ ଘଣ୍ଟା ଠାରୁ ସ ୧୦ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ବିନା ଖରଚରେ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଔଷଧର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକମତେ ଔଷଧାଦି ମଧ୍ୟ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଥାନ୍ତି । ଆଶା କରୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଦଣ୍ଡପାଣି ଦାସ
ସହ ସମ୍ପାଦକ

ତା ୨୪ ମୂଲ ବିଜ୍ଞାପନ ।

J. KNOX & CO.

Lime & Hide Merchants,
Cuttack and Chilka lime;
Rates on application.

ଅନେକ ସମୟରେ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରମାନେ ଚୂନ ଉତ୍ପନ୍ନ ଦରଦାମରେ ଚୂନ ନ ପାଇ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ଓ ସମୟାଭାବ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହୁଏ ଓ କେତେକ ଅସ୍ଥିର ଦର ଦେଇଥିବା ଉପ- ଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ଭଲ ଚୂନ ନ ପାଇ କାର୍ଯ୍ୟ- ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ବିଳମ୍ବ କରନ୍ତି । ଏହିସବୁ ଅସୁବିଧା ଲାଘବ କରିବାକୁ ଆମ୍ଭେ ଅମୃତଳଙ୍କ ଠିକେ ଓ ଚିଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉତ୍ତମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁ ରଖିଅଛୁ । ଯାହାର ଯେତେ ଚୂନମାନ ଲୋଡ଼ା ଦରକାର ହୁଏ ଚିଠି ଲେଖିଲେ ଯୋଗାଇଥାଉଁ ଓ ଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ସବୁ ବଜାର ଦର ଅପେକ୍ଷା ଶସ୍ତା କରିଅଛୁ । ସେଥି- ନିମନ୍ତେ ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଚାହିଦା ଜଣାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତୁ ଯେମାନେ ଆମ୍ଭର ଗ୍ରାହକ ହେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଜିନିଷ ଦିଆଯିବ ଏହା ବିଶ୍ୱାସରେ ବୁଝିପାରିବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ।

The Viceroy on the late Punjab Disturbances.

Furious wranglings intermixed with bub-bubs and cries have been raised, debates and discussions equally tremendous have been going on in the press and on the platform and anywhere and everywhere by Indian politicians of almost all shades of opinion condemning the measures taken by Government in suppressing the late Punjab disturbances in its various stages by bombing unarmed mobs from aeroplanes, in establishing military Courts to try those who were directly concerned in those disturbances & in not permitting the accused to engage counsels of their own choice for defence. Even non-official Anglo Indians like the intrepid Mr. Norton have not ceased condemning the policy of Government. The great Rabindra Nath Tagore went so far as to throw up his title, decoration and all as a record protest against the alleged high-handed action of the Government. Even the Under-Secretary of State for India has from his place in the House of Lords admitted the action of the local authorities to have been "hasty." In deference to public opinion, or it may be through pressure as a matter of policy, the Secretary of State has ordained for an enquiry by a specially-appointed Commission.

As the disturbances in the Punjab have been suppressed and peace now reigns in that province, its new ruler has been trying to temper Justice with mercy by the commutation of sentences. People, therefore, very naturally expected that His Excellency the Viceroy would, in his opening speech at the autumn session of the Imperial Legislative Council, allay public doubts and discontents by disclosing the true causes of the disturbances & of such an upheaval all at once in a Province to which the late war owes a good deal. Punjab loyalty so much made of turned into disloyalty, nay into a hatched-up revolution. What could be the cause is the question of questions disturbing the public mind. His Lordship no doubt, ascribes the disturbances to the agitation over the Rowlatt Act. In Mr. Gandhi's words His Excellency said 'the unfortunate and misguided men (meaning those who took part in the disturbances) were led away by "some educated and clever man or men" to commit outrages for sometime past' From what these words mean would one come to the conclusion that there was something more than the mere agitation over the Rowlatt Act which justified Government to have recourse to such drastic measures which it adopted, His Excellency however, said emphatically "Ocular proof of the gravity of the situation with which we were then faced and of the damage done is still manifest in many of the districts which suffered, and to any one who would attempt to minimise the trouble I would say "go into these districts and see for yourself the vestiges of senseless destruction which are still there." But what led the people to commit such senseless outrages remains still unexplained, It remains to be seen whether this mystery will be solved by the Inquiry Commission delayed so long as announced by His Excellency owing to the difficulty of finding a really competent President, The Commission will enquire into and report regarding the cause of and the measures taken to prevent disorders in Delhi, the Punjab and the Bombay Presidency. Perhaps His Lordship did not think it politic, to make any announcement as to the true cause of the disturbances as the Enquiry Committee is to begin its session early next month.

His Lordship has referred to "the passing of an Act indemnifying those officers of Government who were called upon to undertake the onerous and ungrateful task of restoring order and the validating of such acts as the stress of circumstances required." Whatever the findings of the Commission may be, this is palpably somewhat misleading and the public are therefore led to think that things have been done which would not bear the lime-light of a searching Enquiry. Hence this hurry and this anxiety for the Indemnifying Act. We do not mean to say that the world would come to an end after this Act is passed, but the immediate effect will be that violent howlings will be raised ending in tempests, tornadoes and hurricanes in the now already surcharged atmosphere of the Indian political world.

The Cuttack District Board.

On the morning of the 8th there was a special meeting of the District Board and we are exceedingly glad to announce that Rai Bahadur Nemai Charan Mittra was unanimously elected as the Chairman of the Board. Need we say to our readers that Oriyas and the domiciled voted unanimously with the Mussalman members. This is, as it should be. But, however, there was a whisper whether, Nemai Babu was an 'Oriya' a "Domiciled" or a "Settler" or a "Nondescript". ? We mean no disrespect nor any disparagement.

—o0o—

The Ratnakar.

"Amusing" indeed and by far. Our contemporary the "Ratnakar is nothing if not amusing". With the re-incarnation or rather transformation of "Juju" to "Boka" to which its "sacred" columns are open what else would or could be more "amusing". Let our good contemporary go on "amusing" to his heart's content, because, imbued with paternal and fraternal somethings, he is not only entangled in "domestic" impulse, thought and hold-fast sacred ideas and ideals of old Hindu families which are dying fast, he is apparently helplessly honey-combed in "domestic" affairs and a "trouble" in the "household" which has made him an exile whereby "he has acquired considerable landed property there" (Puri). We are not inclined to bandy words with our good contemporary. Not being able to meet our arguments, he has taken the inimitable role and hood of the old maid o "domestic" legend who, to her "chagrin" finding no other remedy only seeks refuge by curses and calls "names" not only by sons and "sons-in-law," but by the [illegible] generation. We, however, [illegible] tions to Babu Shanti Shakhereswar Roy for his achievement and to our benign Government, whether, they are accepted or not. This is what is called a "feat" and a "fiat" and ere long we hope our contemporary will go in for a "fete" for the "amusing" Puri public as an enterprising success such as his, requires a celebration for its own sake.

——o——

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ଷ୍ଟ୍ରିଟ ହେଡକ୍ୱାର୍ଟରରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଭାବରେ ଭାର "ଓଭରସିୟର" ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ତା ୩୦ ଦିନରେ ଗ୍ରାମରେ ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସେହି ପରୀକ୍ଷାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ସ୍ୱସ୍ୱ ନାମ ସହିତ ଉପାଧି ପାଇଅଛନ୍ତି ।

୧ । ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରଙ୍କ ପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ
ଏମ୍, ବି, ଲ,
୨ । ଗଡ଼ ନାରାୟଣ ଜମିଦାର ଭାଇ
ଏମ୍, ବି, ଲ,
୩ । ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର—ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦକ
୪ । ବାବୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ—ରୌପ୍ୟ ପଦକ

କଟକ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ।

ଅତୀତରେ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡର ସଦସ୍ୟମାନେ ଅଧିକାଂଶ ସରକାରୀ ଥିଲେ । କେବଳ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଦୁଇଚାରିଜଣ ହେଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁଗ୍ରହ ହେତୁ ସାଧାରଣ ଲୋକ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ କରୁଅଛନ୍ତି, ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଧିକାର ପାଇବାରୁ ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବାଛି ପଠାଇବା ଉଚିତ, ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଅଛି । ଅସ୍ମାନଙ୍କ ସେହି ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଗତ ତା ୮ ରିଖ ସୋମବାର ଦିନ ବୋର୍ଡର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସଭାପତିଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ସଦସ୍ୟମାନେ ଉପସଭାପତି ନିର୍ବାଚନ କଲେ । ଅନେକ ଆଶା ଥିଲା ଯେ ବୋର୍ଡରେ ସଂସ୍କାର ସାଧିତ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ଅନେକ ଉତ୍ସାହ ସହକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଅଭିପ୍ରେତ ।

କଟକର ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଏହି ସମୟରେ ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରଚାରିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦେଶିକ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧୀନସ୍ଥ କଏଦୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । ସାଧାରଣ ଭାବରେ କଏଦୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଚିତ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଅଛି । ସୁତରାଂ ଜେଲ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀମାନେ କଏଦୀମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଜାଣନ୍ତି । କାରାଗାରରେ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠୁରତା ଅଛି ଓ ଅବସ୍ଥାରେ କେତେ ଗୁରୁତର ପରିଶ୍ରମ ଲୁଚି ରହିଅଛି ସେମାନେ ତାହା ଜାଣନ୍ତି । ସେହି ୨ ବଛରରେ ଏହାର ଅଧିକାଂଶ ଦୂର ହେବ ଓ ବନ୍ଦୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଶା କରିବା ଉଚିତ ।

କୃଷି ଓ ଦୁଇ ପଦ୍ମ ।

ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା, ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଦୁର୍ଗା ପୂଜା ବିଷୟରେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶୀୟ ଭାବ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲା । ଅସହଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତାବ ଘୋଷଣା ହେବାପରେ ଗାଁରେ ଲୋକେ ଯେଉଁ ପୂଜା ପାଇଥିଲେ, ସେ କରିଥିଲେ । ଏହି ଦେଶର ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ।

ଲିଗ୍ରେସର ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଯଥା ଉଚିତ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସକାଶେ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ଅଛି । ସେମାନଙ୍କ କଥାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ଅନେକ ଅଧିକ ଲୋକ ସେହି ସମସ୍ତ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ବିଲାତ ଯାଇ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରି ଫେରିଥିଲେ । ଏ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅତିଶୟ ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଦେବାକୁ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ କଷ୍ଟ ପାଇବାର ଆଶଙ୍କା ଅଛି । ସେହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ଏବେ ଓ ଏହା ଆଗରୁ ଏ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ବାବୁମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହ ଅଛି ଯେ ଏହି ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଆଇନ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆଶା ଅଛି ।

କୋଳାଣ ଷାଣ୍ଢ ଓ ଗାଈ ସ୍କୁଲର ପୁରସ୍କାର ବଣ୍ଟନ ସଭା ।

ଗତମାସ ତା ୧୯ ଦିନରେ ଓଡ଼ିଶାର ଷାଣ୍ଢ ଓ ଗାଈ ସ୍କୁଲର ପୁରସ୍କାର ବଣ୍ଟନ ସଭା ହୋଇଥିଲା । କଟକର କମିଶନର ସାହେବ ସଭାପତି ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଅନେକ ଗ୍ରାମବାସୀ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍କୁଲର ହେଡ଼ ମାଷ୍ଟର ଓ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ପାଠ ହେଲା । ସ୍କୁଲଟି ୧୮୭୮ ସାଲରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ୧୯୦୬ ସାଲରେ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ୧୯୦୯ ସାଲରେ ପାଠାଗାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ ଏବଂ ସ୍କୁଲର ସମ୍ପାଦକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ମାସିକ ସ୍କୁଲ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ସ୍କୁଲର ସମ୍ପାଦକ ଅତି ପରିଶ୍ରମରେ ସ୍କୁଲଟିକୁ ଚଳାଉଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନେକ ଛାତ୍ର ପ୍ରାୟ ୨୦ ଜଣ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଉଚ୍ଚ ସ୍କୁଲରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେଉଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରସଂଖ୍ୟା ୧୬୫ ଜଣ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଉନ୍ନତି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସ୍କୁଲର ଉନ୍ନତି କାମନା କରୁଁ ।

ଅବକାଶଶେଷ ଏମ୍, ଏ, ବି, ଏ, ।

କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପରୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗରୁ ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାମ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

(୧) ଶ୍ରୀ ସାହୁ, ବି, ଏସ୍‌ସି ।
(୨) ଶ୍ରୀ ଦାସ, ଏମ୍, ଏସ୍‌ସି ।
(୩) ଶ୍ରୀ ଘୋଷ, ବି, ଏସ୍‌ସି, ବି, ଏଲ ।
(୪) ଶ୍ରୀ ରାଓ, ଏମ୍, ଏ ।

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ।

(୧) ଶ୍ରୀ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ ଏମ୍, ଏ ।
(୨) ଶ୍ରୀ ସାହୁ, ଏମ୍, ଏ ।
(୩) ଶ୍ରୀ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ଏମ୍, ଏ ।
(୪) ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବି, ଏସ୍‌ସି ।

ଅତିରିକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ।

(୧) ଶ୍ରୀ ଦାସ ଏମ୍, ଏ, । (ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାପକ)
(୨) ଶ୍ରୀ ରାୟ ବି, ଏସ୍‌ସି ।
(୩) ଶ୍ରୀ ବାନାର୍ଜୀ ଏମ୍, ଏ ।
(୪) ଶ୍ରୀ ବନ୍ଦ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟ ବି, ଏସ୍‌ସି ।
(୫) ଶ୍ରୀ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ଏମ୍, ଏ ।
(୬) ଶ୍ରୀ ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟ ଏମ୍, ଏ ।

ମାଲଗୁଜାରୀ ଆଦାୟ ।

କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଗ୍ରାମର ଜଣେ ମାଲଗୁଜାର ମାଲଗୁଜାରୀ ଆଦାୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍କୁଲର ନିକଟରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତ ସ୍କୁଲ ଘରଟି ଦଖଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ତାକୁ ସ୍କୁଲ ଘର ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ୭୫ ଟଙ୍କାର ଦାବି କରି ୧୦୧ ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ଅନେକ ଗ୍ରାମବାସୀ ସେହି ସ୍କୁଲ ଘରଟି ଚାହିଁବାରୁ ସେଥିରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପଢ଼ାଇଲେ କେବଳ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍କୁଲର ଖର୍ଚ୍ଚ ଚାଲିଲେ ମଧ୍ୟ ମାଲଗୁଜାରମାନେ ତାହା ଦେଇ ପାରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ଦେଖି ଗ୍ରାମ ମଣ୍ଡଳର ଓ ନଗର ଓଡ଼ିଆ ଜମିଦାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଅନେକ ଲୋକ ପଠାଇଲେ । ଜମିଦାରଙ୍କ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପକାର କରିବାକୁ ସହାନୁଭୂତି ଥିବାରୁ ଅନେକ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ଏବଂ ସେହି ସ୍କୁଲର ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ସ୍କୁଲ ଘରଟି ମାଲଗୁଜାରମାନଙ୍କ ଅଧିକାରରୁ ଅନେକ ଦିନ ରହିଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି ସେଠାରେ ଅଧିକ ଲୋକ ନ ରହିବାରୁ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ମାଲଗୁଜାରମାନେ ସ୍କୁଲ ଘରଟି ଫେରାଇ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ତାହା ସ୍କୁଲର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଦେବା ଉଚିତ । ୧୦ଟି ଟଙ୍କା ମାଲଗୁଜାରୀ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି । ସ୍କୁଲ ମାଲଗୁଜାରମାନେ ସମ୍ମତି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦର କଥା ହେବ ।

ଗୋରୁବାଡ଼ ଗୋରୁ ।

ଗତ ତା ୩ ରିଖରେ କଟକର ପୁଲିସର ହେଡ୍‌ଟି ଅଫିସରଙ୍କ ଆଦେଶରେ କେତେକ ମୁସଲମାନ ଏହି ସହରର ଗୋରୁ ବାଡ଼ରେ ସେମାନଙ୍କ ଅନେକ ଗୋରୁ ରଖିଥିଲେ । ଗୋରୁବାଡ଼ ରକ୍ଷକ ଗୋଟିଏ ଗୋରୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ଗୋରୁଟିକୁ ଧରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଗୋରୁଟି ନାଲି ରଙ୍ଗର ଥିଲା । ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସେ ଗୋରୁଟି ମୁସଲମାନଙ୍କ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଗୋରୁଟି ଠାକୁରଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ଦାନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର ହେଲା । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଗୋରୁଟିକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ମୁସଲମାନଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ସେ ଗୋରୁଟି ଠାକୁରଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିଲା ।

ପ୍ରତିବର୍ଷ ବହୁତ ଲୋକ ଏହି ସମୟରେ ଗୋରୁଟି କିଣନ୍ତି । ଆମ୍ଭମାନେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଦେଉଁ । ମୁସଲମାନମାନେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥର ସେ ମତ ଭଙ୍ଗ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଗୋରୁ ନେଇଗଲେ । ସୁତରାଂ ଗୋରୁଟି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଗଲା । ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳନରେ ସେ ଏକ ଗୋରୁ ସୁନ୍ଦର ବଳଦ ସଦୃଶ ଥିଲା । ମୁସଲମାନମାନେ ଗୋରୁ ଛାଡ଼ି ନ ଦେବାରୁ ଗୋଟିଏ ଘୋର ବିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ପଣ୍ଡିତ କହିଲେ ଯେ ଏହି ଗୋରୁ ବଧ କରିବା ଅନୁଚିତ । ସମ୍ପ୍ରତି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମତରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଭାବ ଦେଖାଯାଉଅଛି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଏହି କାଳରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଘଟଣା ଘଟେ । ଏହି ଗୋରୁଟି ମୁସଲମାନଙ୍କ ହାତରେ ନିହତ ହେଲା । ଅସହଯୋଗ ଆନ୍ଦୋଳନର ସମୟରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଘଟଣା ଅତି ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ଆମ୍ଭମାନେ ଏଥିରେ ବାଧା ନ ଦେଲେ ଯେ ଧର୍ମଭୀରୁ ହେବୁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ । ଏ ବର୍ଷ କଟକର ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ ହୋଇଅଛି । କୌଣସି ପ୍ରକାର ଉପାୟ ଜଣାନାହିଁ ।

ଦଶହରା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ଓଡ଼ିଆ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦଶହରା ପର୍ବ ଅତି ଆଦରର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉତ୍ସବ । ଏହି ପ୍ରକାର ହେଲେ ତାହା ବଡ଼ ସ୍ୱାଧୀନ । ଆମ୍ଭେମାନେ ବାଛି ଦେବୀଙ୍କ ପୂଜା ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲୋକ୍ତି । ଦେବୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଶକ୍ତି ମାତୃ ପୂଜା ବା ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ଉପାସନା ସମସ୍ତ ଲୋକେ କରନ୍ତି ? ଗୀତା (ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା) ରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଦେବୀ ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପା ଓ ସେହି ଶକ୍ତିରେ ସମସ୍ତ ଜଗତ ଚାଲେ "ଯା ଦେବୀ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଶକ୍ତିରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତା । ନମସ୍ତସ୍ୟୈ ନମସ୍ତସ୍ୟୈ ନମସ୍ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ।" ସୁତରାଂ ଏହି ଦେବୀଙ୍କ ପୂଜା କରିବା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ? ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କଲେ ଜଣାଯାଏ ଏହା ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ପର୍ବ । ବିଶେଷତଃ ଦେବୀଙ୍କ ବିଜୟ ଓ ଅସୁର ଦମନ—ଶକ୍ତି ଓ ସତ୍ୟ

ଅଛନ୍ତି । ସା ତାରି ରାଉସିଦେ ବୋଲି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କେବଳ ତାଙ୍କ ବାହିକର ଉପର୍କ୍କୁ ହୋଇ ଅତ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଘରେ ରଖିଥାଉଁ ଏବଂ ପୂଜ ବା ଲୁଚଇବ ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଇଛ୍ଛାକୁ ସମର୍ପଣ କରନ୍ତି, ଶାସ୍ତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଏକାର ହୋଇଯାଏ । ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉପଲକ୍ଷେ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ତା ମୂର୍ତ୍ତିରେ ସଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ ନ ଦେଇ ଦେବତାଙ୍କ ଭାବରେ ଭକ୍ତି ନ କରି ? ଯେତେବେଳେ ଈଶ୍ୱର ପୂଜା ସଚ୍ଚିତ ପୂଜା ହେଲ, ସେତେବେଳେ ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ପ୍ରଜାର ଭକ୍ତଙ୍କ ଯେତେବେ ଗାମଳାରେ ଦେଉଁଠା ଯାଉଛ ହେବ ଅନୁଷ୍ଠାନଙ୍କ ସୋପାନ—ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବୋଧରେ ଅସମ୍ଭବ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ହେବା ବଡ଼ କଠିନ—ସମ୍ମାନ ଓ ବେଦାଧ୍ୟୟ ଦଳେ ବ୍ରହ୍ମକୁ ଜାଣିଲେ ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣପଦବାଚ୍ୟ ହୁଏ । ମାତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣଦ୍ୱାରା ପୂଜା କରାଇବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଯେ ସମ୍ପ୍ରତି ଏହି ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳିତ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ତାହା-ଦ୍ୱାରା ପୂଜା କରାଉଥାଉଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଧଃପତନର ଅନ୍ତ କାହିଁ ଅଛି କି ? ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ କଠିନ—ତାହା କଥାରେ ହୁଏ ନାହିଁ, ହୁଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ । ସେଠାରେ କପଟାଚାରର ପ୍ରବେଶ ନାସ୍ତି । ଅମଦାୟୀ ବୈଦ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟ ତାର ଶଷ୍ଟାଗି ସାଧନାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ସେମାନ୍ତ ତ୍ୟାଗୀତା ନ ହେଲେ ଚଳେ ନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି ସେଠାରେ କପଟାଚାରର ଅବସ୍ଥାନ ନାହିଁ । କପଟାଚାର ଅଯୋଗ୍ୟତାର ପରିଚୟକ । ପ୍ରକାଶଶୀଳ ଶାସ୍ତ୍ର-ଚର୍ଚ୍ଚାର ସ୍ଥଳ । ସେଠାରେ ପ୍ରକାଶ ଜନ୍ମ ତାକରେ କଠୋରଶାସନର ଅଭାବ ହେଲେ ତାହା କପଟାଚାର । ସ୍ୱଦେଶ ଦେବା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଧର୍ମ । ସେଠାରେ ଲଜ୍ଜା କାମରେ ଅଧିକ ନ ମାନି ଚଳିବା କପଟାଚାର । ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଦଶ୍ମ ଅମ୍ଭେମାନେ ତତ୍ତ୍ୱଦର୍ଶକ ମାତ୍ର ଶୁଣିଅଛୁ ଶାଳ ? ଯେତେବେଳେ ବା ଅନ୍ୟ ବା ସେ ହେଉ ଲୁକ୍କାୟିତ ଦେଖି ପୂଜା କରୁ ସଚାଣେ ହେଁ ସେ ନ ଜାଣି ଜନ୍ମରେଣଙ୍କରେ ଛଳ କରିବା କପଟାଚାର ସ୍ୱ ଅନ୍ତଃ ବ ହୋଇପାରେ ? ମିଥ୍ୟା କଥା କହିବା ପାପ ବୋଲି ଜାଣି ଏବଂ ଜଣାଇ "ନ ମିଥ୍ୟା ଭାଷେତ୍ ଜନ" ବୋଲି କହୁଥାଉଁ ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ସତ ଲକ୍ଷଣ ଦିଷ । ସେତେ ଅନେକ ମିଥ୍ୟା କହୁଁ ତେବେ ସୁଖ, ଦୁଃଖ ମିଥ୍ୟା କହିଲେ ଦୋଷ କଣ ? କୁହ କିମ୍ବା ବାସ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଲେ ଶେଷ ସୁଖ ସେହି ପର ହେବ । ଯଦି କହିଲେ "ଅମ୍ଭେ ଯାହା କରୁଅଛୁଁ ତାହା ମାତ୍ର ଯାହା କରୁଅଛୁଁ ତାହା ନାହିଁ"—ଏମନ୍ତ ଉତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ହେବେ ? "ଅସତ୍ୟ ଅଧମ ଧର୍ମ ଶିକ୍ଷାନ୍ତି ଅସଦେ" ଏହା ଲୋକଙ୍କ ଭାଷା । ପ୍ରେମରେ କପଟାଚାର ନାହିଁ । ଯେଉଁ ପ୍ରେମ ଦେଖାଏ ତାକୁ ନେଇ କହିବାଲେ ତାହାର ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ ? ସହାସ୍ୟମାନରେ ଜାଣି ବା ଅନ୍ୟ, ତାହା ହେବ ନାହିଁ । ସାଧୁ ବିଶ୍ୱାସରେ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବା କଥା ପଢ଼ିଲେ କରିଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ କପଟାଚାର ଛାଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଖ, ପ୍ରୀତି, ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶ ଓ ଉପଦେଶ ସହିତରେ ହୋଇ ଏହା କହି ନ ପାରୁଁ ? ଜାତି, ଶାନ୍ତି, ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଦେଶ ଦେଶିକ-ଭାବ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କପଟା-ଚାର ଦେଖାଯାଉଛି ଅନୁଭୂତରେ ମନୁଷ୍ୟ ହେଉଁ ବୋଲି କେଉଁ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଦେଖୁଁ ? କପଟାଚାର କେତେଦୂର ଲକ୍ଷଣ ଏବଂ ଦୂରତ୍ୱତା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଲୋକଭକ୍ତି ପ୍ରକାଶରେ ଦେଶହିତର ସହିତ ବୋଲି କହି ନ ପାରୁଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କ

ଈଶ୍ୱର ଏକମାତ୍ର ଗୁରୁ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାତା ଅନ୍ତର ରହି ଓ ତାହାଙ୍କ ଏହା ଗୁରୁ ବୋଲାଇ-ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୁରୁଙ୍କ ସୀମା ନାହିଁ । ସେ ଜଣା ଦାଣ୍ଡିଦେଇ ସେ ଗୁରୁ ଏବଂ ସେ ଭକ୍ତ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ଦୋଷ ଉଚ୍ଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ତାହା ଜାଣିପାରିବା ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ଜଣା ନାହିଁ ଚେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁ । ସେତେ ଗୁଡ଼ା ଓ ସେତେ ଠାକୁର ଠାକୁରାଣୀ ସେ ଏହି କପଟାଚାରକୁ କାହାର ଶୀଘ୍ରନାଶୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଜ୍ଞାନତା ଦେଖୁଅଛୁ ତାହାର ସୀମା ନାହିଁ । ଯେବେ ସେ ଏହା ଜନ୍ମ ହେବ ଏହା ଭଗବାନଙ୍କ ଯୋଗର ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଦେଖ ତେ-ଜାଗା ଜଳଦ୍ୱାରଣାକା ଜଣି ଦେଶଦେଶଙ୍କ ସନ୍ତୋଷ ପୂର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଲେ ଉଦ୍ଧାର ଏ ଶତ୍ରୁ ବଳ ହେବ । ଯେତେବେଳେ ଅମ୍ଭେ-ମାନେ ସତେ ଅଙ୍ଗି ସତେ ଦେଉଅଛୁଁ, ସେତେବେଳେ ଭଣ୍ଡତା ବା କପଟାଚାର ଦୂର ହେବ । ଏଥି ସଙ୍ଗେ ଦେଶରେ ପ୍ରଚ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦେଖିଲ ହେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଦେଶରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଜାଙ୍କର ହେଲେ ଭାବ ଯେମନ୍ତ ଦେଶରେ ସେମନ୍ତ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପୂଜା କରିବା ଅଟେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ସେତେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗୁଥିବୁଁ ସେତେ ଅମ୍ଭ-ମାନଙ୍କ ମନରୁ କପଟ ଗୁଣ ଦୂର ହେବ । ସେଥ-ପାଇଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ସେ ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି ପତି ଭକ୍ତି ପଣ୍ଡ କଲ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଉଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । "ନାସ୍ତି ବିନ୍ଦୁ 'ଅସ୍ମିନ୍ ଭଗ୍ନୋହୃଦୟାର୍ଥେ ନଃ ଭୂର୍ଯ୍ୟାଙ୍ଗ ପାତକଂ ମହତ୍' ମାତ୍ର ଏହି ଶ୍ଳୋକ ସତ୍ୟାଂଶ ହେଉଛି ପାପ ଚଳୁନାହାନ୍ତି ? ଗୁରୁ ରହି ଏମ୍, ଏ, ବି, ଏଲ ଓକିଲ ହୋଇ ଯେତେବେଳେ ଯୋଗ୍ୟ ପେଟପାଇଁ ମିଥ୍ୟାକଥା ଜାଳ ରଚନା ଜାତି ସାହଚର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଲଜ୍ଜ ବୋଧ କରୁନାହାନ୍ତି ସେତେ-ବେଳେ ଅନ୍ୟ ପରେ ବା କଥା । ଶିକ୍ଷା ସଙ୍ଗେ ବୁଦ୍ଧି ଓ ଜାତୀୟ ସମ୍ମାନ ଦେଶ ଓ ଦେଶ-ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମୁଖ୍ୟ ନ ରହିଲେ ଚଳିବ-ନାହିଁ । ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ କଣେଶ ଭୂଲଜ ମାତ୍ର ଧର୍ମ ଜାଗରେ ଶଧା ଅତଏବ ଅମ୍ଭେମାନେ କୃଥା ନାମରେ ଉନ୍ନତି କରି ନ ପାରୁ ଦେଶ-ସହାସେ ଉଦ୍ୟୋଗର ନ ହେବ ଏବଂ ଦେଶ-ଲୋକଙ୍କ ବାଟରେ ନ ଚଳାଇଲେ ଅମଙ୍ଗଳ ହୋଇ ନ ରହୁ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟପାଳନ କରିବାକୁ ହେଲେ କପଟାଚାର ଛାଡ଼ିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ—ଅନ୍ୟଥା ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ବୃଥା ।

ରାମକୃଷ୍ଣ ସେବାଶ୍ରମ ।

ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ସ୍ୱାମୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସଙ୍କ ସ୍ମରଣାର୍ଥେ ପରିଦର୍ଶନ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ରାମକୃଷ୍ଣସେବାଶ୍ରମ ନାମରେ ଅନାଥଶାଳା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପୁଣ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଭଦ୍ରକ ନଗରର ଗ୍ରାମରେ ଏହି ସ୍ଥାନର ଗୋଟିଏ ସେବାଶ୍ରମ ସନ ୧୯୦୮ ସାଲରୁ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ-ଅଛି । ଏହି ସେବାଶ୍ରମର ଅଷ୍ଟମ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ଏକଖଣ୍ଡ ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଆଶ୍ରମର ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ସ୍ୱାମୀ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ-ବାଦ ଦେଉଅଛୁଁ । ଏହି ରିପୋର୍ଟ ପାଠ କଲେ ଜଣାଯାଏ ସେ ଆଶ୍ରମରେ କେବଳ ବାହାରର ରୋଗିମାନଙ୍କୁ ସେ ଔଷଧ ବିତରଣ କରନ୍ତି ଏ ତାହା ନୁହେଁ ରୋଗିମାନେ ଆଶ୍ରମରେ ରହି ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହୁଅନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବର୍ଷରେ ଅଷ୍ଟମ ହାସ୍ପତାଲରେ ୮୦୨ ଜଣ ରୋଗୀ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲେ । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୪୬୧ ଜଣ ସାଧୁ, ୧୯୫ ଜଣ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ, ୧୧ ଜଣ ବୈଷ୍ଣବ ୪୦ ଜଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ୬୮ ଜଣ ... ୧୭ ଜଣ ବୈଶ୍ୟ, ୬୫ ଜଣ ଶୂଦ୍ର, ୧୭ ଜଣ ଶତ୍ରୁ,

୬୫ ଜଣ ଶିଖ, ୬ ଜଣ ରେଲି, ୭ ଜଣ ମୁସଲମାନ ପତର । ଉପରୋକ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ବୋଧ ହେଉଅଛି ଯେ ଆଶ୍ରମରେ ଜାତିବର୍ଣ୍ଣବିଶେଷରେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେବାର ପରିଶ୍ରମ ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଏ ।

ଉକ୍ତ ସେବାଶ୍ରମ ରୋଗୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୭୬୦୧୭୩ ଜଣ ରୋଗୀଙ୍କ ଦେବଲ ଔଷଧ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ନୂତନ ରୋଗୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୬୫୫୬ ଓ ଅଷ୍ଟମର ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାପନ ବର୍ଷ କେବଳ ୬୫୬ ଜଣ ରୋଗୀଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ରଖି ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇଥିଲା ଓ ୬ ୧୬୩ ଜଣଙ୍କ କେବଳ ଔଷଧ ବିତରଣ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୋଗୀମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଜଣାଯାଏ ଯେ ଏହାର ଉପକାରିତା ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଔଷଧ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ସହାୟ ହେଉଅଛି । ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦେବାନିମନ୍ତେ ଦେଶଦେଶ ବର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ଗୋଟିଏ ନୈଶ ବିଦ୍ୟା-ଳୟ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ହରିଦ୍ୱାର ନିକଟ ଓ ଆଶ୍ରମର ବାଟ ଛାଡ଼ି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଞ୍ଚଳରେ କରୁଅଛନ୍ତି । ରୋଗୀମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ଆଶ୍ରମ ଗୃହର ଅବସ୍ଥାନ ହୋଇଅଛି । ଏହିନିମନ୍ତେ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ମହୋଦୟ ହୃଦ୍ଗତ ଧନ ସମ୍ପର୍କରେ ସହାୟଶ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଆଶ୍ରମରେ ଥିବା ସାଧୁମାନେ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କର ଉପଶମରେ ଅନୁଗ୍ରହ ଭକ୍ତମା-ନଙ୍କର ମହତ୍ ଉପକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି-ଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ଣ୍ଣସିଦ୍ଧି । ଅଷ୍ଟମ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସମସ୍ତ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଅନ୍ନମାନଙ୍କ ଧନମାନେ ଅକର ଅନ୍ତଃକରଣରେ ଆଶ୍ରମର ଉନ୍ନତିକାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତେ । ଧନମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାନ ସାହା-ଯ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସ୍କୁଲ ସଂଖ୍ୟା ।

ଗତ ବାଙ୍କୁଡ଼ାରେ ବଙ୍ଗର ଅଧିବେଶନରେ ମନ୍ଦିରର ବାବୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କର ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସନ, ତ୍ରୁଟ ଓ ନୂତନ ସଂସ୍ଥାପନରେ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଡେପୁଟେସନ ମତରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉଚ୍ଚମାନ୍ୟ ଜାଣିବା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଉଡ଼ିଶା ଓ ଉତ୍କଳ ଆଡେଲିଥ	ପ୍ରାଥମିକ			ମଧ୍ୟ			ଉଚ୍ଚ		
	୧୯୧୧	୧୯୧୨	୧୯୧୩	୧୯୧୧	୧୯୧୨	୧୯୧୩	୧୯୧୧	୧୯୧୨	୧୯୧୩
ଉତ୍କଳ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ଗଞ୍ଜାମ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ସମ୍ବଲପୁର	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ଅନ୍ୟ ଭୂଲକ୍ଷଣର ସ୍ଥାନ କହୁ ପ୍ରତାପ ପର ଜାଣି । ଯେ କଣ ଜଳର ସ୍ଥାନ ତାହା ପାଇଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ହୁଏ ଯେ ପୂର୍ବ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଉନ୍ନତ ହେଉ ନାହିଁ, ନୂଆ ଓ ନୂତନ ମସଜିଦଙ୍କର ମୂଳଶିକ୍ଷା ସନ ୧୯୧୨ ତୁଳନାରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ଓ ସନ ୧୯୧୮ ସାଲ ତୁଳନାରେ କେତେଗୁଣ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉଚିତ ଜଳ, ମୁକ୍ତ ଦାନ ଦେଖିଲେ ଏମନ୍ତ କୌଣସି ଘା କୌଣସି ଗ୍ରାମରେ ମୃତ ହୋଇଥିବାର ଜଣା ଥିବ । ଶାନ୍ତିଗ୍ରାମରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାର କୌଣସଠାରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶୁ ନାହିଁ ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କରେ ବୁଦ୍ଧି ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ନ ଥାଇ କେବଳ ସମ୍ମାନ ହୋଇଥିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଶାନ୍ତି ନ ଥାଇ ଅଧିକାରରେ ଯେପରି ସ୍ୱଶାସନ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ଭବ ନୁହେ । ସେଥିପାଇଁ ସେଠି ନବାବଙ୍କ ଦେଶ ପକ୍ଷରେ ବଦେଶକୁ ଶାନ୍ତି ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେବାର ଉପାୟ ଅଛି । ଦେଶରେ ଶାନ୍ତି ନିଜ୍ଜସ୍ୱାଧୀନତ ଅନେକ ଲୋକ ଭଲ ତନ ବା ଅନ୍ନ କଥା ଗୋଷ୍ଠୀର ଉଚ୍ଚଳ ଉପର ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଁ ଶୁଣିଲେ ସଧ ଉତ୍ସବ କରନ୍ତି ନ ପାଇବାରୁ ଅତି ଉନ୍ନତର ଦ୍ୱାର ଦେଶକୁ ଦୂରାକରା-ଗ୍ରସ୍ତ ସାମାନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ୟମ ଶିକ୍ଷାରେ ମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଏ ପ୍ରକାର ଲୋକମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତିକୁ ଦେଖିଲେ ଅନେକ ଅନ୍ୟାୟରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାର କହିବାକୁ ଦେଖାଗଲା ନ ଥାଏ । ଏଣୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଆଶା ଏହା ନୁହେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ।

ଅନ୍ନପାକ ଦୂର ଏକ କଥା ।

ପଣ୍ଡିତର ଅନେକ କଥା ଅଛି । ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଭୂମି ପାଣି ଦରକାର ବା ସ୍ୱର୍ଗ ହସ ଦଳ । କହିଲେ ସେହିମାନଙ୍କ ସମ୍ଭବ ହେଉନାହିଁ । ଆସ ସହଜର ଉଷ୍ଣ ତେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭୂମିର ଅବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଘରେ ଉଚ୍ଚ ଭାବର କୌଣସି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ଉପରେ ଜନ୍ମଦାସ ଦଳଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏ ସ୍ଥାନର ଭଳ ଅଛନ୍ତି । ଚଷମା ବା ଗାଳର ଦର-ଦାର ହେଲ ଜମିଦାରଙ୍କ କହିଲେ ଜାତିରୁ ଜମିଦାରଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବା ଉତ୍ପତ୍ତି ପାଇଲେ ଦଶ ଜାଣି ଅଛିଲେ ଖାଦ୍ୟ ଜଳ ସବୁ, ତାଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ନର ଚିନ୍ତା ଏ ସବୁ ଅଭାବରେ ଭଗାଇଅଛନ୍ତି । ରସ୍ତାର ଉପର ସଦରରେ ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ଉଦ୍ଧାର ଦେଖି ନ ଦେଉଥିଲେ ସହ ଜମିଦାର ଅଧିକାର ପାଇବାରୁ ଚଳି ଜାତ ବଢ଼ାଇଦେଇ ଉପଯୁକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହି ସରକାର କଥା, ମାତ୍ର ପ୍ରଶ-ମାନର ପ୍ରତିଜ୍ଞାର ଦେଶର ଗୁରୁ ଅଛନ୍ତି । ଅତିଶ ସହରରେ ଅନ୍ନ, ତେଲୁଗ ଜଳ ସ୍ଥଳେ ସଧ ଚାଷିବାର ଶକ୍ତି ବା ଅଧିକାର ନାହିଁ । ଅନ୍ନ ସଙ୍କଟରେ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ପାଣି ଦେହ ଜଣେ ଭୂଷାବନ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଉପାୟ କଣ ? ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ସାଧାରଣ ଦାଦରେ ହାତଯୋଡ଼ି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ଶାନ୍ତ, ସମ୍ପଦ । ହାତଗଢ଼ା ଚଢ଼ିବା ମାତ୍ର ବଡ଼ ଜାଣି ଦେଖିଲେ ୫୬ ବା ଦଶ ନ ହେଲେ ନ ଚଳେ, ଏହା ସବୁ ଦର୍ଶ ଉଠାଇବା ହୋଇଯାଏ । ଉତ୍ତମରୂପେ ଜମିଦାର ଦଳ ରହି ସହଯୋଗ କଲେ ସବୁ ଜମିଦାରଙ୍କ ଚଳାଇବା ବା ସହଯୋଗ କରିବା ଧର୍ମିକମାନଙ୍କ ଉଚିତ କରନ୍ତୁ । ଡ । ଛଳ

ଏସ୍ଥଳରେ ଆମ୍ଭେମାନେ କାହାରି ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଏ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେମାନଙ୍କୁ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବାର ନାହିଁ, ତଥାପି ଦୁଇଟି କଥା, ଅର୍ଥାତ୍ ଶାସନବାବୁ ଓ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦାଉଦାର ଦୋଷ ଧରାଯାଇ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଏକ ହେବାର ଦୋଷ ଦୂର କରିବାକୁ ହେବ। ଏ କଥା ସତ୍ୟ । ଏ କଥା ସହଜ ଭାବରେ ବୁଝିପାରିବେ ଯେ ଏ ବିଷୟ ଅତିଶୟ ଗୁରୁତର ।

[illegible]

ହଜରଥ ସମ୍ବାଦ ।

ହଜ୍ଜାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାରୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସହାମୁନ୍ଦ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହଜ୍ଜିହିତ ହିନ୍ଦୁ କନ୍ଦ୍ରଲେଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟ ନୋଟିସ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଉପ-ଯୁକ୍ତ ଲୋକ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବିହାରଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ ।

ଦିଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ସିଂହ ବିହାରଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଡେପୁଟି ସଭାପତି ପଦରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେବାରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟ ହୋଇ ରହିଲେ ।

ବାବୁ ରାଧାନାଥ ଘୋଷ ସମ୍ବଲପୁର ଜଜ୍‌ଙ୍କ ସହକାରୀ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ପୁଲିସ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ମିଃ ସରେର ଦ ୧୪ ଦିନ ଛୁଟି ପାଇଲେ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ରାଏ ବାହାଦୁର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର ଏକ୍‌ଟିଂ ପୁଲିସ ସୁପରିଣ୍ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ମୌଲବି ମୋହାମ୍ମେଦ ଖାଁ ଏକ୍‌ଟେଷ୍ଟ୍ରା ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ କମିସନର ପଦରେ ସ୍ଥାୟୀ ହେଲେ ।

ଧର୍ମଶାଳାର ସବଡେପୁଟିମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର, ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଏକମାସର ଅନୁଗ୍ରହ ଛୁଟି ପାଇଲେ ଓ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଲ ସନ୍ତୋଷ, ବାସୁଦେବ ଏକ୍‌ଟିଂ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ।

ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ପ୍ରୋଫେସର ବାବୁ ସୋମନାଥ ଦେବ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୨ ଦିନ ଅନୁଗ୍ରହ ଛୁଟି ପାଇଲେ ।

ଚାଉଳ ଦର ।

କଟକ—ସେ ୬ ୰ (୧୮୦ ତୋ ସେର) ବାଲେଶ୍ୱର—ସେ ୭ ୰, ଅନୁଗୁଳ—ସେ ୪ ୰, ପୁରୀ—ସେ ୪ ୰, ସମ୍ବଲପୁର—ସେ ୭ ୰ ।

ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠା ବାଲୁବଜାର ନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଓ ମଣି ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଗଣେଶ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ୱତୀ ପ୍ରତିମା ସ୍ଥାପନ ପୂର୍ବକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମାରୋହରେ ପୂଜା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଶ୍ରୀ ହରିନାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା । ଗତ ସୋମବାର ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରତିମାମାନଙ୍କ ବିସର୍ଜନ ହୋଇ-ଯାଇ ଅଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ନୂତନ ଅଟେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ବାଳକମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଓ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି କାମନା କରୁଁ ।

ପ୍ରାଚୀନ ପଣ୍ଡିତ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ଅକସ୍ମାତ ପରଲୋକ ଗମନ କରିବାରୁ ଆତ୍ମୀୟବର୍ଗ ଶୋକସନ୍ତପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମଫସଲ ସମ୍ବାଦ ।

[illegible]

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ...

[illegible]

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମତ ।

[illegible]

ପୁରୀ ସମ୍ବାଦ ।

[illegible]

ପ୍ରେରିତପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମତାମତ ପାଇଁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମହାଶୟ ।

[illegible]

ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର ।

JUST A MINUTE PLEASE?

WE have just established ourselve in this town as Highclass Perfumers, stationers, Haberdashers and dealers in oilmanstores. Our Prices are lowest in the market. Try us before you buy elsewhere.

Our order supply and Muffasil Departments—All orders are carefully attended to and despatched per value payable post. Simply write us what you want and see whether you get the best return for your money.

WE can supply you anything and everything available here or from anypart in India and Foreign countries.

A. Somasekharam & Sons,
Chaudhury Bazar,
Cuttack.

[illegible]

ଠାକୁର ପୂଜା ପଦ୍ଧତି ।

[illegible]

କର୍ପୂରାସବ ।

[illegible]

ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଔଷଧାଳୟ

ଚୌଧୁରୀବଜାର କଟକ

[illegible]

ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

LOOK HERE PLEASE !!

G. Nayak & Sons

Nayasarak, CUTTACK.

(The oldest & most reliable firm

Stationers, order suppliers, Retail and wholesale dealers. Paper merchants-Agents to Bengal chemical works, dealers in Shirts, Coats &c snuffs, Jintan Aligarh-locks and "Bishop's Inks" (Inks, Powders, Tablets extensively used by H. M. the Govt. of India,, States and Railways, satisfaction, quality and economy

B. Nayak, B.A. Manager.

ଜି ନାୟକ ଏଣ୍ଡ ସନସ

ନୟାସଡ଼କ କଟକ ।

ଆମ୍ଭ ଦୋକାନରେ ସବୁପ୍ରକାର ଷ୍ଟେସନାରୀ, ଟୁପି, ଜୋତା, କମିଜ, ସେଭିଂ ସାବୁନ, ଏସେନ୍ସ, ଅତର, କମ୍ବଳ, ଛତା ପ୍ରଭୃତି ଓ ବିଲାତି ଦ୍ରବ୍ୟ, ଚା, କଫି, ସିଗାରେଟ, ଆଲୁମିନିଅମ ବାସନ, ଚିନି, ଲଣ୍ଠନ, ଲାଇଟ ପ୍ରଭୃତି ଏବଂ ବେଙ୍ଗଲ କେମିକାଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୋମ୍ପାନୀର ଔଷଧ ବିକ୍ରି ହୁଏ, ଅଳ୍ପ ଲାଭରେ ବିକ୍ରି ହୁଏ ।

ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ—ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ପାଇଁ ଟଙ୍କା ୧୦୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଜିନିଷ ଭି, ପି, ରେ ପଠାଯାଏ ।

ବ, ନାୟକ, ବି, ଏ,

ବିପଦବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ ।

କଟକର ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଔଷଧାଳୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସର୍ବପ୍ରଧାନ, ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଅଟେ । ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ତୈଳ, ଘୃତ, ବଟିକା, ଚୂର୍ଣ୍ଣ, ଆସବ, ଅବଲେହ, ମୋଦକ ଆଦି ବସ୍ତୁ, ସଦର ଓ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ, ରୌପ୍ୟ, ତାମ୍ର, ଲୌହ, ମଣ୍ଡୁର, ଶିଳାଜିତ ପ୍ରଭୃତି ସର୍ବପ୍ରକାର ଔଷଧ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଡାକଟିକଟ ପଠାଇଲେ କ୍ୟାଟାଲଗ ପାଇପାରିବେ ।

ଚଉଧୁରୀ ବଜାର କଟକ } ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ କବିରାଜ

୧ ୧୦ ମୂଲ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ।

ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଔଷଧାଳୟ ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଯଦୁନାଥ ଦାଶ କବିରତ୍ନ

ଚୌଧୁରୀବଜାର କଟକ

ଆମ୍ଭର ଏହି ଔଷଧାଳୟରେ ସର୍ବପ୍ରକାର ଔଷଧ ଓ ରସ ପ୍ରଭୃତି ଶାସ୍ତ୍ରୋକ୍ତ ବିଧିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ, ଏବଂ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

ଜ୍ୱରଶାନ୍ତି—ସର୍ବପ୍ରକାର ଜ୍ୱରର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧ, ଏହା ସେବନ କଲେ ... ଜ୍ୱର ଆରୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଏହା ସେବନ କଲେ ପ୍ଳୀହା ଓ ଯକୃତର ଆକ୍ରମଣରୁ ଅବ୍ୟାହତି ମିଳେ । ନୂତନ, ପୁରାତନ, ଜୀର୍ଣ୍ଣ, ଦାହ, ଶୀତ, କମ୍ପ, ଶୋଥ, କାଶ ଏବଂ ପାଳିଜ୍ୱର ଆରୋଗ୍ୟକାରୀ । ମୂଲ୍ୟ ବଡ଼ ଶିଶି ୧ ଟଙ୍କା, ଛୋଟ ଶିଶି ୧୦ ।

ପ୍ରିୟଜନଙ୍କର ପ୍ରୀତି ଉପହାର

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥି କବିରତ୍ନଙ୍କର କେତକୀ କୁସୁମ ତୈଳ ।

ଏହାର ସୁଗନ୍ଧ ସ୍ନିଗ୍ଧତା ଓ ସର୍ବଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ, ସେଥିପାଇଁ ଏହି ତୈଳ ... ଏହାର ଉପକାରିତା ଏତେ କି ?

କେତକୀକୁସୁମ ତୈଳ ବ୍ୟବହାରରେ କେଶ ବଢ଼ିବ, ... । କେଶ ... ଅକାଳରେ ପାଚିବ ନାହିଁ, ... । ଏହି ତୈଳ ... ମସ୍ତିଷ୍କ ଶୀତଳ ଓ ... । ...

ଉଚିତ ଦୋକାନୀଙ୍କଠାରୁ ମିଳେ ଅଥବା ଆମ୍ଭ ନିକଟରୁ ...

ଶ୍ରୀ କେତକୀତୈଳ ... ।

ମୂଲ୍ୟ ...

... ଡାକମାଶୁଲ ... ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥି କବିରତ୍ନ, ... ବେଦବେଦାଙ୍ଗ ...

ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ କାଳୀଘାଟ, କଲିକତା

ଇଂ ୧୮୯୩ ର ଡ, ଉଇଲିୟମ୍ସ ପିଙ୍କ ପିଲ୍ସ କୋମ୍ପାନିର

କେମିକେଲ ମଲ୍ଟ ।

ଏହି କେମିକେଲ ମଲ୍ଟ ବହୁ ଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷିତ ଓ ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଅଛି ।

... ଏହି ଔଷଧ ... ଦୁର୍ବଳତା, ... ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ... ଶ୍ୱେତପ୍ରଦର (Amenorrhœa) ... (Dysmenorrhœa) ... (Leucorrhœa) ... ଆରୋଗ୍ୟ କରିଥାଏ ।

... ମୂଲ୍ୟ ... ।

ସୋଲ ଏଜେଣ୍ଟ—ଏସ, ଏ, ଦାସ ।

... କେମିକେଲ ... ।

ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା ପତ୍ର କଟକ ... ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଶ୍ରୀ ... ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ଚିଠି ।

ଶିବଭୂମିରେ ଶ୍ରେୟସ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଉନ୍ନତିର ବାଲେଶ୍ୱରାଙ୍କର ଦଳିତ ବୃଦ୍ଧି ଉଚିତ ।

ଭାରତର ଶତାବ୍ଦୀର ଅଧ୍ୟାୟରେ ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଭୂଷଣ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାଚୀନ ଇତିହାସର ଭଗ୍ନାବଶେଷ ଦେଶ ଓ ଜାତିର ଉନ୍ନତିର ସହାୟ ହେଉଥିଲେ । ...

[illegible]

ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ବାଦ ।

[illegible]

ନୀଲାମ ଇସ୍ତାହାର ।

ବିଶେଷ ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

[illegible]

No. 23 NOTICE.

Wanted a Kanongo for Athmallik State on a salary of Rs. 25 per mensem. None need apply who does not know cadastral surveying. Preference will be given to one who has passed the Kanongo Examination having English knowledge.

Application with testimonials should be received by the undersigned up to the 30th September 1919.

Suptd's Office Athmallik 6—9—19 } Satyabadi Misra Superintendent Athmallik State

No. 22 NOTICE

Wanted an Accountant for the Athmallik State on a salary of Rs. 35 P. M. None need apply who has no experience in Account works. Application with testimonials would be received by the undersigned up to the end of 30th September 1919. Preference will be given to those who have passed the Matriculation Examination.

Athmallik Dated 6 9 1919 } Superintendent Athmallik State

No 12

Wanted an English knowing clerk with knowledge in timbers for a Concern in Orissa. Security required 500 in G. P. notes. Apply stating age, experience and salary expected by letters only to Messrs B, Mirza Co the Hermitage, Cuttack.

No. 10 WANTED

1. Office...Director of Agriculture, Bihar and Orissa, Ranchi
2. Post vacant and pay...Assistant Director of Agriculture,(Provincial Agricultural Service); Rs. 250-10-400.
3. Qualifications required...The candidate must have an European training in Agriculture. None need apply who is not a native of, or domiciled in this Province.
4. Officer to whom application to be made...Director of Agriculture, Bihar and Orissa, Ranchi Secretariat P. O.
5. Date by which application should be submitted...27th September 1919.

Ranchi, The 1st September 1919. } C. C. Chaudhury For Offg. Director of Agriculture, Bihar and Orissa.

[illegible]

Superintendent Nayagarh Feudatory State Orissa

[illegible]

Brain Powder (ବ୍ରେନ ପାଉଡର)

[illegible]

No 18 ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

Sub-dy-Coler.

No 15 ନୋଟିସ ।

[illegible]

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବିଦଗ୍ଧଚିନ୍ତାମଣି ।

ରସକଲ୍ଲୋଳ ।

[illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

No. 7 FOR SALE.

Owner hopes to go home Shortly.

Owner hopes to go home Shortly. Douglas Motor Cycle, with lamp, horn spares and tools, pump (new) and an extra inner tube (new). Recently overhauled by a Calcutta Garage and pronounced to be in good condition and working order. Price Rs. 800 or near offer. Apply to

୩୩-8-୧୭. T. Luby, Cuttack.

୭୮ ନମ୍ବର ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅସ୍ମାରିନ୍ ।

[illegible]

[illegible]

ନମ୍ବର ବିଜ୍ଞାପନ । [illegible]

[illegible]

No 423 NOTICE.

"Sealed tenders for the right to propagate and collect lac in the Reserved Forest of the Angul Division commencing from the 1st May 1920 will be received by the undersigned up to the 25th September 1919. The period of lease desired and the royalty per annum offered should be stated and tenders should be addressed to the undersigned by name. The undersigned does not bind himself to accept the bigest or any bid.

For further particulars apply to the undersigned.

Dated Angul, 9th August 1919 } E. R. Comber, Divisional Forest Officer, Angul Division, P.O. Angul Orissa.

ନମ୍ବର ନୋଟିସ ।

[illegible]

ଚାନ୍ଦିବଜାର ଚାନ୍ଦିବଜାର

[illegible]

(୧) [illegible]

(୨) [illegible]

(୩) [illegible]

No. 15 WONDERFUL DISCOVERY

TRY THEM, THEN YOU WILL KNOW,

Beware of worthless imitations mad by quack. Use your Sense and Save Money.

We advise the use of a genuine medicine. *Remember Dr. B. GHOSE* is the oldest and genuine expert in these diseases Holds thousands of unsolicited testimonials.

No More Risk of Surgical Operations

GUARANTEED CURE IS SURE AND PERMANENT.

MONEY REFUNDED IN CASE OF FAILURE

Dr. B. Ghose's Specific for Hernia, Hydrocele, Varicocele, Tumour and Elephantiasis, Rs 2-8 each phial of one oz., Rs 15 for ½ lb. and Rs 30 per one bottle.

FREE FROM ANY INJURIOUS INGREDIENTS

Patronized by doctor Chambers, the Civil Surgeon and several others of Calcutta and Mofussil.

Are you suffering from any of the above diseases of any nature and standing? By using our above preparation only externally you will certainly be radically cured without feeling the least trouble. Testimonials highest and any number.

BE A MAN WONDERFUL DISCOVERY *Money Returned in Case of Failure,*

Dr. B. GHOSES Indian Oil

TO BE USED EXTERNALLY

Guaranteed sure, genuine and permanent cure for Loss of manhood lost Vigour and Vital force and Nervous Debility, of any nature and standing. Whatever be the cause. This Oil actass a marvel. Restores the natural power as youth. Rs 2 each phial of one oz Rs 26 per lb.

Testimonials highest. Apply to—

B. GHOSE & Co., Chemists,

86-1 BECHOO CHATTERJEE STREET,

CALCUTTA

Telegraphic address "HYDROLE"

ASTHMA CURE

ନମ୍ବର ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

Dr. S. K. Burman
Tara Chand Datt's Street, Calcutta

Digitized by srujanika@gmail.com

REGISTERED No. D—0

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

Cuttack, Saturday the September 20th 1919

ବିଜ୍ଞାପନ

[illegible]

NOTICE

The Bihar and Orissa Industrial and Agricultural Exhibition will be held at Bankipur on the maidan during the time of the Peace Celebration which is expected to commence in the second week of December, 1919. The Exhibition will last for 7 days. A cattle and poultry show will also be held. His Honour the Lieutenant Governor of Bihar and Orissa has kindly consented to open the Exhibition. Several gold and silver medals and money prizes will be awarded. Exhibitors are requested to communicate with the undersigned at an early date the nature of exhibit they intend to send and the space required.

Purnendu Narayan Sinha
General Secretary.
Patna

No. 13

Wanted an experienced Sub-Overseer for the Public works Department of the Sonepur State on Rs 26 with horse allowance of Rs 5, Applications should be submitted to the Personal Asstt. to the Maharaja and Feudatory Chief, Sonepur State, Orissa on or before the 1st, October 1919.

Maharaja and Feudatory Chief.
Sonepur State, Orissa.

No. 16 Wanted

A Tax-Daroga for the Balasore Municipality on Rs 30 a month. The candidate must be a native of Orissa or domiciled in Orissa and must know Oriya. A matriculate having experience in Municipal collection work will be preferred. The selected candidate will have to furnish a cash security of Rs300 and join at once.

M. K. Deb
Chairman.

No. 21 Notice

Is hereby given that 91 tins of cocoanut oil, part consignment of 600 tins booked from Cochin to Cuttack under invoice 11 of 14 5-1919, consigned by Mooyie Jaitha & Co. to selves, now lying at Cuttack will be sold by public auction under the provision of the Railway Act, if not removed on or before the 30th instant, paying all charges due.

Terms—Payment in cash.

B. N. Ry House, Garden Reach, Calcutta 8 9 1919 — C. Ismay, Ag. General Traffic Manager.

No. 20

Wanted for the Christian High School, Balasore an Oriya Teacher with Vernacular Teachership Pass certificate on Rs 25 p. m. from 15th October next. Apply to the Head master.

Christian H. E. School
Balasore,

No. 14 Notice

Is hereby given for information of the public that a big accomodation boat will be sold. Offers for the purchase of the same are invited. The Boat is lying in Taldanda Canal at Jobra. The offers may be sent to the Vice Chairman, District Board Cuttack.

Kunjab-hari Ghosh,
District Engineer
Cuttack.

No. 27 WANTED

Post vacant...Probationer.
Pay...Rs. 10.
Office...Office of the inspector of Schools, Orissa Division.
Qualifications required...A matriculate with sufficient knowledge of typewriting.
Date by which application should be received...1st October 1919
To whom applications should be sent...Inspector of Schools, Orissa Division.

Copies of testimonials should be attached with applications which will not be returned to applicants. Preference will be given to those who are native of or domiciled in the Province of Bihar and Orissa.

Camp Khurda, the 11th Septr. 1919 — W. V. Duke, Inspector of Schools, Orissa Division.

No. 26 WANTED

1. Office—Office of Executive Engineer, Hazaribagh Division.
2. Post vacant and pay—One temporary accounts clerk on Rs 50 a month on yearly sanctions.
3. Qualification required—Must have passed the Entrance or Matriculation Examination and have at least two years' experience in the accounts. Branch of a P. W. D. Divisional Office where accounts are compiled. The candidate must be a native of this Province or domiciled therein unless he is already in permanent pensionable service.
4. Office to whom application should be made—Executive Engineer, Hazaribagh Division.
5. Date by which application should be made—30th September 1919.

N. B. Copies of testimonials should be sent; they will not be returned. The domiciled candidate must submit the District Magistrate's or Deputy Commissioner's certificate regarding his domicile in this Province.

Hazaribagh, 13 Septr; 1919 — C. S. Saunders, Executive Engineer, Hazaribagh Division.

No 30 WANTED

An experienced Hindu Sub Assistant Surgeon for the Sambalpur Branch Dispensary in the Kanker Feudatory State, on a monthly salary of Rs. 60 (sixty) with future prospects. Good knowledge of microscopical work essential. Applications stating age, antecedents and qualifications, with copies of testimonials should reach the undersigned by the 15th October 1919. The selected candidate will have to join at once.

Dated, Kanker, the 13th September 1919 — Dr. M. D Roy, Medical officer, Kanker St., P. O. Kanker, Dt. Raipur, C. P.

No 29 WANTED

A Circle Officer on Rs 80 plus Rs 20 horse allowance P. M. for the Police Department of the Kalahandi State. None need apply who is not a man of strong physique and well qualified and experienced in Police works with a fair knowledge of English. Oriya knowing men would be preferred. The selected candidate will be on probation for one year and have to join at once. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till 31st October 1919.

Bhawani Patna, Via Sambalpur, B. N. Ry, 11-9-1919. — P. K. Tripathi, Dewan, Kalahandi.

NOTICE

[illegible] qualified Sub-Assistant [illegible] Binka Diamond Jubilee Dispensary in the Sonepur State on salary of Rs 50 per mensem (inclusive of travelling allowance). Applications should be submitted to Maharajkumar Sri Sudhansusekher Sing Deo, Personal Assistant to the Maharaja and Feudatory Chief, Sonepur State through Babu A. N. Sarkar, B. A. B. L. Secretary or through Babu Kanailal Lahiri, M. A., B. L. Private Secretary on or before the [illegible]th September 1919. Selected candidate should join at once and report himself to Dr. H. L. Sarkar, L. M. S., Chief Medical Officer, Sonepur State.

Maharaja & Feudatory Chief
Sonepur State, Orissa

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

ଏହି ନଗରରେ ଏକମାତ୍ର ସ୍ୱଦେଶୀ ବିଶ୍ୱାସି ଅଳଙ୍କାର ଦୋକାନ ଚନ୍ଦ୍ରଦିନର, ସ୍ଥାପିତ ।

ଠକିବାର ଭୟ ନାହିଁ ! ଖାଦର ଭୟ ନାହିଁ ! ଯୋଗାଇବାର ଡେରି ନାହିଁ !

ଥରେ ଆସନ୍ତୁ ! ଦେଖି ଦେଖନ୍ତୁ ! ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ! ତାପରେ ଆଦେଶ ଦିଅନ୍ତୁ !

ରାଜା, ମହାରାଜା, ଜମିଦାର, ରାଜକର୍ମଚାରୀ, ଡାକ୍ତର ଓ ଉକିଲମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶଂସିତ ଓ ପୁରସ୍କୃତ ।

ନାକ ଦଣ୍ଡି

ନେଳ ଦଣ୍ଡି

ଚାପସିଆ

ଧାନଦାନ

ଅଲକା, ଟିକ୍କି, ଚନ୍ଦ୍ର, ମାଙ୍ଗଟିକା

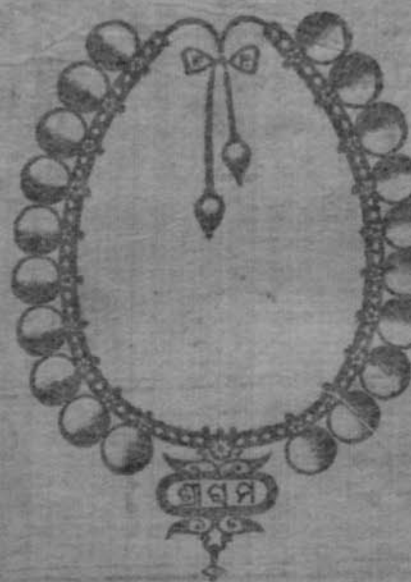
ମୋତିହାର ଧନଅଙ୍କ ଉଦାର ଉଦିହାର

ଖାଣ୍ଟି ସୁନା ରୁପା ଓ ... ଗିନି, ଚାଉଳଶି ଡାମ, ଫଳର ଡାମ, ଡାଲିମଦାନା ଡାମ, ଚନ୍ଦନ ଡାମ, ପାଲଙ୍କ ଡାମ, କଳସା ଡାମ, ସୋଲା ଡାମ

ଟି ହସ୍ତି ଏଣ୍ଡ ସନ୍ସ — ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାର, ଚୌଧୁରୀ ବଜାର, କଟକ ।

ବିଜ୍ଞାପନ

ଉପଯୁକ୍ତ ସହରରେ ଔଷଧାଳୟ ସଂସ୍ଥାପିତ

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ଔଷଧାଳୟ

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର

ଚୁଡ଼ଙ୍ଗସାହି, କୋର୍ଟରୋଡ଼ ପଟ୍ଟନା ।

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଯାହାଙ୍କର ସୁଖ ... ଦିନ ସେ ଗତ ୧୯୧୪ ରେ ... ଅମୃତ ଏହି ଔଷଧାଳୟରେ ... ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ... ଯାହାଙ୍କ ନାମରେ ... ଔଷଧ ... ଏହି ଔଷଧାଳୟ ... ଔଷଧ ସହର ... ପ୍ରକାଶ ... ଔଷଧ ମୂଲ୍ୟ ... ଦେଶୀୟ ଔଷଧ ... ୨ ଟ ୧୮ ଆଠର ଟଙ୍କା ।

ଚନ୍ଦ୍ରକୁସୁମ ତୈଳ ଓ ବ୍ରହ୍ମମଣ୍ଡୀ ତୈଳ— ଏହି ତୈଳ ସବୁପ୍ରକାର ... ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ... ୧ ୧୮ ଆଠର ...

ଚ୍ୟବନପ୍ରାଶ—...	...	୪ ୦ ୧
...	...	୮ ୦ ୧
...	...	୮ ୦ ୫
ଉନ୍ମାଦ ...	୧ ଶିଶି	୮ ୦ ୧
...	...	୮ ୦ ୧
...	୧୧ ଶିଶି	୮ ୦ ୧
...	...	୮ ୦ ୧
...	...	୮ ୦ ୧
...	...	୮ ୦ ୧
...	...	୮ ୧୧
...	...	୮ ୧୮
...	...	୮ ୦ ୧

... ଓ ... ପ୍ରତି ଶିଶି ୮ ୦ ୧ ।

ସର୍ବପ୍ରକାର ... ଓ ... ୮ ୧୮

... ୧ଶିଶି ୮ ୧୮

... ୮ ୧୮

... ଓ ... ଡବା ୮ ୧

ବାତାବାନ୍ତ, ପକ୍ଷାଘାତ, ମୁଚ୍ଛାରୋଗ,

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ମହାରାଜ ... ୮ ୧୧

... ୮ ୧୮

... ୮ ୫୦

... ୮ ୧୮

... ୧ ଡବା ୮ ୧୧

... ୮ ୧

... ୮ ୧

... ୮ ୧

... ୮ ୧

... ୮ ୧

... ୮ ୧

... ୮ ୨

... ୮ ୨

... ୮ ୨

ଔଷଧ ... ପାଇଁ ୮ ୨ ଟଙ୍କା ...

ବୈଦ୍ୟରାଜ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର

ଚୁଡ଼ଙ୍ଗସାହି, କୋର୍ଟରୋଡ଼, ପଟ୍ଟନା ।

ତା ୧୦ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଆୟୁର୍ବେଦ ଜନିତ ଓ ଅବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ପୃଶ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ

ମାଣିକଘୋଷ ବଜାର ।

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ସୁଯୋଗ, ବକ୍ସିବଜାର, ... ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ ଅଧ୍ୟାପକ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଭୂମିଦେ ନାଥ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ମହାଶୟ ପ୍ରତ୍ୟହ ସକାଳ ସ ୮ ଟା ଠାରୁ ସ ୧୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୋଗୀମାନଙ୍କ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଔଷଧର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ... ଔଷଧାଦି ମଧ୍ୟ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାନ୍ତି । ଆଶା କରୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ... ଦାସ

ସମ୍ପାଦକ

ତା ୨୪ ମୂଲ୍ୟ ବିଜ୍ଞାପନ ।

J. KNOX & CO.
Lime & Hide Merchants,
Cuttack and Chilka lime;
Rates on application.

... ଓ ... ଯେତେବେଳେ ... ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ... କରାଯାଏ ... ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯିବ ... ଆମ୍ଭେ ... ସୁତରାଂ ଆମ୍ଭର ... ଓ ... ବଜାର ... ପାଇବେ ।

Split by PDF Splitter

ଉତ୍କଳଦୀପିକା

The Calcutta Oriya Samaj.

We publish a succinct history of this important and unique institution the "Oriya Samaj" of Calcutta as suppli-ed to us by Babu B. N. Das B. A. ...al Secretary. In giving publi-... interesting report we ... mark the noble ...e high senti... which led ...place like ...nize an anniver... esteemed ...ary presi... ... President of ... Here is the man, an ... Who ever thought, ... that he was an ... he says and asserts with his ... evidence that he is an Oriya to all intents and purposes. A Real Oriya who, in the words of the Sage of Chelsea "in his way he is a Reality; that he always means what he speaks; grounds his actions, too, on what he recognizes for truth; and in short, has nothing whatever of the Hypocrite or Phantasm". With such a Philosopher, Friend and Guide, the "Oriya Samaj" will make its mark and will march on steering clear of the many difficulties that might inevitably come in its way. We wish God-speed to the Samaj.

Babu B. N. Das B.A's letter.

"The Hon'ble Dr. Sir Devaprasad Sarbadhikary, in course of his speech as President of the Oriya Samaj the other day said, that he long-felt the want of an Oriya association at Calcutta. Indeed it was so, in a city teeming with an Oriya population of one and half lakhs of people. Mr. B. N. Misra first set up his practice at Calcutta and the Oriya students with the domiciled Oriya gentlemen of the city and the few Oriya officers first formed the neucleus of this Samaj under the name of the Oriya Union". This Union, under its able Secretaries and the patronage of the late lamented Chief of Bamra had a glorious existence of nearly four years whence it sank into a state of life in-death to be again renovated with fresh vigour and energy in the year 1917. During this brief span of time, it has justified its existence attracting both the students and the domiciled population of the city. Under the auspices of this Samaj, a big mass meeting the first of its kind, was held in the Aul Raj Circus Pandal at Bowbazar and another, a miniature of this kind was held under the Presidency of the late lamented Fakirmohan.

Early in 1918 a free night school was started with a batch of volunteers, students from different parts of the city flocked to be enrolled. Alas! the seats were few and they were to be disappointed. When the influenza was sweeping all over Orissa and with its intensity over Balasore the Samaj deputed a batch of volunteers (mostly the Medical College students) with a sum of money and thus merited the good will of the citizens of Balasore and the government fever-relief Committee. It has now been the earnest endeavour of the Samaj to have a close touch with our labouring population and resolved to form batches of members to gather all information regarding the Oriya coolies and labourers. The Samaj arranged for a social gathering to meet the Chiefs of Bamra, Kalahandy and the Raja of Khandpal each of whom promised to be patrons with an annual subscription of Rs. 240, besides the Chief of Bamra who was a member and now life patron.

These new donations strengthened the hands of the Samaj and a better accomodation was sought; for the Samaj Night School with a permanent teacher to be helped by the volunteers. The Night School is working now with all its activity having 60 students on the Rol. About ¼ of the students are working in the Government Press and the rest are serving as Chaprasis or electric fitters or water pipe fitters etc. A person visiting the school is simply charmed at the ardent love and the heart-felt Pranams. I believe the Secretary for Night school is working hard as if a paid teacher. Once I was surprised to learn that a youngster, who was prohibited to read by his maternal grandfather, was preparing to change his place of residence to facilitate his study. This indeed is commendable.

Many of our readers may have no idea of Calcutta life. Such a big night school is a heavy drain on the resources of the Samaj having other activities to attend. We have a set of sincere workers as office-bearers for this year. The Samaj perhaps could not have had a better selection. To crown all Sir Devaprasad, who never shrinked to declare himself an Oriya, is now the guiding soul, the President of the Samaj. It is hoped that the Samaj will walk on the path of progress and the Chiefs, Rajas and Zemindars of Orissa with her educated middle classes will not hesitate to help the Samaj to open new night schools in different cooly centres of Calcutta."

The Shelter.

We have, more than once written re the Little Institution the "Shelter". It is situated on the prescints of the open grounds known as the "Edgha Faria" Needless to say, it exists there as the anchorage for the safety and protection of those hapless and helpless creatures who were going to be slaughtered and were almost daily slaughtered physically, socially, intellectually and morally and but for the "Shelter" their fate would have been eternal perdition in brothels or in other such infernal dens. The site and situation is, however, marred by the existence of the municipal "Slaughter House," the sight of which makes all the poetry evaporate. Couldn't it be removed to some other congenial region? Its existence is a perfect nuisance and not only unsightly but most abominable. We earnestly beseech our commissioner, our District Officer and our Municipal Chairman all of whom take a deal of interest in the welfare of the Institution to remove this abomination and we hope our entreaties will not go for nothing or fall on deaf ears. This nuisance removed the "Edgha Faria" will soon form a charming ground of promenade both for European ladies and gentlemen especially for the former and also for the Indian residents of both sexes of the town. With the extensive open space extending to the banks of the Katjori and with the shady, secluded, and sacred Edgha Mosque of our Musolman brethren it will, we are sure, after the removal of the "Slaughter House" form one of the most attractive of our town promenades and the more so when in the rains, the Katjori is in flood. We say once more, that if no other consideration weighs with the authorities at least from a sanitary point of view this "House of Hecatombs ought to be removed.

ସ୍କୁଲ ସମସ୍ୟା—ଲୋକଙ୍କର ବସ୍ତ୍ର ଦେଶ ନାହିଁ । ଏବେ ସମ୍ପତ୍ତି ସ୍କୁଲ, ତାହା ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚୟ ନାହିଁ । ଲୋକେ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନେକ ସ୍କୁଲଗୋଡ଼ାକୁ ନାହିଁ ଦେଖି ଥିଲେ ଚଳାଇବ । ସେମାନେ ବର୍ଷକେ ତହିଁ ସ୍କୁଲ ହେଲେ ଅଧିକ ଦେଉଥିବ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଅଧିକ ସୁବିଧା-ଥାଉଛି ବରୁ ସରକାର ଷ୍କୁଲ ବାକି ହେବ, ତାଲଣରୁ କେତେକ ଭଦ୍ରଲୋକ ଷ୍ଟଲର ପଣ୍ଡୋଦାନ୍ତି ଉଣ୍ଡକରିବା ଏକପ୍ରକାର ନିଗଲିଷି । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ-ର୍ଦ୍ଦେଶତା ଭଣ୍ଟିଣଷ୍ଟ ନାହିଁ "ସାର୍ଟିଫ ଷାରେ" ଉଭକରିଷ୍ଟା ଅନେକଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗିପାରିଲ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଷ୍କୁଲ ନାହିଁ । "ସ୍କୁଲ" ଗାଉଁ ଭଏ ? ଏ ସମ୍ବାଦର ଶେଷରେ ହୋଡ଼ାଜଣ ନାହିଁରେ ସ୍କୁଲ ମିଳିଲ ନାହିଁ । ଇତ୍ୟ, ମଫସଲ ନାମତା ନାବ୍ଭିଗର୍ଭନ୍ମିଗ ଲଗାଇ । ସ୍କୁଲ ସମସ୍ୟା କଡ଼ା ଛଟିଲ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧେ ସରକାର ପ୍ରତିକାର ନ କଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର କଷ୍ଟର ଏକଶେଷ ହେବ । ପି ରେସର ଛପଣା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍କୁଲ ମିଳୁ-ନାହିଁ ।

—।C।—

ମେଦିନୀପୁରର ମୁସଲମାନ ସ୍ତ୍ରୀ ।

ଭାରତ ସରକାର ଏବ କମ୍ପାନୀ ବା ସେ ସମ-ପତ୍ରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି କ ମେଦିନୀପୁରିଆ ମ୍ଳେଚ୍ଛରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଯେ ସବୁ ପଞ୍ଜି-ଗାର୍ଥ ଅଛି ତାହା ଦେଖିବିମାନଙ୍କୁ ଏଣିକି ୫ ମଞ୍ଜି ଖନ କରିବାର ହେବନାହିଁ । ସେଉଁମାନେ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ସବାର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ହେବାର ଜଣ୍ଡେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦରକାର ହେବ । ଯେଉଁମାନେ ଏହିରି ଗାର୍ଥ ଦେଖିଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଞ୍ଚଳ ମଫସଲ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରୁ ଏହି ସାର୍ଟିଫିକେଟ ପାଇପାରିବେ ।

ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଇଂରେଜୀ ଶିକ୍ଷା ।

ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ମହାଶ୍ମଳଙ୍କଠାରୁ ଏକଲକ୍ଷ୍ୟ ୫ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଦାନ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ଟଙ୍କା ସମସ୍ତ ଇଞ୍ଜି-ନିୟରିଂ ଶିକ୍ଷାରେ ବ୍ୟୟ କରିବାନିମନ୍ତେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ରୋଷ୍ଟି ଏ.ଉଣ୍ଡି କସ୍ତୁରଙ୍କ ଦାନଶୀଳତାର ପ୍ରାସାଦ-ର୍ଦ୍ଦେଶ ଆରମ୍ଭ କରି ଅର୍ଥାଗ୍ରହରୁ ତାହା ଶେଷ କରିପାରି ନ ଥିଲେ । ଏହି ଦାନର ଦ୍ୱାରା-ରାହାଙ୍କର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଠାଇବ ଅର୍ଥ ଭମିତ ଜାଣାନ୍ତି ଏ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇଯିବ । ଏହି ଏକଲକ୍ଷ ଭାଗ ଟାଟ ମହାରାଜା ବାହାଦୁର ବାର୍ଷିକ ୫ ୨୪୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ କରିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ ଦାନ ମଧ୍ୟ ଇମାରତ ଭାରତବର୍ଷରେ ବ୍ୟୟିତ ହେବ । ଭାରତର ରାଜା, ମହାରାଜା ଓ ଧନୀ, ଜମିଦାରମାନେ ଦେଶର ଶିଳ୍ପଦିନ୍ ଉନ୍ନତି-ପ୍ରତି ଏହପରି ଉଦାର ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଲେ ଆଉ ଦେଶ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଦୁଃଖମୋଚନ ହେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଯେ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଶିଳ୍ପବାଣିଜ୍ୟ-ଉନ୍ନତି ବାଣିଜ୍ୟ ଜେଣେଇ ଜନସାଧାରଣ ଚେଷ୍ଟାରୁ ତାହା ଆଉବା କଷ୍ଟକର । ଦେଶର ସମସ୍ତ ରାଜା, ମହାରାଜାମାନେ ଏଥିପ୍ରତି ଉଦାର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବେ କି ?

—।C।—

ସମ୍ବଲପୁରର ଜନୈକ ବାଳିକା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନୁକୂଳ, ଚଟ୍ଟୋପାଧ୍ୟାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଶ୍ୱା ପ୍ରଦେଶର ଲେଫଟେନାଣ୍ଟଙ୍କର ଇପିସେକ୍ଟ-ଟରୀ ଦେବୀପ୍ରି ବିଲିଷଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଇପି-ମେକ୍ଟେରୀ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଏ ପ୍ରଥମେ ପାଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ପାର୍ଟିଲ ହେବାର ସହିତ ଉପସିତ ଶାନ୍ ସଭାରେ ସହକାରୀ ଏମନ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟ ଭବିବ । ଭାରତବର୍ଷରେ ମଃ ଗ୍ରିଷ୍ଟିଙ୍କ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ସବୁ ଭାରତବର୍ଷ ଜରଥରୁ ପ୍ରଚଳିତ ହୁଦ୍ଧି ପାଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏହି ଗୌରବ ଅଳ୍ପ ଶ୍ଳାଘାର ବିଷୟ ହୋଇବ ନାହିଁ ।

ଅବସ୍ଥାନ ଶକ୍ତି ।

ସମ୍ପ୍ରତି ଦତ୍ତାଲ ମହୋଦୟ ଏଭାରତୀ ଜୀବ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭାର ଅର୍ଥନୀତିର ପ୍ରଶ୍ନ ମୂଳେ ଯେଉଁ ବକ୍ତୃତା ଦେଇଥିଲେ ତହିଁରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତଥ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଭାରତରେ ଧନବୃଦ୍ଧି (increase of wealth) ଏବଂ ଅଧିକ ଅବସ୍ଥାନ ଶକ୍ତି (greater staying power) ଦେଖାଇବାକୁ ଚାହିଁଥିଲେ ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରମାଣ ଦ୍ରବ୍ୟାଦିର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟରେ ଉପଶମ୍ଭିତଶର ବ୍ୟୟ ଜୋର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଶାସନ, ଟିକସ ଇତ୍ୟାଦି ଲୋକର ସକଳ ପ୍ରକାର ଖର୍ଚ୍ଚର ଦାମ ବଢ଼ିଅଛି ଏଥର ଲୋକେ ଯେ କେଉଁଥିରୁ ଏସବୁ ସହାୟ୍ୟଙ୍କର ମଣ ଅବସ୍ଥା ସ୍ଥିତରେ ଲୋକଙ୍କର ଧନାଗମ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକେ ବଞ୍ଚିରହିବାର କ୍ଷମତା ଅଧିକ ପାଇ-ଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ ଭାଷ ତାହାପ୍ରକାର ଅଛି ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର । ଭାରତବର୍ଷରେ ମନୁଷ୍ୟରେ ବସ୍ତି ବଢ଼ାଇ ଏବଂ ସେ ଲୋକ-ଙ୍କଠାରେ ଏ ତଥ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବାଟରେ ଭଏ ? ଜମା ଅବସ୍ଥା ନିଟଣା ୧୧ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ମରି ଗଲେ ଲୋକେ ଭରତର ବେଳ-ସଙ୍କଟ ମାଣ ଭଲ ହେଲ ଜମା ଲୋକେ ଇନ୍ଫ୍ଲୁଏଞ୍ଜାରେ ମରିଥିଲେ ଅନ୍ତର ଜମା ହୋଇଲ । ତୁମେ ସରକାର ତାଣ୍ଡବରେ ଭଲ ବା ମହାଜନ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ପଥର ଦେଖିବାର ଭାଇ ସହି ହେଉଅଛି ଯେ କଥା ବୁଝୁଛ ଭଏ ? ସରକାରୀ ହେଞ୍ଜାନରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲେଖକ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବର୍ଷକୁ ହଜାରେ ଶାଉଣ୍ଡ (ଶାଉଣ୍ଡ ପରକଟରା) ବାସଦାର ହଲଣର ଲୋକଙ୍କ ଅଧୁ ୪୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ଦେନ-ମାର୍କର ୩୬୨ ଶାଉଣ୍ଡ, ଜର୍ମାନର ୩୧ ଶାଉଣ୍ଡ, ଫ୍ରାନ୍ସର ୨୭୪ ଶାଉଣ୍ଡ, ବେଲଜିୟମର ୨୮ ଶାଉଣ୍ଡ, ଜାପାନର ୨୨୩ ଶାଉଣ୍ଡ, ସ୍ୱିଡେନର ୨୨ ଶାଉଣ୍ଡ, ସ୍କଟଲାଣ୍ଡର ୧୫ ଶାଉଣ୍ଡ, ଷ୍ଟେଟସ ୧୬୩ ଶାଉଣ୍ଡ, ରୁଷିଆର ୧୧୧ ଶାଉଣ୍ଡ, ଧନର ହେଷାବ କେଉଁଠି ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଲୋକଙ୍କ ହାରହାର ଧନ ୩୦୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ୩୬୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ୟୁନାଇଟେଡ଼ଷ୍ଟେଟ୍ସ (ଆମେରିକା) ରେ ୨୫୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ଫ୍ରାନ୍ସରେ ୨୪୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ଡେନମାର୍କରେ ୨୩୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ଜର୍ମାନୀରେ ୧୬୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ବେଲ-ଜିୟମରେ ୧୬୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ସ୍ୱିଡେନରେ ୧୪୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ସ୍ୱିଜରଲାଣ୍ଡରେ ୧୬୦ ଶାଉଣ୍ଡ, ସ୍ପେନରେ ୧୦୯ ଶାଉଣ୍ଡ, ଇଟାଲୀରେ ୭୫ ଶାଉଣ୍ଡ, ଅଷ୍ଟ୍ରିଆରେ ୮୯ ଶାଉଣ୍ଡ ଓ ଜାପାନର ୨୯ ଶାଉଣ୍ଡ ମାତ୍ର ଭାରତରେ ୫ ଠାରୁ ୧୦ ଅର୍ଥାତ୍ ୯ ଶାଉଣ୍ଡ । ଭାରତର ଲୋକମାନେ ଯେଉଁ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ତାହା ପିଣ୍ଡାର ବର୍ଷକୁ ହାରହାର ୬ ଶାଉଣ୍ଡ ଲାଭ ସ୍ୱଳ୍ପ । ଅବସ୍ଥା କି ଏହି—ଦରିଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ, ଯୋଗ୍ୟ ଅର୍ଥଠାରୁ ଉପଭୋଗର ଅଧିକ ଜଣା । ସେ ଦରିଦ୍ର ଚଳାନ୍ତି ସରକାର ଅର୍ଥଦାନ ଚଳାନ୍ତି ଲଗାନ୍ତି । ଭାରତବାସୀଙ୍କ ପେଟ ପିନ୍ଧିବା ଓଡ଼ କନ ଟଙ୍କ ଅଧିକ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି-ବାର ଉପାୟ ଚଳାନ୍ତି ।

ସମ୍ପାଦକ

ବାଙ୍ଗଲାରେ କମଳେ ଜମିଦାରୀ ନିଲାମ ।

ଗତ ତା ୧୯ ରଖରେ ବାଙ୍ଗଳାର ନେତାଦଙ୍କ ମହାଳର ନିଲାମ ହାଉଣ୍ଡ ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଅମୁ-ମାନଙ୍କର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଗତବର୍ଷ ସେ ସବୁ ମହାଲରେ 'ଅନାବୃଷ୍ଟି ଯୋଗୁଁ ଫସଲ ଲୋକସାନ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଏସବୁ ଉଚ୍ଚ-ଯୋଗୁଁ ଯେ ସବୁ ମହାଲର ଫସଲ ଭଲ ଥାଇ

ହୋଇଅଛି ଇତ୍ୟାଦି ବାକ୍ୟରେ ସାଧାରଣଙ୍କ ଉପରେ ଯେ ଅର୍ଥ ହେବା ତାହାର ସମ୍ପର୍କ ଅନ୍ୟ ଉପବର୍ତ୍ତୀ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଓ ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟଭୋଗୀ ଅଳ୍ପ ବେତନଧାରୀ ହୋଇଥିଲେ । ଜାଣିବାର ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏ ପ୍ରକାର ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଦେବାର ଉପାୟ ହେଉ ନ ଥିଲେ । ତାହା ସାଧ୍ୟ ବିଷୟ ନୁହେଁ ଏପ୍ରକାର ବହୁ ଦିନଠାରୁ ଅବସ୍ଥା ତାହା ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଦେବାର ସୁବିଧା ହୋଇପାରେ । ଏହାକୁ ହୋଇ ସ୍ୱଦେଶ ଓ ସୁଶାସନ । ଇଂରେଜ ସାହେବଙ୍କର ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେବେହେଁ ହେଲା ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ ସାଧାରଣ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୂର ହେଉଛି ଅଳ୍ପ ସାହେବମାନଙ୍କର ବୃଦ୍ଧି ବା ଶାସନ ନୀତି ହେଲେ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ସେଥିରୁ ଓ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବାକୁ ଯେ ବିଶେଷ ଉଚ୍ଚକର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ସୂତ୍ର ଉଦ୍ଭବ ଲୋକ ହୋଇଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସମାଜ ସେଥିପାଇଁ କଷ୍ଟ ଉଠାଉଅଛନ୍ତି । ଏହାର ଜନ୍ମ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ଅର୍ଥନୀତି ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ଯେ ଦେଶୀୟ ହୋଇପାରେ ଉଚ୍ଚତର ସମାଜରୁ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ନତି ହେବ ଏହା କଦାଚ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ସନ ୧୮୯୧ ମସିହା ଏଯାଏ ଅଧିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନ ହେଲେ ଏଥିର ଫଳ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକଥର ଲେଖିଅଛୁ ଓ ଲେଖୁଅଛୁଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ପୂର୍ବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବଙ୍ଗଳାଟ ସାହେବ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଗତ ଅଧିବେଶନରେ କହିଥିଲେ ଯେ ପୂର୍ବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ଯେତେ ଲୋକ ମରିଥିଲେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସେତେ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ନେଉନାହାନ୍ତି । ଲାଟ ସାହେବଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିଲେ ବୋଧହୁଏ ଯେ ସନ ୧୮୬୬ ସାଲ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ମାସରେ ୨୩୨୫୬ ଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ଗତ ଜାନୁଆରି ତା ୨୮ ରେ ବିଶେଷ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ୬୮୪୬୫ ଜଣରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଏହି ସଂଖ୍ୟାରୁ ବଙ୍ଗଳାଟ ସାହେବ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ୧୮୬୬ ସାଲ ଅପେକ୍ଷା ଲୋକମାନଙ୍କର ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଏବେ ଉନ୍ନତ ହୋଇଅଛି ଯେ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଦୁଃଖ ସହଜରେ ସହି ପାରିବେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ସ୍ୱୀକାର କରିପାରୁ ନାହୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇଥିବା ଉନ୍ନତି ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁବିଧା ହେତୁରୁ ଲୋକେ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ନର ଅଭାବରୁ ଓ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନେ ଦେଶର ନାନାସ୍ଥାନରେ ଯାଇ ଅନ୍ନ ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ ନେବା ଲୋକ କମ୍ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଏହି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ ଦେଶର ଲୋକଙ୍କ ପରି ଏମାନେ ଦେଶ ଛାଡ଼ି ଯାଇ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜ୍ଜନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ଅନୁଚିତ ମନେ କରନ୍ତି । ଏଣୁ ଗ୍ରାମରେ ରହି ମରନ୍ତି ଓ ଉପବାସ ରହନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ଆସନ୍ତି ନାହିଁ ।

ମନୁଷ୍ୟର ନିକଟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଦେଖିଲେ ବୋଧ ହୁଏ ଯେ ସେଥିରେ ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଯେପରି ସାଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗ କରିଅଛନ୍ତି । କେବଳ ସେଥିରେ ଯୁକ୍ତ ହେବା ସାଧାରଣଙ୍କ ଉଚିତ । ଏଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ହେବାର ଉଚିତ ମନେ କରି ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କର ଯୋଗ ହୋଇ ସାଧାରଣ କଷ୍ଟ ଲାଘବ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ସରକାର ଉଦ୍ୟୋଗ ନ କଲେ ସାଧାରଣଙ୍କ ଧନ ଦେଇ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ । ଦେଶରେ ଶସ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିବାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ ଅଧିକ ହେଉଅଛି । ସେଥିରେ ଯେତେ ଲୋକ ଉଦ୍ଧାରର ଉପାୟ ନ ପାଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟ ପାଉଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦଶା ଅତି ଶୋଚନୀୟ । ସାହେବ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଏ ବିଷୟରେ ପଡ଼ିଲେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଲାଘବ ହେବ । ଏଥିରୁ ଏହା ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ଯେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଲୋକମାନଙ୍କର ଅର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳୀୟ ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କ ମୁକ୍ତି ସମ୍ବାଦ ।

ସଞ୍ଜୀବନୀ ପତ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏ ବର୍ଷ ଭାରତର ଏକ ସର୍ତ୍ତରେ ସମ୍ରାଟ ଗାଉଥିଲେ ଓ ଉତ୍ସବର ସମୟରେ ବନ୍ଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନେ ଦଣ୍ଡିତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜେଲରେ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଶୀଘ୍ର ମୁକ୍ତି ଦେବେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାଛି ବାଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବିଚାର କରୁଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳୀୟ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳଦେଶକୁ ଫେରାଇଦେବାକୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବିବେଚନା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମେଦିନୀପୁରରେ ଉତ୍କଳୀୟ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ସୁବିଧା ।

ମେଦିନୀପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଯେଉଁ ଉତ୍କଳୀୟ ଲୋକମାନେ ବାସ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳୀୟ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ସଭ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ନିକଟରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଯାଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁଁ । ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଉନ୍ନତିସ୍ୱରୂପେ ବିଦ୍ୟା ଅଭାବ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିଲେହେଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ତୁଳନାରେ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଭାବ ବାସ୍ତବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ଥିଲା । ସମ୍ପ୍ରତି ଭାଷାର ଉନ୍ନତିର ଆଶା ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଉକ୍ତ ବୋର୍ଡମାନେ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ପରୀକ୍ଷାରେ ଅବଶ୍ୟ ବାସ୍ତ ଉନ୍ନତିକୁ ଅଧିକ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ପୂର୍ବର୍ତ୍ତୀ ଏ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେତେ ଅଳ୍ପ ହେବ ତାହାର କାରଣ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଶୀଘ୍ର ଅଛନ୍ତି । ସେ ବର୍ଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଂଶ ହେଉ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ନେତାମାନେ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର ହେଉ ଜଣ ନ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ହେଲେ ଜ୍ୟୋ ଏହି ଦାଉଦରେ ବର୍ଦ୍ଧ ହୋଇପାରେ ତାହାର ରିପୋର୍ଟ ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ମଫସଲରେ ଯେଉଁ ଜମିଦାର ଅଛନ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଚଳିତ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏବେ ନଦୀର ପାଣି ପ୍ରବାହ ଉପର ଉପରେ ହେଉଛି ସେଥିରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଅବଶ୍ୟ ହେବ । ମଫସଲବାସୀମାନଙ୍କ ଉପକାରରେ ସମସ୍ତ ଉପକାର ହୋଇଅଛି ।

ଛାତ୍ର ।

ଅଧମା ଏବଂ ଭୂଲ ଏହି ଦଶା ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ ଦେହ ତାହାର ପ୍ରତିବାଦ କରି ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁଁ । ଦେଶର ଉନ୍ନତି ଅଛନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ଲେଖିଲେ ଜଣ ହେବ ଏ କଥା ଶୁଣି ଦେବ ନାହିଁ ତ ଶକ୍ତିବାର ଉଚିତ । ଉପସ୍ଥିତ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭେମାନେ କ୍ରମଶଃ ପ୍ରକାଶ କରିବୁଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଭୂଲ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟ କଥା କହିବୁଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ସର୍ବାଭଙ୍କର ପ୍ରଜା । ଦେଶ ଉନ୍ନତି ଏହି ରଜତ ସହରରେ ଦେଖି ବାସ କରି ରହୁଅଛୁଁ । ଅନ୍ତ ଦିନା, ସହର ଉତ୍କଳ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଥିଲେବେଳେ କଟକ "ସହର" ନ ଥିଲା । କଟକ "କଟକ" ଥିଲା । ରାଜଧାନୀ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ରାଜଧାନୀ । ଯେତେବେଳେ ଏହା ନେଇଥିଲେ ଏବେଳେ ଅନେକ "ଫଉଜ" । "ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅସମାପ" ଯେତେବେଳେ ଦାଗ ସ୍ଥା ଥିଲା ଏହି ଏବେ ଲୋକଙ୍କର ବସବାସ ନ ଥିଲା । ଏହା ଉଚ୍ଚ କେଲ୍ଲାକୁ ଶକ୍ତି ହୋଇ ଗଲା, ତାହା ନ ଥିଲା । ଯାହା କହୁଅଛୁଁ କଟକ "କଟକ" ଥିଲା, ଏହାର ଉତ୍ତର 'ସହର' ନ ଥିଲା । ସେ ସମୟ ସେ ଦାଲ ଉପରେ ଆସମାଚାର ଦାଗ ପଡ଼ିଲ ଅମ୍ଭେମାନେ ଥିଲୁଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଛୁଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ରହିବୁଁ । ଯେତେବେଳେ ଚୁହାଇ, ସୁଖ ଲବ ଏବଂ ଚତୁର 'ସୁସ୍ଥ' ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ସ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସହାବର ସହର ଥିଲା । ସହ୍ୟ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସୁଖାସନ ନ ଥିଲା । ଧର ମାର, ଲୁଟ ଜମ୍ବୁ ସବୁ 'ସରହଦ୍ଦ' ଥିଲା । ସବୁ 'କର୍ଣ୍ଣ' ଉପରେ ଲୋକେ ସବୁ ସ୍ଥାନ ଚାହୋଇ ଉଠି ପଳାଇ ନିଜ ସ୍ୱତଃ ହୋଇ ଥିଲେ । ଅବସ୍ଥା କହିଲେ ସବୁ କ ଥିଲା ସ୍ଥାନ ଶିକ୍ଷାକୁ ଦେହ ନ ଥିଲା । ତଥାପି ଥିଲେ ଯେମାନେ ଏହାକୁ ଅଟକାଇ । ଇଂରେଜମାନେ ଆସି ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକାର କଲେ । ଧନ ହେଲା । ପ୍ରଜାମାନେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ରହିଲେ । ଚୁଣାପଥରଦ୍ୱାରା ବାସ, ରାସ୍ତା ଏହା ସହରର ଶୋଭା ଦିଶିଲେ । ଏହା ପୌରସଭା ପ୍ରଥମରେ ଦେଖା ନ ଥିଲା । ସବୁ ସହରରେ ଗଲା । ପ୍ରଜାଏ ଉପର ଭୂତଳରେ ଉଚ୍ଚରେ ଏହାହିଁ ସଂସ୍କାରାଧୀନ ନାମ ଓ ଉପକାର । ଏ ସମସ୍ତ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ସୁନ୍ଦର ସହା ଉପରେ ମୁହିଁରୁ ଅଟ୍ଟାଳିକା, ବଣ୍ଟା, ପକ୍କା, ସ୍ନାନ, ଦରଜା, ସଭା ନବାବର୍ଷ ସମ୍ପତ୍ତି ସମସ୍ତ ସୁଖସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ । ଏହା ଯେ ସହରବାସୀ ମହାଶୟ ଥିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସହର ପ୍ରଜା ତାହା ଉପଦେଶ ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଏହି ଅବସ୍ଥା ହୁଏ ଯେତେବେଳେ । ମଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ସର୍ବାଭ ସଭାପତି ଏହା ଯାଇ ନଷ୍ଟ କରିଦେବ ମ୍ୟୁନିସିପାଲଟିର ଉପାଦାନ ହୋଇଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କଥା କଣ ହେବ ? ଯେତେବେଳେ ଏହା କଥା ସ୍ଥାନକୁ ଯେ ବାଧ୍ୟପଡ଼ି ତାହା ସର୍ବାଭ ବୁଝି ନାହାନ୍ତି । ଗଳି, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଝରଣା ଅଧିକ ତଥା ଏହାଠାରେ ରହୁଅଛୁଁ । ଅଧିକ ହେବ ବଲାଇବା ଉଚିତ

ଶ୍ରୀ 'ହେବସାହାବ'
ମ୍ୟୁନିସିପାଲ ୨
ଅବଲମ୍ବ ୧
ପାଲେ ପତ୍ରିକ । ୩

ଏହାପରେ ତାହା ସମ୍ପର୍କରେ
ବାଳା ଗାଡ଼ି ଅଣାଇ ଚଢ଼ି
ହିସବ ଗଣନା ହେଉଛି ତଥା

ଏବେ କଣ୍ଟକ କରି ନାହାନ୍ତି ? ... କାହାକୁ ? ଅମ୍ଭେମାନେ ଗରିବ ପ୍ରଜା ସର୍ବାଭଙ୍କର ଅଭାବ ହେମନ୍ତ ନାହିଁ ? ସର୍ବାଭ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ରକ୍ଷାରେ ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ, ସ୍ୱଦେଶଭକ୍ତିଶାଳୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପଦ । ଯେବେ ଏହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଗରିବଙ୍କର ହିସାବ ଗଣନା ପଡ଼ ନ ହେବେ, ଦୋକାନୀଙ୍କ ଜଣ ସହିବ ? ଦେଖ, ଏହି ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରି ସର୍ବାଭଙ୍କ ଦେଲେ, ଲେଖ ହେଉଥିଲା । ଅମ୍ଭେମାନେ ଗରିବ ଅଛୁ ତା ହିସାବ ନାହିଁ ଜାଣୁଁ ? ତଥାପି ସାଧାରଣମାନେ କର ଭାରତ ସହନ୍ତି, ଗ୍ରାମର ଦାଇ ଗୁଡ଼ାଏ ଏବେ ରହିଛି, ସହର ସହରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ପଡ଼ିଲେ ବା ସମ୍ପତ୍ତି ଯାଏଁ ତେବେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ସେହି ସମ୍ପର୍କରେ ତାହା, ତଥା ଶୁଣ । ସୁଖର କର ଖଟେ ଜାଣିଲୁ । ଶୁଣିଲୁ ବାର ହଜାର (୧୨,୦୦୦୦୦୦) ଟଙ୍କା ସର୍ବାଭଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିଲା ସେ ଟଙ୍କା ଏବେ କେଉଁଠି ଗଲା ? "ଗୃହଶାଳ" ସମ୍ପର୍କରେ ସିଲେଇ ଏ ଘର ଶିକ୍ଷାଳୟର ନିଳ ଅଛି । ଏହାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବାରହଜାର ଅଟେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସର୍ବାଭ ଏହି ଏକଭାବର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଉପରେ ଭରିଦେଲେ କ ପ୍ରଜା ଉଚିତ ? ଗରିବ ପ୍ରଜା ୧ ଟଙ୍କା ସର୍ବାଭଙ୍କ ଦେଲେ । ଦରଖ ସେଠି ଆଉ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଲେ ସହିବେ । ସୁଖ ଶେଷ ହେଲା, ଗ୍ରାମରେ ବା ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ଗ୍ରହଣ । ଗ୍ରାମରୁ ଉପ ସମ୍ପାଦନ ଥିଲା ଏହି "ସେଟ୍" ଗ୍ରାମରେ ଶାସନ ଦେଲା । ଏବେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଦାଉ ବଡ଼ ବାଧ୍ୟ । ସ୍କୁଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିତ୍ୟ ନାହିଁ ପଢ଼ିବା ଦେଶିକଶାଳ ଅଧିକ ହିସାବ ଗଣନା ? କାହିଁ ଆସିବ ଏଥିର ଅବସ୍ଥାରେ ହିସାବ ତାଗେଦ, ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଉତ୍ତରରେ ବା ଘରେ ଉଚ୍ଚ ବସାଇଦେଲେ, ଲୁଣ, ଗୁଡ଼ ସ୍ୱଳ୍ପ ଘରଙ୍କ ଦେହରୁ ଉଚ୍ଚ ଶୁଳ୍କ ଯାଉଅଛି । ଏବେ ଅଭାବରେ ଅନ୍ନ ଅଛନ୍ତି ଯେ ପଦସ୍ଥ ବା ଗ୍ରାମ ଛାଡ଼ି ଭାରତରେ ବସିବ । ବସିବାକୁ ଜାଗା ପାଇଁ । ପଡ଼ିଆ ନିକଟରେ ଗ୍ରାମ ମିଳୁନାହିଁ, ଗ୍ରାମର ନିକଟରେ ପଡ଼ିଆ ମିଳୁନାହିଁ । କାରଣ ଗ୍ରାମ ଅଧିକ ୨ ୨ ମ ଦରକାର ଲେଖା ନ ହେଲେ କର ଏହିପରି ଅବସ୍ଥା । ତାହେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟରେ ହିସବ ଗଣନା ଯେଉଁ ମ୍ୟୁନିସିପାଲଟିରେ ଗରିବପ୍ରଜାଙ୍କ ଦୁଃଖରୁ ଯାହା ତାହାରେ ତାହା ଅଟେ ସାବଧାନରେ ଶୁଣନ୍ତୁ କି ? ଅଳ୍ପ ଏହା ।

—ଠ—

Digitized by srujanika@gmail.com

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

[illegible]

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

To our correspondents.—

Premchand Das:—Sorry, we cannot publish your letter.

E. U. D,

K. B. Das.—[illegible]

[illegible]

The Puri District Relief Fund.

First list of Subscribers.

To

The Editor of the "Utkal Dipika"

Sir,

In response to an appeal for funds issued by Rai Bahadur Monmohan Ray, the District Magistrate of Puri and President of the Puri District Charitable Famine Relief Committee the following contributions have been received up to this date:—

Mahant of Emar Math, Puri	Rs. 700
Proprietors of the Kothadesh Estate	Rs 700
Mahant of Dakhinparswa Math Puri	Rs 500
Mahant of Raghab Das Math, Puri	Rs. 300
Hajuri Nilakantha Khuntia, Puri	Rs. 300
Raja Jyoti Prasad Singh Deo Bahadur of Panchkote	Rs. 201
The Hon'ble Maharaja of Kassimbazar	Rs. 200
North Bengal Relief fund Committee	Rs. 150
Sir. Kailash Chandra Bose, Calcutta	Rs. 150
Kumar Santi Shekhareswar Roy, Puri	Rs. 150
Mahajan Kaluram Puri	Rs. 101
Messrs Iswari Das & Ajodhya Prasad, Puri	Rs. 101
Sj. S. N. Singh, Bhagalpur	Rs. 100
Babu Ramkrishna Bose, Puri	Rs. 100
Proprietor of Delang Estate	Rs. 100
Babu Michhu Mishra, Puri	Rs. 100
Babu Jagannath Das, Puri	Rs. 100
Secretary of Jagannath Club, Puri	Rs. 97
Babu Balmukund Kanungo, Puri	Rs. 75
Babu Surendra Nath Pal, Calcutta	Rs. 50
Rajarshi Gopal Chandra Acharya of Muktagachha	Rs. 50
Babu Lochan Sahu, Puri	Rs. 45
Babu Jagabandhu Sinha, Pleader, Puri	Rs. 30
Babu Gajendra Sahu	Rs. 30
Babu Girindra Nath Bose, Calcutta	Rs. 30
Babu Gaganendra Nath Tagore Calcutta	Rs. 25
Mr. Earch A. Bhiwandiwala Calcutta	Rs. 25
Babu Bipinkrishna Ray Zamindar of Dasghara	Rs. 25
Contributions less than Rs. 25	Rs. 241-6-6
Through Sir Kailash Chandra Bose:—Messrs Sookdev Ram Prassad Calcutta	Rs. 501
Babu Bilas Rai Chaudhuri Calcutta	Rs. 400
Babu Kastur Chand Kotary Calcutta	Rs. 300
Babu Durga Prasad Saraff, Calcutta	Rs. 300
Rai Bahadur Hariram Goenka C. I. E.	Rs. 250
Messrs Gopiram Gobindram	Rs. 200
Babu Ramchandra Sarowgy	Rs. 200
Seth Jaya Narayan Poddar	Rs 150
Babu Lachmi Narayan Calcutta Marodia	Rs. 50
Total	Rs. 7148-5-6

Yours truly

Shanti Shekhareswar Ray

Puri 3-9-19 — Honorary Treasurer, Puri District Charitable Famine Relief Committee

—o—

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଓ ଅତ୍ୟାଚାର ଚେଷ୍ଟା ଉପ-
ଯୁକ୍ତ ବିଚାରଙ୍କୁ ଦାର୍ଶନିକ ନୈତିକମତେ ବଞ୍ଚାଇ
ରଖିଥିଲେ ଉପଭୋଗର ଅର୍ଥର ଅଭାବ ବସ୍ତୁ
ଭଳ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଉଅଛି । ତେଣୁ
ଏହିମାନଙ୍କର ଦେଶବାସିଙ୍କ ଠାରେ ଉପଦେଶ
ନ ଦେଇ ଚଳିବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅନୁଭବର ସାହାଯ୍ୟ
କେବଳ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରେ ।

ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ଦାସ
ସମ୍ପାଦକ
ପୁରୀ

ଦେଶସ୍ଥ ପାଠାଗାର ଚିଠି

ସ୍ୱାମୀ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ୍ଦ ଜୀ ଓ ସ୍ୱାମୀ ଅମୃତାନନ୍ଦ
ବେଲୁଡ଼ ମଠ ଭୁବନେଶ୍ୱର
ପୋଃ ଅଃ ବେଲୁଡ଼ ହାଓଡ଼ା ପୁରୀ

ମହାଶୟ ।

ବ ନୂତନ ଭାବରୁ ଉପାସନା ଦେଇ ପାଠାଗାର ଦୃଢ-
ହୃଦୟ ରହିଥାଉଥିଲା ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମିଳିଅଛି ତେଣୁ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଭାବ 'ସମ୍ଭାଷଣରେ
ଉତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ସହାନୁଭୂତି । ପ୍ରାୟ
ସେ ଜାଣି ଶୋଭା ହୋଇଅଛି ସେଥିରେ
ଉନ୍ନତି ସ୍ଥାନ ସମ୍ଭବ ଯିବା ଅସମ୍ଭବ ।
ତାହାର ଅନ୍ତରରେ ଯୋଗ୍ୟ ଅଛି ନ ଥିବାରୁ
ପ୍ରତେକ ଜାଗା ଶାଳ ହୋଇ ଭଳ ଭଳି ବଡ
ଜାତୀୟ କେନ୍ଦ୍ର । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍କଳ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠଶାଳା ସ୍ଥଳ ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ-
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରା ଠାରୁ ସନ ୧୦।୧୧ ମା
ସମ୍ପର୍କ ଉପଦେଶ ଯିବା ଆସିବା କରନ୍ତି । ମାଧ୍ୟ
ସ୍ତର ଶ୍ରେଣୀ ଓ ମୂଳ ଅଂଶରେ ଏକ ବଡ ଅଭି
ରୁଚି ବୃଦ୍ଧି ଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ଯୋଗ୍ୟ ନ ହେବା
ନାହିଁ । ଏଣିକି ବର୍ଷ ହେଲେ ଅଭାବରେ ଅଧ
ଏ ଜାତି, ଦେଶୀୟମାନ ଥରେ ହତ
ଦେଖିବେ କ ? ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଅଭାବ
ଉପରେ ଚଳିବା କଥା । ବାଲ୍ୟ-
କାଳରୁ ପାଠଦାନ ହେବ, ଓ ସର୍ବ-
ସାଧାରଣର ସହଯୋଗୀ ଉପଦେଶ ଅଟେ ତେଣୁ
ସମ୍ଭବ ଏହା ସ୍ଥାପିତ ହେଉ । ଏହି ଅବ-
ସ୍ଥାରେ ସେଥିରେ ଅଲ୍ପ ଉନ୍ନତିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
ନ ଥିବାରୁ ଉପରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଏପରି ବର୍ଣ୍ଣ-
ନାରେ ଯିବା ଆସିବା ଅଭାବ ବସ୍ତୁ ତାହା
ଅଭିଜ୍ଞ ଥିବା ଜାଣନ୍ତି ? ଏହା କେବଳ ସେ
ସମ୍ବାଦ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ
ପାଇବା ଯାହାରେ ଏହା ଏପରି ହୋଇଅଛି
ତାହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ନୁହେଁ । କେବଳ
ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ସେ ବିଷୟରେ
ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖିବା ହେତୁରୁ ଏପରି ଘଟିଅଛି ।
ଏହି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଲା
ଯୋଗୁଁ ଏହି ସବୁ ଅସୁବିଧା ସ୍ଥାୟୀ ହେବାର
ଦେଖାଯାଏ । ଏହା ବଡ଼ ଅଭାବର ବିଷୟ ।
ଯାହା ହେଉ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଅବସ୍ଥା
ଦେଖି ଆମ୍ଭେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁରୋଧ
କରୁଅଛୁଁ । ସେହିପରି ଏହାଙ୍କ ନିରୀକ୍ଷଣ-
ରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଅନୁକୂଳ
ଯୋଗେ ଦେଶବାସୀ ବୃଦ୍ଧି ଅର୍ଜନ କରୁ-
ଅଛୁଁ ।

ତା ୨୭।୮।୧୯
କଲେଜ ଛକ
କଟକ
ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ ।

ମହାଶୟ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ ଅନ୍ତ୍ୟ-
ଜ ଲୋକ ଦୁଃଖଗ୍ରସ୍ତ ଖାଲି ଦରିଦ୍ରତାର
ନାନା କଷ୍ଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି ପ୍ରକାର ଉନ୍ନତ-

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉକ୍ତ ରେଳବାହାର ୬ଷ୍ଠ ମାଇଲ
(6th mile) ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ନାଳ
(Escape) ଅଛି । ପ୍ରାୟ ୧୬।୧୭ ବର୍ଷ
ହେଲା P. W. D. କର୍ତ୍ତୃକ ନିର୍ମିତ ହୋଇ
ଅଛି । ଅତ୍ୟଧିକ ବର୍ଷା ହେତୁ ସାମାନ୍ୟ
ବଳିଷ୍ଠ ସ୍ରୋତ ଏଥିରେ ଜଳ ବାହାରିଥାଏ ।
ଏଣୁ ନାଳ ବନ୍ଧଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୨ ମାଇଲ ଏଥିରେ
ଜଳ ବାହାରୁଅଛି । ଏହି ନାଳ ଅନ୍ୟୂନ ପ୍ରାୟ
୧୦ ବର୍ଷ ହେବ କ୍ରମାଗତ ଏହି ଗ୍ରାମ ଏବଂ
ଏହାର ସମୀପସ୍ଥ କାଙ୍ଗାଳ, ନୂଆପଡ଼ା, ବାଲିଗୋ
ପ୍ରଭୃତି ୩।୧୦ ଗୋଟି ଗ୍ରାମର ଅଶେଷ କ୍ଷତି
କରୁଅଛି । ନାଳ ବାନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇ
ହୋଇଗଲାଣି ଅନେକ ମଧ୍ୟ ହେବେ ଜମି
ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇ ଯୋଗଦାନରେ ପଡ଼ିଅଛି ହେଲିଣି
ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶସ୍ୟହାନିରେ ଲୋକେ ସର୍ବସ୍ୱାନ୍ତ
ହେଲେଣି । ଧାନ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ଫସଲ । ବାଲି ଯେବେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ବଢ଼ି ଚାଲିବ
ତେବେ ଭୂମି ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ରହିବ କିପରି
ହୋଇପାରିବ ? ଯେଉଁମାନେ ଏଠାରେ
ଧାନ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗଣ୍ୟ ହେଉଥିଲେ, ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ସେମାନେ ସାହାଯ୍ୟର ଅଭାବରେ ଜାତି ହାତ
ଜମି ଗୃହ (ଅଳଙ୍କାର ଜାତିମାନ ଏବଂ ପଶୁର
ହୋଇଅଛି) ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଅତି
ଶୋଚନୀୟ ହୋଇଗଲାଣି ସମ୍ପଦ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
ବଞ୍ଚି ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବା ଭୟ କମ୍ପରେ ?
ସେମାନଙ୍କର ଦଶା ଏଥିରୁ ଅନୁମେୟ । ଜମି ବାଲି,
ଘର ଶାଳ ପଡ଼ିବେ ମଲ୍ଲ ମଲ୍ଲ ଜାଳ ଗୃହ-
ଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷରେ ପୁଣି "ଗୋଟିଏ ଉପରେ
ଜଳଜାତ" ଖରା—ବର୍ଷା—ଶୀତ ।
ଜମି ଉପରେ ପଡ଼ିଛି ହେଉ ବା ବାଲି ହେଉ
ଖାଇବାକୁ ପାଇବେ ନାହିଁ ଉପରେ ପ୍ରାୟ ଅଧିକ
ପରିବାର ବଂଶ, ବାସନ ଜଙ୍ଗଲଙ୍କ ଘର-ଘର
ଯାଇଛି ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ, କେହି ସହାୟକ
ହୋଇ ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର ।

ଏ ଅତି ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ଏବେ
ଜାଣନ୍ତୁ ଏହି ଅବସ୍ଥା ପାଠକେ ବୁଝନ୍ତୁ । କଣ
ବଢ଼ି ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ବାଳରେ
ବନ୍ୟାଜଳ ଚହଟିବ ହେଉଥାଏ ସେତେ-
ବେଳେ ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମରେ ଜଳବେଷ୍ଟିତ
ହୋଇ ଦ୍ୱୀପପ୍ରାୟ ହୋଇଯାଏ । ଗୋଟିଏ ଘରୁ
ଅନ୍ୟ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ବଡ଼ କଷ୍ଟକର; ରାସ୍ତାରେ
ବନ୍ୟାର ସ୍ରୋତ ବହୁଥାଏ ଯେଉଁଠି ଯିବାକୁ
ଯେଉଁଠି ଅବା ରହିବ ଧାଡ଼ି । ଏହିପରି ଜଳର
ଅଧିକ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ରୋତର ପ୍ରବଳ ହେତୁ
ଅନେକ ଗୃହ ଭୂମିସାତ୍ ହୁଏ । ଫସଲ, ଧାନ-
ଜାତ ଏବଂ ବାସଗୃହ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
ଲୋକେ କେତେ କଷ୍ଟ ସହ୍ୟକରି ରହନ୍ତି ।
ଏହି ସର୍ବନାଶୀ ନାଳ ସର୍ବନାଶ କଲା । ଏହା
ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ବନ୍ଦ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଉଦ୍-
ଅଛନ୍ତି । ଦୟାମୟ ସରକାର ଏପରି ଉପାୟ କରନ୍ତୁ
ଯଥା ସଦ୍ୟ ହରି କ ଶରି ଏ ଗ୍ରାମ ଭଗବାନ୍
ଅନ୍ତତଃ ଜାଣନ୍ତି କହିଲେଣି ଏବଂ ଅନେକ
ଲୋକେ ବାସଗୃହ ହୋଇ ଉଦ୍ଧାର
ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଏବାବତ ଅବସ୍ଥା ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ସ୍ୱୟଂ
କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଏଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁନାହିଁ ।
ଏ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ଅନେକ ଥର ଆବେଦନ ହୋଇ ଅନେକ ହୋଇ
ରହିଲାଣି । କେବଳ ଏହିକ ଫଳ ପାଇଅଛୁଁ ।
ଗତ ୧୨ ମସିହାରେ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ
କରିଥିଲୁ ତହିଁରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅନୁକୂଳରୁ
ସରକାର ନାଳର ନମୁନାରେ ଏମନ୍ତ ଗୁଣ-
ଜାତଥିବା । କେବଳ ନେଇ ଅଦ୍ୟାପି ନାଳର

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଧର୍ମଘରରେ ରକ୍ଷା-
ଧାନ୍ୟ କଥ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରିୟ ପାଠକେ ।
ଜାଣ ଦେଶକୁ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଧାଉଁଛି ଜଳ
ପ୍ରବାହକୁ ଛୁଦ୍ର ବାଲିବାଡ଼ି ବନ୍ଦ କରିପାରେ କି ?
ଯେଉଁ ଜଳ ସ୍ରୋତ ମହା ମହା ବୃକ୍ଷ ଉନ୍ମୂଳ
କରିପାରେ ତାହା ପକ୍ଷରେ ସାମାନ୍ୟ ବନ୍ଧନ
ଭଙ୍ଗନ କରେ । ତଥାପି ଯାହା ତାହା
"ଜଳବନ୍ଧି ଭର୍ତ୍ତି ଘଣ୍ଟ" ବାହାରି ଏଠାରେ
ସୃଷ୍ଟି । ଏଥିରେ କି ଉଚିତ ପ୍ରତିକାର
ପ୍ରାଣ ବୁଝିବେ ?

ଏବେ ଦେଶକୁ ଚଳିବ ବନ୍ୟାରେ ସର
ଅନ୍ତଃ ମାସ ୩ ତାରିଖ ଠାରୁ ଚଳିତ ମାସ
ତା ୫ ତିଖ ସୁଦ୍ଧା ଏକମାତ୍ରରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେବ
ଏକେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପ୍ରାୟ ୫ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ ଜଳ
ପ୍ରବଳ ସ୍ରୋତାକାର ଧାରଣକରି ଅବିରତ
ଦୁର୍ଗମ ହୋଇ ସ୍ରୋତ ଘରବାଡ଼ିକୁ ଭାଙ୍ଗି
ଦେଉଅଛି । ସେ ଅବା ଅଳ ଭଳ ଜମିର
ଧାନ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେଲେ ସେଥିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ
ହୋଇଅଛି । କେତେକଙ୍କର ଘର ମଧ୍ୟ ଭଗ୍ନ
ହୋଇ ଯାଉଅଛି । ଘରେ ଘରେ ହାହାକାର
ଧ୍ୱନି ଶୁଭୁଅଛି । ଏଥର ଏ ଗରିବ ପ୍ରଜାଏ
ଅନ୍ନ ଆଉ ପାରିବା ଅତ୍ୟସମ୍ଭବ ।

ଏବେ ପରିଶେଷରେ ବିନୀତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି
ଯେ ଏହି ନାଳକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବନ୍ଦ କର-
ଯିବାର ଚେଷ୍ଟା ପୂର୍ବେ ହିଁ ଉକ୍ତ ଚଳିତ
ସ୍ଥାନର ତଦାରଖ ।

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଦୟାପରବଶହୋଇ ଏହାର
ଅଣ୍ଟ ପ୍ରତିକାର କ କଲେ ଏ ଗରିବ ପ୍ରଜାଙ୍କର
ଆଉ ରକ୍ଷାନାହିଁ ।

ତା ୮।୯।୧୯
ଅଟ୍ରୋଡ଼ପୁର
ଶ୍ରୀ ଧନେଶ୍ୱର ଦାସ ।

ସିଂହଭୂମି ଉତ୍କଳ ସଭା ।

ମହାଶୟ ।

ସିଂହଭୂମି ଉତ୍କଳସଭାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିବେଶନ
ଆସନ୍ତା ଅକ୍ଟୋବର ତା ୭ ରିଖରୁ ଟାଟା ଲୁହା
କାରଖାନା ଥିବା ଜାମସେଦପୁର ନାମକ ସ୍ଥଳରେ
ବସିବ । ଏଥିରେ ମାନନୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଶ୍ର ବାବୁ
ମହୋଦୟ ସଭାପତିର ଆସନ ଅଳଙ୍କୃତ କରିବା-
ହେବେ । ସେହି ଦର୍ଶନୀୟ ଦେଶପୂଜ୍ୟ
ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କ ସର
ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରିବାପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବାଞ୍ଚଳରୁ
ଅଭ୍ୟର୍ଥନାସମିତିର ହସ୍ତ ପ୍ରସାରି ଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଏଥିର ସଭ୍ୟ ହେବାକୁ
ଇଚ୍ଛାକରେ ସେମାନେ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଅମୃତବି-
ଣାରେ ୫ ଟଙ୍କା ଡାକଯୋଗେ ପଠାଇ ଉପ-
କୃତ କରିବାହେବେ । ଏ ସମୟରେ ଅର୍ଥ
ଯେପରି ଲବ୍ଧ ହୋଇ ପରେ ବନ୍ଧ୍ୟା ଅଣାରେ
ରହି ନ ଯାଏ ।

Town No. 308
Jamshedpur
September.
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ
ଏଭ ଟାଉନ ନଂ ୩୦୮
ଯାମସେଦପୁର ।

ମହାଶୟ ।

ଅନେକ ସବଡ଼ିଭିଜନ ଅଫିସର ମହାଶୟଙ୍କ
ଅନୁମତିରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ନ
ଛତ୍ର ଗତ ସୁଦମାସ ତା ୬୦ ରିଖରୁ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରାୟ
ଦୁଇମାସ ୫ ୧୫ ଜ ହେବ ଦୈନିକ ଅନୁ-
ଭିକ୍ଷୁ ଏକଶତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି
ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରାୟଶଃ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ମାନଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି-
ରୂପରେ ଚଳିଲ କରି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳିପାରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମକ
ଦେଶିଗ୍ରାମ୍ୟବଶତଃ ପ୍ରଚାରସ୍ଥଳ ପୁନଃପ୍ରଦାନ
ମହାମନ୍ତ୍ର ସବଡ଼ିଭିଜନ ଅଫିସର ସୋଜେଣ
ଥାଳେବ ଏହାର ଉନ୍ନତିକରେ ଅଭୂତ ଚେଷ୍ଟା

କରି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରାତଃସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଶା କରୁଥାଏ ଏହି ସଦନୁ-
ଷ୍ଠାନ ଉକ୍ତ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହାୟତା ଲାଭ କରି
ଅଳ୍ପରି ଦେଶର ସମ୍ପର୍କଙ୍କୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଅସନ୍ତୁ
ଫସଲ ଅଭାବ ଯାଏ ଜନ୍ମଭୂମିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି-
ପାରିବ । ଏପରି ସମୟରେ ଟେକିଆଳ ଶରୀ
ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ସଙ୍ଗେ
ସମ୍ମାନ । ଏଥିନିମିତ୍ତ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନ୍ତରିକ
ଭକ୍ତି ସହିତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
ଚରଣରେ ଯୋଗେଣ ସାହେବଙ୍କ ଦୀର୍ଘଜୀବନ
କାମନା କରୁଅଛୁଁ ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଉ କି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ନଛତ୍ରରେ
୫୩୧୪ ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି । ଏହାର
ସବିଶେଷ ଅଣ୍ଟ ବାର୍ତ୍ତା ପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।

୧୧।୯।୧୯
ଭୁବନେଶ୍ୱର
Lachmon Ramanuj Das
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅନ୍ନଛତ୍ର
କମିଟିର ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ
ସେକ୍ରେଟେରୀ

ମହାଶୟ ।

ବିହାର ଉଡ଼ିଶାର ଲେଫ୍ଟ ମାନ୍ୟବର ବାବୁ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ M. A. B. L. C.
I. E. ସିଂହଭୂମି ଉତ୍କଳସଭାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧି-
ବେଶନର ସଭାପତି ହେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରାକୃତ ଉତ୍କଳର ଅତୀବ
ସୁସମ୍ବାଦ ଅଟେ ।

ଏ ସଭା ଆଗାମୀ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଅବକାଶ-
ସମୟରେ ତା ୭ ରଣ ଅକ୍ଟୋବର ମଙ୍ଗଳବାର
ବଙ୍ଗୋପସାଗର ସିଂହଭୂମି ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାକଚୀ
ଅର୍ଥାତ୍ (ଯାମସେଦପୁର) ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ
ହେବ । ଯହିଁରେ ମହାତ୍ମା ଟାଟାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ଲୌହ କାରଖାନା (ଯାହା ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ-
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଓ ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ଚତୁର୍ଥସ୍ଥାନ
ଲୌହ କାରଖାନା ସମ୍ପର୍କରେ ଅଟେ) ସେହି
ଶିଳ୍ପପାଠଶାଳୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ । ଏହି
ପୁଣ୍ୟଭୂମି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେଖା ନଦୀର କୂଳରେ
ଅବସ୍ଥିତ । ଏରୂପ ଜଗତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲୌହଶାଳାରେ
ଜଗତ୍ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉତ୍କଳ ଜନନୀର ଏକପୁତ୍ର
ମହାତ୍ମା ମଧୁବାବୁ ପ୍ରତେକ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ରତୀ
ହୋଇ ଯନ୍ତ୍ର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଣୁ ସିଂହଭୂମିବାସୀ ଅଳ୍ପ
କ୍ଷୀଣ ପ୍ରାଣର ନବାଗତରେ ଉତ୍ସାହିତ
ହୋଇ ସଭାର ସାଧାରଣ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଏହା ସିଂହଭୂମିର ଅଶାନ୍ତ ସୌଭାଗ୍ୟ
ମାତ୍ର ଏହା କେବଳ ସିଂହଭୂମିବାସିଙ୍କର ମାତୃ-
ପୂଜା ନୁହେଁ । ପୁଣି କେବଳ ସିଂହଭୂମିର
ଅଧ୍ୟେତାଙ୍କରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହା
ପ୍ରାକୃତ ଉତ୍କଳର ମଙ୍ଗଳଜନିତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ
ଅଲୋଚନାର ବିଷୟ ହେବ । ତେଣୁ ପ୍ରାକୃତ
ଉତ୍କଳର ସମୁଦାୟ ଭ୍ରାତୃବର୍ଗଙ୍କର ମାତୃପୂଜାର
ଏହି ମହାଯଜ୍ଞଟି ଅଟେ ।

ଏଥିରେ ପ୍ରାକୃତ ଉତ୍କଳର ସହୃଦୟବର୍ଗ-
ଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ ଓ ଶୁଭାଗମନର ପ୍ରତ୍ୟାଶା
କରୁଅଛୁଁ । ଦୂରଦୂରାନ୍ତର ଅବକାଶମଧ୍ୟରେ
ମାତୃସଭାରେ ଯୋଗଦାନ ସଙ୍ଗରେ ଜଗତ୍-
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଧାନ ଲୌହ କାରଖାନା ଦେଖି-
ବାର ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ଭ୍ରାତୃବର୍ଗଙ୍କ ଘଟିବ ।

ତେଣୁ ଏହା ସଭି ବାଞ୍ଛିତ ଯୋଗ ।

ଆଶା କରୁଁ ସହୃଦୟ ଦେଶବର୍ଗଙ୍କର ସଦ୍-
ବୁଦ୍ଧିରେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇ ଯଥାସମୟରେ ଉପସ୍ଥି-
ତ ହେବେ ।

ତା ୧।୯।୧୯
ଶ୍ରୀ ଚ ସମ୍ପାଦକ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା
ସିଂହଭୂମି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

JUST A MINUTE PEASE?

WE have just established ourselve in this town as Highclass Perfumers, stationers, Haberdashers and dealers in oilmanstores. Our Prices are lowest in the market. Try us before you buy elsewhere.

Our order supply and Muffasil Departments—All orders are carefully attended to and despatched per value payable post. Simply write us what you want and see whether you get the best return for your money.

WE can supply you anything and everything available here or from anypart in India and Foreign countries.

A. Somasekharam & Sons,
Chaudhury Bazar,
Cuttack.

ଏହି ସହରରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଦୋକାନ ଖୋଲିଅଛୁ । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉତ୍ତମ ଅତର, ସେଣ୍ଟ, ତେଲ, ସାବୁନ, ଷ୍ଟେସନେରି ଓ ନାନା ପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟ ସବୁ ମିଳେ । [illegible]

ମଫସଲ ଓ ସହର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ଫରମାସ ଅନୁସାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଉଅଛୁଁ । [illegible]

ଏ, ସୋମଶେଖରମ୍ ଏଣ୍ଡ୍ ସନ୍ସ
ଚୌଧୁରୀବଜାର କଟକ

ତା ୧୫ ଖର ଉତ୍କଳଦୀପିକା

ପାଞ୍ଚ ଶୁଭ ପଞ୍ଚକ ।

[illegible]

୨୦ ଖର **ବିଜ୍ଞାପନ ।**

ଉତ୍କଳ ଗୋଲ୍ଡ ମେଡାଲ ଅଫିସ ଓ ବହି ଦୋକାନ

[illegible]

ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ [illegible]

ତା ୫ ଖର ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଔଷଧାଳୟ

ଚୌଧୁରୀବଜାର କଟକ

[illegible]

ପଞ୍ଚତିକ୍ତ କଷାୟ [illegible]

ଶୀତଳାଦି ଲେହ । [illegible]

[illegible]

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ।

[illegible]

ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରି କରା ।

କର୍ପୂରାସବ ।

[illegible]

ତା ୧୧ ଖର ଉତ୍କଳଦୀପିକା ।

ହତ୍ୟାଣ୍ଟେ ।

[illegible]

LOOK HERE PLEASE !!

G. Nayak & Sons

Nayasarak, CUTTACK.

The oldest & most reliable firm

Stationers, order suppliers, Retail and wholesale dealers. Paper merchants-Agents to Bengal chemical works, dealers in Shirts, Coats &c snuffs, Jintan Aligarh-locks and "Bishop's Inks" (Inks, Powders, Tablets extensively used by H. M. the Govt. of India, States and Railways, satisfaction, quality and economy

B. Nayak, B.A. Manager.

ଜି ନାୟକ ଏଣ୍ଡ ସନସ
ନୟାସଡ଼କ କଟକ ।

ଆମ୍ଭ ଦୋକାନରେ ସବୁପ୍ରକାର ପେନ, ଖାତା, ପେନସିଲ, ... ଜାପାନ ... କାଗଜ ... ବିକ୍ରୀ ହୁଏ ।

ବିଜ୍ଞାପନ—...

ବି, ନାୟକ, ବି, ଏ,

ଚିନ୍ତାମଣି ଔଷଧାଳୟ

କଟକର ଅସ୍ଥାୟୀ ... ଔଷଧାଳୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସର୍ବପ୍ରଧାନ, ପୁରାତନ ଏବଂ ... ଅଟେ । ... ଘୃତ, ତୈଳ, ଚୂର୍ଣ୍ଣ, ବଟିକା, ମୋଦକ, ଅବଲେହ, ... ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ, ରୌପ୍ୟ, ପ୍ରବାଳ, ମୁକ୍ତା, ... ସର୍ବଦା ମିଳେ । ... ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ...

ଉତ୍କଳ ... ବୈଦ୍ୟ ... କଟକ } ଶ୍ରୀ ... ଦାଶ ... ବୈଦ୍ୟ

ତା ୧୦ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା

ଅମୃତ ... ଔଷଧାଳୟ ।

ବଡ଼ବଜାର ଶ୍ରୀ ... ଦାସ ...

ଶୌରାଷ୍ଟ୍ରାଗାର କଟକ

ଆମ୍ଭର ଏହି ଔଷଧାଳୟରେ ସକଳ ପ୍ରକାର ଔଷଧ ... ଶାସ୍ତ୍ରାନୁସାରେ ... ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ, ଏବଂ ... ମୂଲ୍ୟରେ ... ହୁଏ ।

... ନୂତନ, ପୁରାତନ, ... ଜ୍ୱର, ... ଗୋଟ ... ମୂଲ୍ୟ ... ୧ ଟଙ୍କା ... ।

ପ୍ରିୟଜନଙ୍କର ପ୍ରୀତି ଉପହାର
କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥି ଦେବଶର୍ମାଙ୍କର କେତକୀ କୁସୁମ ତୈଳ ।

ଏହାର ... ସୁଗନ୍ଧ ... ମସ୍ତିଷ୍କ ... ତୈଳ ... ?

କେତକୀ କୁସୁମ ତୈଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଶ ... ଘନ ... ହୁଏ । ...

ପ୍ରତିଶ୍ରୀ କୋବିରାଜ ... ଆଦି ... ମହୌଷଧ ...

... ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ... ପ୍ରସୂତି ... ହେଡ଼ଅଫିସ, ... କଟକ

ଡା, ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପାଲ ଫିଜିକେଲ ଲାବୋରେଟୋରି

କେମିକେଲ ... ସଲ୍ଟ ।

ଏହି କେମିକେଲ ସଲ୍ଟ ... ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

... (Amenorrhoea) ... (Dysmenorrhoea) ... (Leucorrhoea) ... ରୋଗ ... ।

... ଜ୍ୱର, ... ।

ମ୍ୟାନେଜର—...

...

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ସ୍ଥଳ ସମ୍ବାଦ ।

[illegible]

ମଫସଲ ସମ୍ବାଦ ।

[illegible] (Baiturani Road) [illegible]

ନୀଲାମଇସ୍ତାହାର ।

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

[illegible]

No 25

Wanted an experienced clerk for Kanika Raj, Manager's office, on a monthly salary of Rs. 25-1-30. The selected candidate will have to furnish cash security of Rs. (100) one hundred.

Application will be received by the Manager, Kanika-Raj, P. O. Raj-kanika, Dt. Cuttack by 7th October 1919.

Notice

The 8th September 1919

No. 3067 Com.—The Committee appointed to investigate the system of prison administration in India is expected to reach India towards the end of November 1919. During its tour in India the Committee proposes to take written and oral evidence from witnesses. Any person who wishes to place his views on Jail administration before the Committee should communicate with the undersigned not later than the 20th September 1919. The Committee have prepared a paper of interrogatories, printed copies of which will be sent to persons who desire to give evidence.

B. A. Collins,
Offg. Secretary to the
Government of Bihar
and Orissa.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

[illegible]

R. K. Shaw F. R. H. S.
(London)
Manager Howrah.
Plant Seeds Stores
No. 114 Khooroot Road Howrah.

Taxidermy.
Howrah.

ନୋଟିସ ।

[illegible]

[illegible]

Manager's Officer
Aul. 16. 9. 19

K. C. Naik
Asst. Manager
Incharge

ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

No. 23 — NOTICE.

Wanted a Kanongo for Athmallik State on a salary of Rs. 25 per mensem. None need apply who does not konw cadastral surveying. Preference will be given to one who has passed the Kanongo Examination having English knowledge.

Application with testimonials should be received by the undersigned up to the 30th September 1919.

Supdt's Office
Athmallik
6—9—19

Satyabadi Misra
Superintendent
Athmallik State

No. 22 — NOTICE

Wanted an Accountant for the Athmallik State on a salary of Rs. 35 P. M. None need apply who has no experience in Account works. Application with testimonials would be received by the undersigned up to the end of 30th September 1919. Preference will be given to those who have passed the Matriculation Examination.

Athmallik
Dated 6-9-1919

Superintendent
Athmallik State

ନୋଟିସ ।

Brain Powder ([illegible])

[illegible]

Split by PDF Splitter

Digitized by srujanika@gmail.com

No 8 **ULCERINE**

Free from Mercury, Copper & Sulphur.

NO OERATION, NO BANDAGE, NO DRESSING. A Sovereign remedy for all sorts of boils, sores, sinuses gangrenes, whitlow, carbuncle, piles, fistula, bedsores, necrosis, Buboe, Syphilis, burns, cuts, etc. It may also be taken internally as the best blood purifier, relieves pain of poisonous boils and ulcers magically in a day Price low Trial solicited.

Price Re 1 per bottle
Postage Extra.

Baboo Atul Chandar Gangooly, Professor Ravenshaw College (chemist) says—Ulcerine contains No mercury copper, sulphur.

Assistant Surgeon Baboo Sonatan Pujari says—I have tried successfully *ulcerine* in my patients. It is efficacious in all sorts of poisonous ulcers and sinuses especially in syphilis Contains no harmful ingredients.

Newformulæ Co,
Kand P., Murshidabad
(Bengal)

[illegible]

Superintendent
Nayagarh Feudatory State
Orissa

ନଂ ୪୬୭ ସ୍ୱର ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

୫ । ୨୦।୮।୧୯୧୯

ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଭୂଇଁଆ
ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର
[illegible]

No 428 NOTICE.

"Sealed tenders for the right to propagate and collect lac in the Reserved Forest of the Angul Division commencing from the 1st May 1920 will be received by the undersigned up to the 25th September 1919. The period of lease desired and the royalty per annum offered should be stated and tenders should be addressed to the undersigned by name, The undersigned does not bind himself to accept the higest or any bid.

For further particulars apply to the undersigned.

Dated Angul, 9th Aug ust 1919 } E. R, Comber, Divisional Forest Officer, Angul Division. P.O. Angul Orissa.

ନଂ ୪୭୭ ସ୍ୱର ନୋଟିସ ।

[illegible]

ଡା ୧୩।୮।୧୯ ଇସିବା

[illegible]

ତାମ୍ର କବଚ

ତାମ୍ର କବଚ.

[illegible]

(୧) [illegible]

(୨) [illegible]

(୩) [illegible]

[illegible]

No. 15 WONDERFUL DISCOVERY

TRY THEM, THEN YOU WILL KNOW,

Beware of worthless imitations made by quack. Use your Sense and Save Money.

We advise the use of a genuine medicine. *Remember Dr. B. GHOSE* is the oldest and genuine expert in these diseases Holds thousands of unsolicited testimonials

No More Risk of Surgical Operations

GUARANTEED CURE. IS SURE AND PERMANENT.
MONEY REFUNDED IN CASE OF FAILURE

Dr. B. Ghose's Specific for Hernia, Hydrocele, Varicocele, Tumour and Elephantiasis, Rs 2-8 each phial of one oz., Rs 15 for ½ lb. and Rs 30 per one bottle.

FREE FROM ANY INJURIOUS INGREDIENTS

Patronized by doctor Chambers, the Civil Surgeon and several others of Calcutta and Mofussil,

Are you suffering from any of the above diseases of any nature and standing ? By using our above preparation only externally you will certainly be radically cured without feeling the least trouble. Testimonials highest and any number.

BE A MAN WONDERFUL DISCOVERY *Money Returned in Case of Failure,*

Dr. B. GHOSES Indian Oil
TO BE USED EXTERNALLY

Guaranteed sure, genuine and permanent cure for Loss of manhood lost Vigour and Vital force and Nervous Debility, of any nature and standing. Whatever be the cause. This Oil acts as a marvel. Restores the natural power as youth, Rs 2 each phial of one oz Rs 26 per lb.

Testimonials highest. Apply to—

B. GHOSE & Co., Chemists,
86-1 BECHOO CHATTERJEE STREET,
CALCUTTA
Tele graphic address "HYDROCLIS"

ନଂ ୫୩୧ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ASTHMA CURE

[illegible]

Dr. S. K. Burman
Tara Chand Dutt's
Street, Calcutta

Split by PDF Splitter

REGISTERED No. D—0

[illegible]

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA

Cuttack, Saturday the September 27th 1919.

[illegible]

ବିଜ୍ଞାପନ ।

[illegible]

B & O Exhibition

An Industrial and Agricultural Exhibition will be held at Bankipore from the 15th to the 21st December 1919. Cattle and Poultry sections will be added. A flower show will also take place on the 16th December. His Honour the Lieutenant Governor has kindly consented to open the Exhibition. Several gold and silver medals and money prizes will be awarded. For prospectus apply to:—

Purnendu Narayan Sinha.
General Secretary,
Patna.

No 38 Notice

Wanted a Forest Ranger-pay Rs 44- plus Rs 5 fixed Travelling allowance. Candidate to be strong in English, must be a passed man of some Government Forest Training schools. smart and active. Applications will be received up to 31-10-19.

Superintendent,
Nilgiri State.

No 36 WANTED.

1. Office...Financial Department Bihar and Orissa Secretariat.
2. Post vacant and pay... Assistant on Rs. 40/- a month with prospects of being made permanent.
3. Qualifications...One who has passed the I. A. or I. Sc. Examination or one with office experience. He should be a native of the province or domiciled therein.
4. Officer to whom application should be made...Under Secretary to the Government of Bihar and Orissa Financial Department.
5. Last date for submitting applications...10th October 1919.

Copies of testimonials should be attached, they will not be returned, Applications from persons already in Government employ should be submitted through the head of the Office concerned and should contain details of service and pay. Applicants not already in Government service should state their age. The selected candidate will not be allowed travelling allowance to join the appointment.

No 39 WANTED.

Office...Executive Engineer, Chota Nagpur Division.

Post vacant and pay......Temporary Assistant Estimator and Draftsman—50-4-70.

Qualifications required...(a) Applicants must be passed Lower Subordinates of a recognized Engineering School and have had experience of work in the Estimating and drawing Branches of an Executive Engineer's Office.

(b) The candidate should be either a native of the Province or domiciled therein.

Officer to whom application should be made......Executive Engineer, Chota Nagpur Division, Ranchi.

Date by which application should be submitted.........5th October.

N. B.—Applications should be submitted with copies of testimonials which will not be returned. A candidate claiming to be domiciled in this province will be required to submit a certificate to that effect from the District Officer of the District, in which he claims to be domiciled.

The selected candidate will have to join at once.

Ranchi 18-9-19 } Executive Engineer, Chota Nagpur Division

No. 27 WANTED

Post vacant...Probationer.

Pay...Rs. 20.

Office...Office of the Inspector of Schools, Orissa Division.

Qualifications required...A matriculate with sufficient knowledge of typewriting.

Date by which application should be received...1st October, 1919

To whom applications should be sent...Inspector of Schools, Orissa Division.

Copies of testimonials should be attached with applications, which will not be returned to applicants. Preference will be given to those who are native of or domiciled in the Province of Bihar and Orissa.

Camp Khurda, The 11th Septr. 1919 } W. V. Duke, Inspector of Schools, Orissa Division.

No. 26 WANTED

1. Office—Office of Executive Engineer, Hazaribagh Division.
2. Post vacant and pay—One temporary accounts clerk on Rs. 50 a month on yearly sanctions.
3. Qualification required—Must have passed the Entrance or Matriculation Examination and have at least two years' experience in the accounts. Branch of a P. W. D Divisional Office where accounts are compiled. The candidate must be a native of this Province or domiciled therein unless he is already in permanent pensionable service,
4. Officer to whom application should be made—Executive Engineer, Hazaribagh Division
5. Date by which application should be made—30th September 1919.

N. B. Copies of testimonials should be sent; they will not be returned. The domiciled candidate must submit the District Magistrate's or Deputy Commissioner's certificate regarding his domicile in this Province.

Hazaribagh, 13 Septr; 1919 } C S Saunders, Executive Engineer, Hazaribagh Division

No 30 WANTED

An experienced Hindu Sub Assistant Surgeon for the Sambalpur Branch Dispensary in the Kanker Feudatory State, on a monthly salary of Rs. 60 (sixty) with future prospects. Good knowledge of microscopical work essential. Applications stating age, antecedents and qualifications, with copies of testimonials should reach the undersigned by the 15th October 1919. The selected candidate will have to join at once.

Dated, Kanker, the 13th September 1919 } Dr. M. D Roy, Medical officer, Kanker State, P. O. Kanker, Dt. Raipur, C. P.

No 29 WANTED

A Circle Officer on Rs 80 plus Rs 20 horse allowance P. M. for the Police Department of the Kalahandi State. None need apply who is not a man of strong physique and well qualified and experienced in Police works with a fair knowledge of English. Oriya knowing men would be preferred. The selected candidate will be on probation for one year, and have to join at once. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till 31st October 1919.

Bhawani Patna Via Sambalpur B. N. Ry 11-9-1919 } J. K. Tripathi, Dewan, Kalahandi

No. 40 WANTED

1. Office...Board of Revenue, Bihar and Orissa.
2. Post vacant and pay...A temporary assistant on Rs. 35-a month for about 4 months for the present.
3. Qualifications required ... (1) Passed F. A., I.A., or I. Sc, Examination (2) candidate must be a native of the province or domiciled therein.
4. Officer to whom application to be made...Secretary to the Board of Revenue Bihar and Orissa, Patna Post Office.
5. Date by which application should be submitted...15th October 1919. Applicants should mention their age.

Bankipur 22-9-1919 } By order of the Board of Revenue, Bihar and Orissa, J. A. Sweeney, Offg: Secretary.

Digitized by srujanika@gmail.com

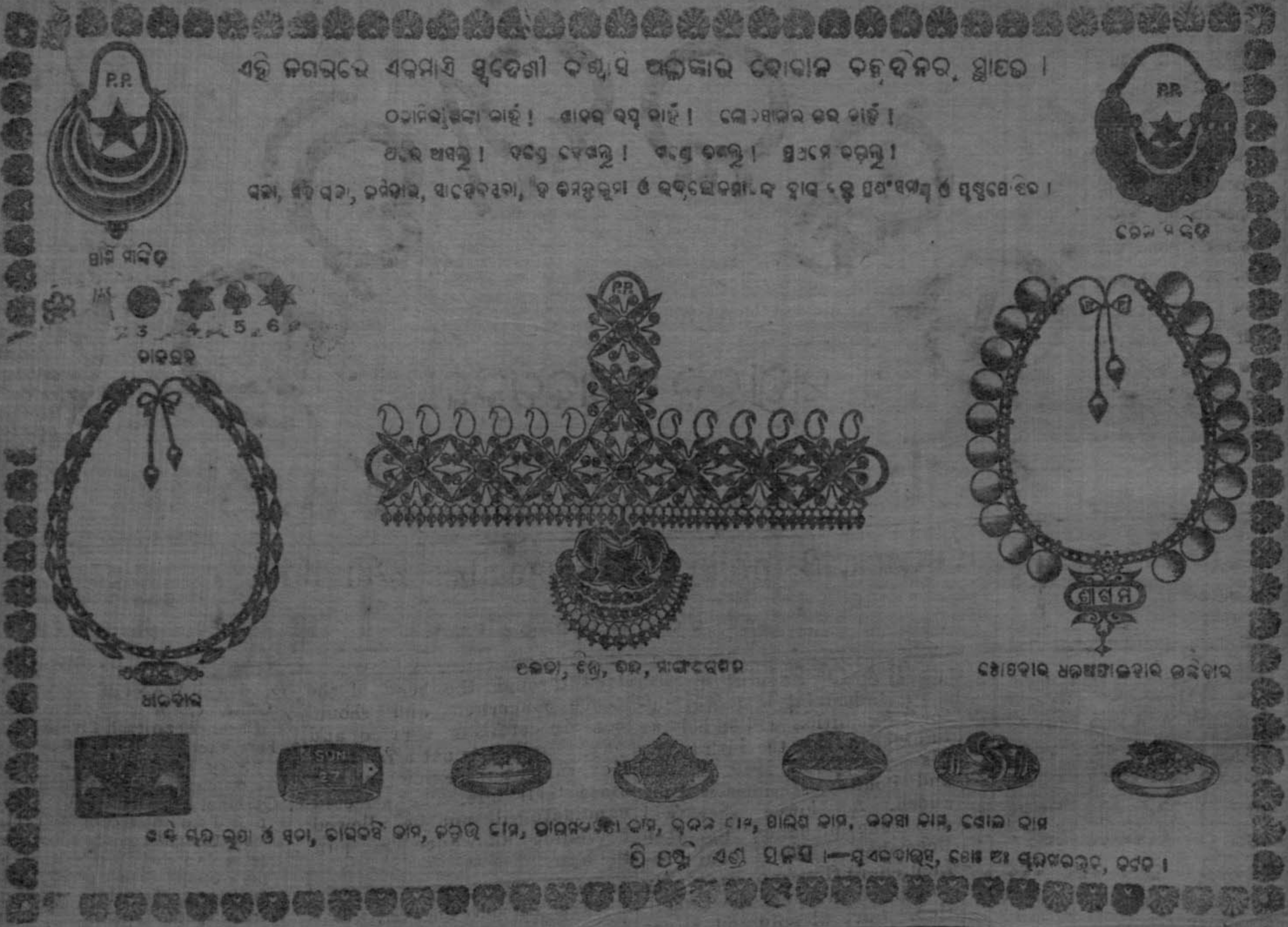

ବିଜ୍ଞାପନ

କଟକର ସହରରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଶୁଦ୍ଧ ଘିଅ

ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଜିଷ୍ଣୁଧର ।

ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଚୌଧୁରୀ

ଲୁଣ୍ଠାଇବୋଲ, ପୋଃ ବାଙ୍କେବୋଲ କଟକ ।

ଜୈଷ୍ଠ୍ୟସନ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ମିଶ୍ର ଖାଦାନ୍ତର ସ୍ଥଳ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ପରି ଗଲ ୧୯୪୫ ସାଲ ଅମୃତ ଏହି ଗୁଣଧାରସ୍ୱରେ ଶୁଦ୍ଧ ଘିଅ ୮।୯।୮ ରେ ସୁର୍ମନିକଷଣ କରିବାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପତ୍ର ଦେଇ ଘୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଭାଗ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଏଥିରେ ବହୁ ଅଧିକ ଶୁଦ୍ଧ ଘିଅ ମିଳେ ନାହିଁ, ପ୍ରକାଶ ଥିବ କି ଅମୃତ ଏହି ଔଷଧର ଉତ୍କୃଷ୍ଟତା କିପରି ତ ହେବାରୁ ଦେଶଦେଶାନ୍ତର ଓ ଉତ୍କଳରେ ଆଦର ହେଲା ଅମୃତ ଔଷଧର ନାମ ସ୍ଥାପିତ କଲା ଓଡ଼ିଶାବାସୀମାନଙ୍କ ଠାରେ ଅଧିକ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ଅମୃତ ଭୋଜନରେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଯଥାସମ୍ଭବ ମଣ୍ଟେ ଦେଇଥିବା ନାହିଁ— ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ବଡ଼ଲୋକ, ସବୁ ନାହିଁ । ଅମୃତ ଉଦ୍ଧାରରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଦ ପାଇଲେ ସେଥିରେ ଦେଖାଯାଏ । ଅଳ୍ପ ଦର ! ପ୍ରାୟ ଅମୃତ ବା ଖାଦ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସାଧନ— ୧ ଟ ୧୧ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ବସନ୍ତକୁସୁମ ତୈଳ ଓ ସୁଗନ୍ଧ ତୈଳ— ଏହି ତୈଳ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ୟବହାର ହେଉଅଛି, ଗନ୍ଧ ଅତି ସୁନ୍ଦର, ଗୁଣ ଅଲୌକିକ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ୧୯ ମାତ୍ର ।

କୁସୁମ—ବଙ୍କିମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଣୀତ		୬ ୦ ୮
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ—ଶ୍ରୀ...	,,	୧ ୦ ୦
ଅନୁଶୀଳନ	,,	୬ ୦ ୮
... ଜୀବନଚରିତ	୧ ଖଣ୍ଡ	୧ ୦ ୩
... ପ୍ରଣୀତ	,,	୬ ୦ ୩
... ରଚିତ	୧ ଖଣ୍ଡ	୧ ୦ ୦
... ପ୍ରଣୀତ	,,	୧ ୦ ୩
... ପ୍ରଣୀତ	,,	୧ ୦ ୩
... ପ୍ରଣୀତ	,,	୬ ୦ ୩
... ପ୍ରଣୀତ	,,	୧ ୧ ୯
... ପ୍ରଣୀତ ୧୨ ମାସ		୧ ୧୯
... ୧ ଖଣ୍ଡ		୧ ୦ ୩
... ଓ ... ସୁପାରିଶ ... ପ୍ରଣୀତ		୧ ୦ ୧
... ଓ ...		୧ ୧ ୯

... ଓ ... ପୁସ୍ତକ !

... ବାଳକମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ... ପ୍ରଣୀତ ୧ ଖଣ୍ଡ ୧ ୧୯

... ସରକାର ... ୯ ୦ / ୧ ୧୯

... ତୈଳ, ... ଓ ... ତୈଳ, ... ତୈଳ, ... ୯ ୦ / ୬ ୧୯

ସତ୍ୟାନନ୍ଦ, କଟକ ... , ...,
ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ... ୯୦ / ୬୬
... ୧ ୯ ୧୯
... ୬ ୪୯ ... ୧୯
... ୪୯ ... ୧୯ ୬୯
... —... ୧ ଟଙ୍କା ୬ ୧୯
... ୧ ଖଣ୍ଡ ୧ /
...—... ୧ ୦ ୦
... ଓ ... ,
..., ..., ..., ...
..., ..., ... ୧ /
... ୬ ୩
... ୧ /୦
... ୧ ୯
... ୧ ୭
..., ..., ..., ..., ...,
... ୧ ୬
...—... ,, ୧ ୦ ୩ ,, ୬ ୦
... ,, ୧ ୦ ୩ ,, ୬ /
ଉପର ଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ ... ପ୍ରସ୍ତୁତ । ... ଓ ... ଥାଏ । ୫ ୦ ୧୬ ଟଙ୍କା ... ପଠାଯିବ ।

ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର ଶ୍ରୀ ... ଚୌଧୁରୀ
ଲୁଣ୍ଠାଇବୋଲ, ବାଙ୍କେବୋଲ, କଟକ

ନ ୧୦ ମୂଲ ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଆୟୁର୍ବେଦ କଟକ ଓ ଆଦର୍ଶ ... ଔଷଧାଳୟ

ମାଣିକଘୋଷ ବଜାର ।

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧା ସକାଶେ ଏହି ଔଷଧାଳୟର ସୁଯୋଗ୍ୟ, ଦକ୍ଷ, ... ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ ... ଶ୍ରୀ ... ନାଥ ... ମହାଶୟ ପ୍ରତ୍ୟହ ସକାଳ ସାଢ଼େ ୮ ଘଣ୍ଟା ଠାରୁ ଦିନ ୧୦ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ବିନା ଶୁଳ୍କରେ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଔଷଧର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକମତେ ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାନ୍ତି । ଅତଏବ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀ ... ଦାସ
ସଃ ସମ୍ପାଦକ

ନ ୨୬ ମୂଲ ବିଜ୍ଞାପନ ।

J. KNOX & CO.
Lime & Hide Merchants,
Cuttack and Chilka lime;
Rates on application.

ଅନେକ ସମୟରେ ... ଲୋକମାନେ ... ଚୂନ ... ଓ ... ଚୂନ ନ ପାଇ ... କରନ୍ତି । ଏଣୁ ... ଓ ... ପ୍ରସ୍ତୁତ ... ପ୍ରସ୍ତୁତ ... । ... ପାଇବା ... ଠାରୁ ... ଓ ... । ... ଚୂନ ... । ... କଟକ ... ।

[illegible]

The rice question.

The week end was one of much pressure, pain, strain and starvation in so far as the town's people were concerned. No rice can be had any where either for love or lucre. The situation came to the verge of "declaration of famine", if this were possible and permissible in the town area. If any rice was at all available it was by clandestine means and at the highest rate of profiteering. People, who could scrape out a few annas for a night's meal, purchased at 2½ seers a rupee. In a manner, a great number of the people of the town had really to live on garbage. We have been trying our best to make the people understand that the Sirkar and the local authorities have been leaving no stone unturned to help them. The Commissioner and the District Officer have been doing their level best to meet the crisis. We are in a position to state that, if it were not for the personal interest which our Commissioner took to meet the drought crisis in the Mogalbandi and in the Feudatory States, things would have gone much worse than what have come to pass. All the things that pass in the official world do not [illegible] but one thing is certain, [illegible] Heads are not in[illegible] interest and welfare [illegible] people under their charge and [illegible] Commissioner the Hon'ble Mr. Grunning has been always on the alert and has done and has been doing till now what he could in the circumstances. He, with the District Officer went out on tour towards the Kendrapara Sub-Division. Suffice it, to say, that he went out for something and never for the making of the usual steriotyped tour of inspection. He did go out for Inspection but an "Inspection" which will cover a good deal and which the non-official world would hardly come to know. Be that as it may. Why this scarcity in the town? The floods are over. The Beali has been harvested yielding an almost average crop, if not a bumper [o]ne which was expected, but for the [fl]oods which came continuously when [the gr]eat portion of the crops was still [on th]e ground. This, notwithstand[ing, ri]ce from across the Mahanady [illegible] would have come by this [illegible] not in abundance, but in suffi[cient q]uantities. Why then it is not [illegible] Where are the hawkers [illegible] (Bojhias) who used to go about the town. The truth ought to be told and that without any fear of contradiction. The idiosyncracy of the fixing of rates and the opening of depots are the root causes of all evils. They have had disastrous results. This craze of the old crane ordinance to open depots is a great and grave mistake. The public, though loth to believe, have yet in their minds a lurking suspicion that there is a mysterious agency which is working like an Oracle in order to relieve all distress by the supply of rice bags to depots. But, through ill-luck which has overtaken all, it found itself lost and its oracular power failed him to stand in good stead at the hour of need. Things therefore, came to a fix at the weeks end. In one word we are bound to say that the fixing of arbitrary and artificial rates and the starting of depots are rank idiosyncracies which ought to be knocked down on the head at once. As matters stand, they tantamount to favouring one class at the cost of another and what is worse still to the cost of the town consumers. Are not the Subdivisional officer and his Coadjutors aware of the amount of profiteering going on by their distribution of bags and the amount of odium they have, in consequence, been earning these days. If it were possible, we would present them with bag or basketful as "obiter-dicta" of the choicest bits of Billingsgate which are being hurled against and showered over each one of them. And yet they would not give up their hobby of the depot, though ridden hard enough. The poor public are anxious and therefore pray to be saved from such good friends. Leave the Bazar free. Because, the towns' people would be able to obtain rice, it doesn't matter at what cost? A meal is a meal, some how to get it is the question of the day. But the rub is, how to dispel the scare created which has stood in the way of the flow of the Beali rice from across the rivers? And then again, how to disabuse the Distributing and Dispensing local Hakims of their hobby of depots and rates. Has common sense gone altogether with the distress now prevailing. Old cranes all.

A clerk's Devil
or
The villainy of a Despatcher.

"*Bando*" The readers of the Dipika will, we fear, be taken quite aback at the head word "Bando". What is it, or what does it mean? They would perhaps take it as a "conundrum" and so it is. It is nothing but a conjunctive nomenclature of "B" and "O" "Bando" that is "Bihar and Orissa". Let us enlighten our readers as to the mystery or fun of the matter. Upon this "Bando" depended the rice supply of the Cuttack District and of the town. Our District Head, as we have said elsewhere ever anxious to meet the difficulties of the rice supply, addressed an urgent letter to the Director of food supplies of our Province Bihar and Orissa. In official drafts, abbreviations are common and inivitable. The draft "very urgent" was addressed to the Director of food supplies "B and O". All went right. But the Devil of the Dispatching clerk, when entering the Dak Book gave a finishing stroke at once on the cover, by conjugating "B and O" into "Bando" and underneath in broad and legible letters wrote "Ranchi". It took weeks to reach the destination, because, there is no "Bando" on the surface of the postal world and in the meantime the town of Cuttack went without its rice supply. Whom to admire the most? The ingenuity of the clerk or the stupidity of the Postal Department? The clerk, no doubt, deserves a promotion and the Postal Dept a thorough beating. We await to see how both are dealt with in this no-distant date of the festive season and also hope that a culpable matter like this will not make red-tapeism keep the matter away from the District Magistrate's notice. What a compatriot to the much abused "Printers' Devil".

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ମୁକ୍ତି ଲାଭର ଏକମାତ୍ର ଏଗାର ବୋଟିଏ
କୁଟିରଜା ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଣ ଜଣ ଗାଆନ୍ତୁ ଥିଲେ
ଛୁକ୍କା, ଦିବ୍ଧାଲୀକୁ ଆଣୁଥିଲେ । ସେହିବାଟ
ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଲୋକଟିଏ ଯାଉଥିଲେ ଜଗନ୍ନ
ଦାଉଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା-
ଧନ ଓ ସାଧାରଣ ହୋଇଥିଲେ ଜାଣି
ଲକ୍ଷ୍ମୀକରେ ଅନ୍ତର ହୋଇଥାଇ । ଏହାର ବନ୍ଧୁ-
ଦାର ଖଣ୍ଡରେ ସେ ଦେବର ଧରିଥିଲେ ସାଧୁ
ଲୋକଙ୍କ, ଭକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଇଥିଲେ । ଏମନ୍ତ
ସମୟରେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହରୁ ଦୁଇ ଜଣ
ଜରାଣୀ ନବୀନ ଚରଣ ଲେଖା ଜଣ-
କରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଦୁଇ ପଟକା ଦେଖି
ଜନଙ୍କ ଭଗାରେ ବୃନ୍ଦବନଙ୍କ, ପଠାଇ ସେହି
ଲୁହାର ବାଡ଼ିରୁ ତଳକୁ ଉତାରି ଦେଇଥିଲେ ।
ଗାଡ଼ିର ଲୁହ ଅଟା ଅଭିଯୋଗଥିବାରୁ ଉକ୍ତ ସେଗୁ
ପ୍ରତାରକ ଉପଯୁକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ସେହି
ଲିକ ସ୍ଥାନକୁ ପଠାଇଦେଇଥିଲେ । "ଧର୍ମ-
ରକ୍ଷାର ମନୋଜ୍ଞକୁ ଜଣା ହେବ" ।

(୬) ଶାଲେସ୍ତର ଆଜା ଅଗ୍ନିର୍ଦ୍ଧ ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାରର
ଜମାଦାର ମଦନ ଶ୍ରୀ ଜଗାଧର ସ୍ୱାଇଁ ଗୋଟିଏ
ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାରକୁ ସ୍ନାନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ୨୦୯ଟା
ଲେଇଥିଲେ ସେହି ସ୍ୱର୍ଗ ଦ ଦେଇ ପ୍ରଭାବତି-
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୫ଟା ପେଲନ୍ତ ହୋଇଥିବାର
ଦେଖିବାକୁ ଚଢ଼ାଦାରା ଅଟନ ଲୁଗାକୁ ଜଗନ
ଭାଲେଶ୍ୱରରେ ଦର୍ଶାସ୍ତ ଲେଖି ବାରେଶ୍ୱର
ମହାଦେବ ଦମନ ସେହି ସ୍ଥାନଦେବଙ୍କ ଉଦ-
ଘରେ ଥୋଇଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଦ୍ୱାରଶା-
ସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖା ସ୍ୱର ଅମ୍ଭେ ଧନ ଦେବ,ଦେବଙ୍କ
ମାନଙ୍କୁ, ଭଳ ମୋହର ଏହି ଦ୍ୱାରକାସ୍ତ୍ର
ନେଇଦାମ ଅଧିକ ଦୁଇଶାର ଦେଲେ ଅଠାରୁ
ନମ୍ବାଦେବ ବୋଲି ମାଗନ୍ତି । ଜଣ୍ଟରଜ ଅଟେ
ଦେଖାଣର ସେ ବଙ୍କା ଥାଳିଥିବା ଲୋକ-
ମାନଙ୍କ ମାଗନ୍ତି ଲେଗ ଲୁସ୍ତର ହୋଇ ଆଗା-
ଣରଦେବଙ୍କ; ଘାଟ୍ଟରର ସ୍ଥାନ ଲୋକ ଉପଧର୍ମିତ
ହେଲେ ମଣ ପଟ୍ଟ ଦ ୧୯ ଜ ଅଟେ ସେହି
ଲିଖି ଦୀପାଳି ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ଦେବାରୁ ତାହାର
ଏହା ଦୂରାଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ହେଲେ
"ଧର୍ମର ମୂଳରେ ହିଂସ୍ର ଅଛନ୍ତି" ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟସମାଜ ।

<ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉତ୍ସବ ପର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-
ସମାଜର ବର୍ତ୍ତି ସାଧାରଣ ଅଧିବେଶନ
ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମରେ ସମ୍ପାଦକ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ
'ଇମର୍ସନ' (Emerson) ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ
ଆଲୋଚନା ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ
ଇମର୍ସନଙ୍କ ଜୀବନ ଧାର୍ମିକତା ଓ ଦର୍ଶ
ନାନନ୍ଦର ସ୍ୱରସ୍ତ ସାହିତ୍ୟସ୍ରଷ୍ଟା ସହିତ
ତାହାଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ଓ । ଧର୍ମଭୀରୁତାର
ମୂଳ ସୂତ୍ରସମୂହ ବର୍ଣ୍ଣନାକ ଉଦ୍ଧୃତ ହେଉ-
ଥିଲେ—ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠାନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ଅନେକଙ୍କ
ଶତ, କଳିକ ମୁଦ୍ରଣର ବଶ ଓ ଦାନ୍ ଦାତାଙ୍କୁ
ଧନ ଏବ ଉତ୍ତରେଷରେ ସମ୍ପାଦକ ସଭାପତିଙ୍କ
ସାହୁ ଦେଇଥିବାଙ୍କ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ପ୍ରବନ୍ଧ-
କାରଙ୍କ ଶୀଘ୍ର ଅବସର ଦେଇଥିଲେ ।
ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ସଭାରେ ଆଉ ଉପସ୍ଥିତ ଉତ୍କ-
ଳରେ ଏକେ କର୍ମ ଦେଖିବା ଚନ୍ଦ୍ର ଦୟାର
ଛନ୍ଦ । ଚନ୍ଦ୍ର ଦା ୧୪ ଶଣ ପ୍ରକାଶିତ
ଏଠା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ "ଶ୍ରୀଜିତ ମୁଖର୍ଜୀ ଇତ
'ଅତୀତ ଧରାଙ୍ଗ ଉତ୍କଳଦୀପିକା' ନାମକ
ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଏ ପ୍ରବନ୍ଧରେ
ଏ ୫୬ ବ୍ରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ପ୍ରଚଳ
ପ୍ରଚାରିତ । ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ ସମସ୍ତେ ଅନୁମତ
ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସ୍ୱଙ୍କ ଦେଖିଥିଲେ ପ୍ରବନ୍ଧର
। ଉପସ୍ଥିତ ଅନୁଲୋପ ଦନ୍ତ ଏ

ଐତିହାସିକ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଲେଖକ ସହଧର୍ମୀ
ସଦେବଣା କରିଥିବାର ତନ୍ତ୍ର ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ସଭାପତି ମହାଶୟଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତରେ—ଲେଖକ ସହଯୋ ପ୍ରଚଳନ୍ତି
ଅନୁମୋଦିତ ହେଲା । ତାହା ପ୍ରାଚୀନ ହୁଏ ସେ
ବେଳେତେଳର୍ କେହେ ସ୍ୱବକଙ୍କ ଅନୁମୋଦରେ
ଲଭିଥିଲେ । ଏହ ତାଦର ପ୍ରବନ୍ଧ ଲଭିବାଶର
ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ହୋଇ ରହିଲା । ସେ ପ୍ରବନ୍ଧ-
ମଧ୍ୟରେ ଲେଖକ ବିଷୟର ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ
ସେ ସବୁକୁ ଧନ ଅଳ୍ପ ଲେଖକମାନେ ତାହା-
ଉପରେ ଅବଶ୍ୟ ସମାଲୋଚନା କରିବେ ଭଲଦାର
ହେବ । ଅନନ୍ତର ସଭାପତି ସବ ଶ୍ରୋତୃଙ୍କ ଧନ୍ୟ-
ବାଦ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା ।

ଲେଗ୍ରତ୍ନ,ଜ ମୁଦ୍ରାମାନେ ଅନ୍ତ ବିଷାଦମାନଙ୍କର
ଅବସ୍ଥା ।

ଶୁଣାଯାଏ ଅନନ୍ତ ସମସ୍ତ ଜେଣୀଷ୍ୟ ବିଶାଦ-
ମାଳଙ୍କ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅପେକ୍ଷା ଦେଉ-
ଶର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାସକ ଚାପଶାଳୀଙ୍କରେ ଭଣ୍ଡି ଅବସ୍ଥା
ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ବିଶାଳସମାନଙ୍କର ସୋତ୍ର,
ବାଙ୍କ୍ରୁ, ପାଦ ଓ ହାତ ଏପରି ଅସ୍ୱାଭାବିକ
ହୋଇଥିବ ଯେ ସେମାନେ ବିଶାଳସ୍ୱରୂପ ଚାଲି
ପାରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ସେମାନଙ୍କ ସରକାର ଯେତ-
ସଳ ଦେଇ ବ ବନ୍ଦ ପଠାଇଦେଉଅଛନ୍ତି ।
ସବୁଲୁ କେଉଁଠି ବାହ ଅଟେନ ଅନନ୍ତ
ବିଷାଦମାନେ ବେଷ୍ଟିଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗହୀନ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି, ସୁତରାଂ
ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅବଶ୍ୟ ।
ଏ ପ୍ରକାର ଯେ ଲୋକମାନେ ଅଭାବରେ
ଭମଣ୍ଡ ସାହସର ଅଥବା ଧୃଷ୍ଟ କ ତଥାକଥିତ
ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସରକାର
ଲେଗ୍ରତ୍ନ,ଜ ମୁଦ୍ରାମାନେ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚାପ-
ଶାଳୀ ନିର୍ମାଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଚାପଶାଳୀ-
ଗୁଡ଼ାରେ ସେହିମାନେ ବିଶେଷ ସହିତ ସହିତ
ପାହିଲ ଚାପଶାଳୀମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଦେଖା ପାଉ-
ଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ଚାପଶାଳୀରେ ସେ ପ୍ରକାର ଶରୀ-
ରକ୍ଷା ଦର୍ଶାଇ ଦେଉଅଛି ତାହା ଅଲ୍ପ,ଜ ।
ଲୋକମାନେ ଲୁଚିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉଅଛନ୍ତି ।
ଜଙ୍ଘା ହାତ, ଗୋଡ଼ ଦିଆ ହେଉଅଛି । ଅନେକ
ଶରୀରମାନ ଉନ୍ନତଶକ୍ତି ପାଉଅଛନ୍ତି । ଆଉ
ହୋଇପାରୁ ଥିବାରେ ଦେଉଅଛି । ଅଙ୍ଗହୀନ ହାତ
ସବୁ ଚର୍ମଦ୍ୱାର ଦେଉଅଛି ।

ଏ ପ୍ରକାର ସାହସୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ସେଠାରେ
ଭୁଲ ସମ୍ପଦ ଯତ୍ନ କରାଯାଉଅଛି । ସେମାନେ
ସେଥିରେ ଶରୀରକୁ ଜ ହୃଦଣ୍ଡ ଏହି ଛିନ୍ନଙ୍କୁ ହଜା
ଗଣଶାଳେ ଅବସ୍ଥା ପାଇବା ଯାହ ସେଠାରୁ-
ଦାର୍ଶନ କରିଥିବା ସମୟରେ ସେମାନେ ସେଉଁ
ଦେଶରେ ଶୋଚନ ସାଧନ୍ତିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ
ହଜା ପଇଶାରେ ସେହିପରି ସେ ଘର ପାଉ-
ଅଛନ୍ତି । ସରକାର ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାନ୍ତରୀ ନ
ପିକାର ଓ ଅବଲମ୍ବିତ ହେଇ ଦରକୁ ଯୋଗିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷାଦକୁ ଜେଲରେ ଓ ବଦ୍ଧ
ପରିସ ର ଦେଖାଯାଏ ବାହ ଚାପଶାଳୀରେ
ରହିବା ସମୟରେ ତାର ଲୁଚ୍ଚ ଶିଖିବାକୁ
ମାସକୁ ୫ ୬ ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ମିଳବ । ଉଦ୍ୟୋଗୀ-
ଲୋକ ସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଏଥରେବେଳ ଯେ
ଉକ୍ତା କରିବ ଅନୁମତି ପାଇବ ।

ଭାରତୀୟ ଦେଶ ବାହ ଫୌଜରେ ଯିବ ଭାରତ
ପ୍ରତିଟି ଷ୍ଟିମାରାଟିରେ ଉନ୍ନତାରୁ ସରକାର
ଯତ୍ନରେ ନାହିଁ ।

ଅଟେଶଟ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏହାଙ୍କୁ ଏହି
ଦେଶ ଲିଖ ପାଠ ଦେଲି ଭାର ଅର୍ଥମାନଙ୍କ
ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବ ।

ପାଶ ବୃଷବର୍ତ୍ତୁଳ କଥା ।

ପାଶ ବୃଷବର୍ତ୍ତୁଳ ତଳେ ଜଣେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଦେଶର ବନ୍ଧୁ ମୁସଲମାନମହଲା ଅର୍ଥାତ୍
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଭଉଣୀ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ବୋଲିବାକୁ
ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାଙ୍କ ହୋଇ ଚଳଚଞ୍ଚଳ
ଅଛନ୍ତି "ଉତ୍କଳଦୀପିକାର" ଗ୍ରାହକ ଦେବା-
ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥାଭିତ୍ତି ହେଲା ସେଥିରେ
ସେ ଏଣ୍ଟି ଏ ଲେଖିଥିଲେ ତାହା ଅବିକଳ
ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ।

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଭଦ୍ରଲୋକର କନ୍ୟା,
ମୋହର ଗ୍ରାମ ଭଦ୍ରକଠାରୁ ଦଶମାଇଲ
ଉତ୍ତରରେ, ମୁଁ ବଡ଼ ଘରବଂଶର ଜାତୀ ଝିଅ,
ମୋହର ଆଠବର୍ଷବେଳେ ମୋହର ପିତା
ସ୍ୱର୍ଗବାସ କଲେ, ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକରେ ପାଠ
ଶିଖା କରିଥିଲି । ଗୁରୁବରଣ ପାଠଶିକ୍ଷା
ଶେଷ ଏହି ଅଳ୍ପ ଦିନ ମାସରେ ମୋହର
ବିବାହ ହେଲା । ମୋହର ସ୍ୱାମୀ ମଧ୍ୟ ଏହିବର୍ଷ
ପେଲ ହୋଇଯିବାରୁ ନିରନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ
ସୃତନ୍ତ୍ରକାଗଜ ଏକମାସ ଆଗେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖା-
ଇବ ପଠାଇଦେଲେ, ମୋହର ସ୍ୱାମୀ ମୋତେ
ଜାଲସିଖାଠ ଶିକ୍ଷା ଦେଇବାନ୍ତରେ ଏଠାରେ
ଗୋଟିଏ ଦାଇତାଗ୍ରୀରେ ବସାଇଦେଇ-
ଅଛନ୍ତି ଏବ ସେହି ମୌଳବି ସାହେବଙ୍କ ଘରେ
ରହିବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବ ମାସିକ
୫ ୧୦ ଟଙ୍କା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ମୋହର ଲେଖିବାର କାରଣ ଏହି ଯେ
ମୁଁ ବଡ଼ ଗରିବଘରର କନ୍ୟା ଏବ ବନ୍ଧୁ ଅଟେ ।
ଜାତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ରହି ପାଇବା ସମ୍ଭବ
ଏବଂ ପତ୍ରିକା ପଢ଼ିବା ଓ ଲୁଗା ସିଲେଇ କରି-
ବାକୁ କିଛି ଜାଣିନାହିଁ, ମୋହର ଏହାକୁ
ଇଚ୍ଛା ଅଛି ଯେ ମୋହର ଦେଶର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ-
ମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ପାଠ କରିବାରେ
ଏବ୍ରିସ୍ତରେ ମୋହର ଅବସ୍ଥାକୁ ବିଷୟ କରି
ମୋତେ ଯଦ ଖବରକାଗଜ ପଠାଇବେ
ତେବେ ବାଧିତ ହେବି ଏବା ତେବେ
ଜାଣିଲେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ପଠାଇବ। ମୁଁ ଜାଣେ ଯେ
ବାର୍ଷିକ ୫ ୬୯ ଟଙ୍କା ଅଛି ଯାହା ମୁଁ ଦେଇ-
ପାରିବନାହିଁ । ମୁଁ ବଡ଼ ଗରିବ ଲୋକର ଅବସ୍ଥା
ବର୍ତ୍ତମାନ ବଡ଼ ମନ୍ଦ ଏଣୁକରି ବନ୍ଧୁର ସାହ
ଅଟେ । ମୋହଠାରୁ ଦେଢ଼ଟଙ୍କା ନେଇ
ଦୟାକରି ପଠାଇବେ ଅପଣ ଜାଣନ୍ତି, ଓଡ଼ିଶାର
ମୁସଲମାନ ଘର ଝିଅ ଜଣ ଘୁଅମାନେ ପାଠ
ଶିଖି ଯାଉଅଛନ୍ତି ? ଏଥିପାଇଁଲେ
ଅଧିକ ଲେଖିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ; କିନ୍ତୁ ଦୟା
ଏହି ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତରଦେବେ ବାଧିତ ହେବି ।
ମୋହର ସଂସାରରେ କେହି ନାହିଁ କେବଳ
ସ୍ୱାମୀ ଓ ମାତା ।

"ଦୀପିକା" ଏହ ପ୍ରକାରରେ ହୋଇଲ
ସମ ପରସ୍ପରରେ କହିଲା ପଠାଉ-
ଣାରନ୍ତନାହିଁ, ଯେହେ ଦୁଃଖସ୍ତ ଅନୁଭବ,
ଶାନ୍ତିସ୍ୱ ଦୃଷ୍ଟି ଲୋଗ ୪ ଅଟେ, ବର୍ତ୍ତମାନ
"ଦୀପିକା" ଦେଶର ଭାଇମାନଙ୍କର ଉପକାର
ସାଧନର ହୋଇଥାଉଅଛି । ଏ ଦେଶ ସମ୍ବଳ ?
ଦୁଇ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ସୁକନ୍ୟାର ? ଧନ୍ୟ
ଏହିପରି ଦିଶ ଜନ୍ମର ଏବେ ମାତ୍ର ଧନ
ସୁମ୍ଭଠାରେ ଥିଲ । ଥିଲ ଧନ୍ୟଲୁ ଆହାର
ଶତ ନାହିଁ ।

(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତାରୁ)

ଅବସ୍ଥାନ ଶକ୍ତି ।

ଜ ଉତ୍କଳରେ ଦେଉଳେଲେତ ବୃଷଣ
ଖୋତ୍ରରେ ଜଳ ଦାଉଅଛନ୍ତି ଏବି ବନ୍ୟାଙ୍କରେ
ଦେଇଲେଲେତ ପ୍ରାକୃତ ଅବସ୍ଥାରୁ ଉନ୍ନ-
ଅଛନ୍ତି ତାହାର ଦୁର୍ଭାବ ବୋଲନାହିଁ

ଦାଗ୍ରାସାହିତ୍ୟ କାଳାପରେ ଇଙ୍ଗଲା ବା
ଅଙ୍ଗଲିଙ୍ଗଳା ଆସ ଆଜେଲା ଅଧିକ ଦେଖା-
ଯିବ । ଯେ ଦେଶ ସାସ୍ତ୍ରଭରକୁ ଯିବ ପିଣ୍ଡାରେ
ଦା ଶ୍ରେଣୀରେ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ଲୁଗାର ସିଲେଇ
ବା ତାହ ପ୍ରସ୍ତାରହରିଷାରେ ନାହିଁ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ଶକ୍ତି ଭଲର ଉତ୍ପାଦନକୁ ଅବକାଶ ଦେଉଅଛି ଏବ
ସେହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମଶକ୍ତି ଉଦ୍ଭଳାବାସୀ ଅଧିକ
ଉପଯୋଗ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ସ୍ୱୟଂକାଜିଙ୍କ
ଅବସ୍ଥାନ ଶକ୍ତି ଦୁର୍ବଳ ନ ସରେ—ଅନ୍ୟ
ଯୌଣସି ଦେଶର ଲୋକ ଏତେ ସହି କଲିବାକୁ
ସମର୍ଥ ହେବେନାହିଁ । ମାତ୍ର ତାହା ବୋଲି
ଭଲଭଲ ଅବସ୍ଥାନଶକ୍ତି ବଢ଼ିବା ବୋଲିପାର
ନ ଥାଉ ସମସେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ବୋଲି-
ଯାଇଥାଏ ଦେବେ କଥା କହନ୍ତି । ଯାହା ସ୍ୱୟଂ
ବାଦାସ୍ତୁ "ଜନନୀ, ଜନ୍ମ ଭୂମି ଶ
ଦେଶି" ଉତ୍ପ୍ରାଣ ଶାର ଏହ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ
ବର୍ତ୍ତିଥାଏ ତେବେ ଦହିବାକୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ । ଧର୍ମ-
ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅଧିକ ଅବସ୍ଥାନଶକ୍ତି ପୂର୍ବର ମୂଳ ।
ଲୋହଣ୍ଟର ଧର୍ମ ଯେପରି ବଢ଼େ ଓ ଅବସ୍ଥାନ-
ଶକ୍ତି ଅଧିକ ହୁଏ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଆବଶ୍ୟ-
କେଣ୍ଡ ଦାଗ୍ରୀ । ଅନ୍ୟ, ବୃହତ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମୟରେ
ସରକାର ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନଭ ଅଭୁତ
ବୃଦ୍ଧି ହେବା ବର୍ଣ୍ଣନ ଏବ
ବୋଲି ଖବରବାସୀ କୁହନ୍ତି । ବି-
ଭଲରାଜ ଏବ ଦେଶରୁ ଲେ ତାହା ସମ୍ଭବ-
ଅଛି ତହ ଗ୍ରହ ନାହିଁ । ସରକାର ବନ୍ଧୁ ବାମରେ
ଲୁଗା ଲୋଷାପଟା ଓ ସୂତର କଣବାର
ଲୋକମ ଶୋଇବାରୁ ଶର ଲୋକେ ଉଠନ୍ତି
ଜଳଖାଉଅଛନ୍ତି । ଲୁଣର ଦାମ୍ ଓ କର୍ଣ୍ଣିଷ୍ଟର
ସାଇ ବଢ଼ିଯାଇଥିବେ ସରକାର କୁରଭଟ୍ଟ
ହୋଇ ତାହାକୁ ଏସାଉଅଛନ୍ତି—ତୋହଲେ
ଲୋକେ ହଡ଼ିଯାଉଥାନ୍ତେ । ଅଧିକ ଲୋକେ
ଅଦ୍ୟାପି ଏହାବେଳ ଦେ ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇପାରନ୍ତି
ବା ଲେଖରେ ମରିପାରନ୍ତି । ତେବେ ଦେହରେ
ଛୁଟା ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କର ଲୁଗା ଶଣ୍ଡର ଅବସ୍ଥା
ଏବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଦେଶ ଅସ୍ଥିଚର୍ମସାର ଦେହ ପଦ
ଭଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ ମରିବାକୁ ଦେଖିବା ହୁଏ
ଜିବଜି । ଯଦେଶରେ ବା ଦୁର୍ବଳ ଦେଖି,
ଜଣେ ଇଂରେଜରେ ମନେ ଉଠିଲ ଉଦ୍ଧୃତ ଏ
ଏ ମୂର୍ଦ୍ଧନ୍ୟ ଦେଶରେ ଉଦ୍‌ଭିଜ ଶତା
ଥିଏ ? ଅମ୍ଭେମାନେ ମନୋବ—ଦୁଇ
ଉତ୍ତର ନାହିଁ ଶ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଦଶଣି ଦାହିଁ । ଯେ
କୃଷାର୍ତ୍ତ ଟଙ୍କା ଦେଶର ଶାସନ ବା ଲେଣ-
ଶାର ଦରଙ୍କ ସେ ସେତେ ମଳିନ ହେଲେ
ଭଣି ଶାସନ ଓ ଦିଲେ, ଶାନ୍ ଦେଉତ
ଶୂନ୍ୟମାନରେ ସେ ଓ ସମ୍ବଳ ହୋଇନାହାନ୍ତି ?
ଦେଉଅଛନ୍ତି ମାଣ ତାଙ୍କ, ଚାଷୁଦାହିଁ । ଯେ ଅଳ୍ପ
ଦମାଏ ତାହାକୁ ବାଧଅଛ ଏବ ଦଂଶାଦାରିଦ୍ର୍ୟରୁ
ତକାଟି, ଦିଲ, ଉଭୟ ଅତ୍ୟାଚାରକୁ
ଉଲଙ୍ଘନକ୍ ଦିବ ଲୁଚ ଗଡ଼ାଇବାକୁ ବଳ
ନାହିଁ । ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ପ୍ରଙ୍ଗେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଧନ ନାହିଁ । ସେ ଯାହା କହିବାର କହିଲୁ ମାତ୍ର
ତାଙ୍କୁ ଉଦେଶନ ଯେ ଦେଶର ଧର୍ମବୃତ୍ତି
ଓ ଅବସ୍ଥାନଶକ୍ତି ଅଧିକ ହେବାରୁ ବୃଦ୍ଧିକଲି
ଏ ଦେଶରେ ଏତେ ଦିନ ଇଂରେଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶୀଘ୍ର
ହେବାସ୍ତୁ ନଦ ଲେଲୁ । ଦେଶଲୋକଙ୍କ
ମଧ୍ୟ ଅଙ୍କୁରୋଧ ଯେଉଁ ସାଜିକୁ ଧନ ହୃଦୟ ଥାଏ
ସେମା ସେ ଅପରାଧ ଦେଖି ଗ୍ରାହକ ପ୍ରକଟ
ଆବଶ୍ୟକ କାଳେ ତାହା ସ୍ପର୍ଶ କରନ୍ତୁ । ସୂତନ
ବଳଭାବ ଶହରେ ସେହି ପରେ ମାତ୍ର ପାଦ୍ୟ,
ଯେଖନ୍ତି ଜନତା ସମ୍ଭ ଏବେ ଦିନ ସୂଚନା
ତାଲିଣ ର ବୁଝ ଏସ୍ମତ ହେଉଛି ପ୍ରବନ୍ଧର
ନ ଦୁର୍ବଳ ବୁଦ୍ଧି ଦେଇ ଦହିବା । ସ୍ୱଭାବ ଯେ
୫ ୫୪ ଅଳ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣନାକରେ ଉ ସାଗରେ
ଉଣାଗ୍ରାଉର ଦାସ୍ତି । ଦେଶବାସି ଶୁଣିବେ କି ?

Split by PDF Splitter

ପୁସ୍ତକପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର।

ଅର୍ଦ୍ଧୋଥାଳୀ।—ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର-ପ୍ରଣୀତ ଓ କଟକ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସରୁ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶିତ। ଏଥିରେ ବର୍ତ୍ତି ପ୍ରକାର ଶୋ ୬୮ ଟି ଦ୍ୱିପଦୀର ଛନ୍ଦରେ କବିତା ସନ୍ନିବିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି। ଗଙ୍ଗାଧର ବାବୁ କବିତା ଲେଖି ଅଧୁନାତନ ଉତ୍କଳୀୟ କବିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ସନ୍ତାନ୍ତ୍ରି ସ୍ୱରା ଏ ଅର୍ଦ୍ଧୋଥାଳୀ ରେ ଶକ୍ତିର ପରିଚୟ ଦେଇଅଛି। ଭକ୍ତି ରେ ଦଶ ... ଯାଇଅଛନ୍ତି।

ତ ଦେବ ପୂଜନ୍ତ ଯାହା ମୁଁ ଦେଖୁଛି
ସବୁ କୁସୁମର ପ୍ରସାଦ।
ଯାହା ସରବତ ତାଙ୍କ, ଅଲିପିଲେ
ହେବ ପିତା ଅପରାଧ।

ସ୍ୱଜନ ବନ୍ଧୁତା ମାଣ୍ଡ ଚାଯ୍ୟାମାନେ ଫୁଲ ତୋଳାଇ ଅର୍ପଣ କର ଅସମ୍ଭବରୂ ସୀମା ଲଙ୍ଘନ୍ତି ନାହିଁ। ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କବିତାରୁ ଅମୃତ ଆସ୍ୱାଦ ହୋଇ ଥାଳୀର ମଧୁମୟ କରିଅଛି। ଉତ୍କଳ ସ୍ୱର୍ଗ।

କିଛ ସୁନ୍ଦର ଉଦ୍ଭବ ନ ମଣ
ମୋତେ ନ କରିବା ଯାଏ ଉତ୍ତର।
ଏକ ତରୁ ଶେଳ ଅନେକ ଦେଖି ଜଣ।
ଚଳୁ ଜଳ ଫଳ ହବ ହେବ।

ଭକ୍ତି ଅଭାବ ସମର୍ଥ ମାନ ଦେଖନ୍ତୁ ପରନ୍ତ ଚାଳଚଳା ବାହାରିଥିବ ଦେବେ? ଅନ୍ଧକାରର ଅନ୍ଧକୂପରେ ଉତ୍କଟ ଦେଶଗର୍ଭ। ଫଳଶ୍ରମରେ ତତ ସମର୍ଥ ଗାଇଲେ।

ଅନ୍ତର ଲୋଚନ ଯ ଦିଲୁ ନ ଉଦେ ସର୍ବଦା!
ମଧୁଅଛି ମୂଳେ ଜ ଶବେ ଶୋଭୁଥିଲେ ସଙ୍କେତ।
ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି ଧର୍ମଅବତାରରେ
ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତ ଶାଇ ଯାଇଥାଏ ଲଗା
ଶାଇଥାଏ ମୋଡ଼ ଏବେ ବଜାତ୍ରଙ୍କ ମଥା
ହଲୁଥାଏ ଷଷ୍ଠାର ଅନ୍ଧକାରର
ତାରୁ ହର୍ଷ ହୋଇଥାନ୍ତି ଧର୍ମଅବତାର।

ଯାହା ଯାଉଲେ ସଞ୍ଚ ମନ ତ ହୋଇଲେ
ତେବେ ପ୍ରକୃତ ସହାଳକର ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା ହେବ।
ଶାସ୍ତ୍ରଭୂମିରେ ତ ଛ ଗାଇଲେ!

ମ ଭୂଭୂମି ମନ୍ଦୁରୁ ଶାଳେ ମମତା
ଯା ଦୃଢେ ଜନନି ନାହିଁ।
ତାଙ୍କୁ ତେତେ ଶାଢ଼ଗଣେ ଲଗିବା
ଅଶ୍ରୁ ଲବତେ ତାହିଁ।

ଉତ୍କଳୀୟସାହିତ୍ୟ ଯୁବକମାନେ ଏହାକୁ ସହାନ୍ତି ମନେ ରଖିବେ। ଅର୍ଦ୍ଧୋଥାଳୀର ଛିନ୍ନ କବିତା ପ୍ରକାଶର ଦେବତାରେ ଏବଂ ତହିଁରୁ ଉଲ୍ଲାସ ସହାସେ।

ଛତ ଶାଖ ହେଉ ମାଳୀ ଦୁଃଖଦୁ ନତ୍ତାନ୍ତ।
ହେବେ ଏହା ମନୋହର ଦୃଶ୍ୟ ତହିଁ ଥାଏ।
ବକୁଳରେ ପରଜାଙ୍କ ସୁଜନ ସାଧନ।
ଭୂମି ଦରି ପ୍ରକାମ୍ନେ ହେଉଥାନ୍ତି ଧନ।
ସ୍ନେହାଦେଶ ଶାନ୍ତି ଦେଇ ଭୋଗରୁ ଦସ୍ୟୁ।
ଭକ୍ତବତ୍ସୀ ହେଲେ ମଧ ଭୁବ ତାଙ୍କ ଶସ୍ୟ।

ଅର୍ଦ୍ଧୋଥାଳୀରେ ଯାହା କଥା ହୋଇଅଛି ତାହା ଶାସ୍ତ୍ରକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ ସ୍ୱରଣୀୟ। ଅନ୍ତି ଛନ୍ଦର ଉଦାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ। ଅମ୍ଭେମାନେ ଅର୍ଦ୍ଧୋଥାଳୀ ପଢ଼ିବାକୁ ଦେଖି ପରମ ପ୍ରୀତିଲାଭ କରିଅଛୁଁ। ଉତ୍କଳର ସକଳେ ଏ ଥାଳୀ ଲଇ ଶିଖ ବଢ଼ାଇବା ଉଚିତ। ଯଥା ଦାନ ସ୍ୱଜନ। ଡ଼ ସ୍ଥାନରେ ଜ ଓ ଜ ସ୍ଥାନରେ ଡ଼ ଅବ ମୁଦ୍ରା ଦୋଷ ସହଜ୍ୟରେ ହୋଇଅଛି। ଉତ୍କଳି ହୋଇଥାନ୍ତି। ବାହାରେ ୧୦୫ ପୃଷ୍ଠା ବାଣୀ କବିତା ପୁସ୍ତକଙ୍କ ତାରଅଣା ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ନୁହେଁ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ବାଦ।

ବଙ୍ଗଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରାଣ ଭାରତବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ୫୬୦୦୦୦୦୦୦ (ଛପନ କୋଟି) ପାଉଣ୍ଡ ଉଠାଯାଏ। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୩୫୦୦୦୦୦୦ (ତିନିକୋଟି ପଚାଶଲକ୍ଷ) ପାଉଣ୍ଡ ଠିକଣା ଅଣ୍ଟୋଟି ବା ଭୂକମ୍ପରେ ଦେଶାନ୍ତରରୁ ମାଇକରୁ ଆମଦାନୀରେ ନାହିଁ।

ଟେଲିଗ୍ରାଫ ସର୍ଜ୍ଜୟର ସକଥାର ଜୋନଷେନ-ଦେଶର ଚନ୍ଦନରେ ଏହି ଉଦ୍ୟମ ଅନ୍ତ ଜ ଯଦ୍ୟପି ସ୍ତମ୍ଭରେ ଦୌଣପି ତାଲି ଲୁ ସରୁଅଇ ଅବସ୍ଥାରେ ଯାତ୍ରାମାଏ ବାହାରେ ଦେଶ ଦୋଳବକୁ ସ୍ୱଦେଶ ଶାନ୍ତକର ତା ଭରକୁ ଉଠାଇବ। ଯେଉଁ ହୋଟାନରେ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ମହାଶୟ ତତ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ହୋଇଥିଲେ ତାଠାରୁ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା ଅକାମ୍ପ ହୁଏ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ ସମ୍ବାଦାତାଙ୍କରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନ୍ଦ୍ରଯାଇଅଛି। ଏହି ସବୁରୁ ଜୋଖାଏ ଉଡ୍‌ଡିଷରେ ଲକ୍ଷ ଜଳାଉଲେ ତାଲାର ପ୍ରବଳେ ତାଳାଦ ଜିଲ୍ଲାକୁ ପାଣିଉଷରକୁ ମୁକ୍ତ-ବେଦ ସ୍ଥିରକରିବେ ଲହ ବାହାଯାଇଅଛି। ସ୍ୱଭଗ ଏହି ଅବସରରେ କେତେଶିମାନେ ଅନେକ ଦୁବଳ ଜଳକୁ ମାଇଯାଇଛନ୍ତି।

କଳ୍ପଟି ପାଟଣେଷ୍ଟ ଦଲତଲ ଲଗଣରୁ ଅସ୍ୱାଭାବିକ କମନ କରୁଥିବା ହେତୁ ତାଙ୍କର ଦଲଣସ୍ତ ଲକ୍ଷ ନିଜ ଗୋହିଏ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାସ୍ତ ସଭାର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଥିଲେ। ତାହା ଗତ ତା ୨୬ ଶେ ମଙ୍ଗଳବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପଣ୍ଡିତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଭଟ୍ଟାଳଙ୍କାରଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ କଲକତା ସଂଭବନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ।

ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ବାଦ।

ଏ ନଗରର ଇଞ୍ଜିନିୟର ଏଃ ସ୍ଥଃ ସ୍କୁଲର ହେଡ଼ ପଣ୍ଡିତ ଧନେଶ୍ୱର ଦାସଙ୍କ ଗତ ତା ୧୭ ରଖ ଭଚରେ ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି। ପଣ୍ଡିତ ଧନେଶ୍ୱର ଯେପରି ଜଣେ ସଜ୍ଜନ ନୈଷ୍ଠିକଶାସ୍ତ୍ରଜ୍ଞ ଥିଲେ ସେପରି ଭକ୍ତି ଓ ସାଧୁମାର୍ଗରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଥିଲା। ସେ ଅନେକଙ୍କଠାରେ ଉପ-କାର ଓ ଅତଳପର ଥିଲେ। ଅତଏବ ଯୁଗଣି କଂସ ଜଣେ ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହେଲେ।

ମହାଶ୍ୱରସଲର ଚଳନ୍ତାର ସର୍ଜ ଦ୍ୱରବାର ଯେ ଏ ଏବିଦଗଣ ନିଷ୍ଟ ଆରକ୍ଷକ ବାଇ-ହୋର୍ଟ ଅଟିଲରେ ଜଣିବ ଖଇବାର ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି।

ଏଠା ହେଡ଼ଖବର ଲୋକର ବନ୍ଧୁଶାସ୍ତ୍ରୀର ଶ୍ରୀ, ଦ୍ୱିଜ ଏବଂ ଅଧର ଅଲାଭ ବ୍ୟବଧାନରେ ଚୋରଣ୍ଡବା ମୁଲେ ସ୍ମରିତ ଗଲା ଏକ ଲୁଭଦ୍ରାଣ ତଏ ନାହିଁ ଦେଉ ଶୁନ ସଙ୍ଗ ତାହା ଜଣା ପଡ଼ୁ ନାହିଁ। ଶ୍ରୀକର ଦସ୍ତୁର ସୁତାବଦ, ଅନ୍ତଦ୍ୱାରରେ ଅଛି। ଚମାର୍ଜ୍ଜିତୋଲା ଶତମ୍।

ଏକ ତାନ୍ତ୍ରସାଇଅଛି ଦସ ମମତପଲରୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପଚଶ ହ ଜଣଣ ସେ ଷ୍ଟଳିଲ ତାହା ଅଦିଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ନାହିଁ ବେଟେବ୍ୟେଲଠାରେ ଅଟକ ରହିଅଛି। ଦଟକରୁ ଅସିଲେ ଜଟନ୍ତ ସେଟେ ଷ୍ଟଲଲ ଲୁଟି ନେଇପିବେ ଏହି ଦସ୍ୟୁରେ ତାହା ବାରମାନେ ଦଟକ ଅଛ କାହାନ୍ତି।

ବେଙ୍ଗଲ ସୁଲ୍‌ଲ ଲୁଟ ଏକ ଶ୍ୱଳ ସଧ୍ୟରେ ପଛୁଲବ ଶୁଦ ଅଛି ଗଳଶି ଏବଂ ବଜାରରେ ବଣୀ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି।

ବଳତଡାର ଷଷ୍ଠ ଦଶ ଶୋଭସଦେଲ ଦଟନ୍ତ ଅଟେଇଲି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅନନ୍ତେଖ ହଟିପଥ ଏସ୍ତର ସମୟ ଅର୍ଥ ଛଡ଼ାର ଜନ୍ତୁ!

ଗତ ତା ୧୬ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ଉତ୍ସବ-ହେଡ଼ା ଏଠା ରେଭେନସା କାଲେଜ, ଦ୍ୱାରସ୍ତ ସରେ ନୂତନ ଭିତିର ହୋଇଥିବା ହୋଷ୍ଟେଲ ଗୃହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା। କମିସନର ସାହେବ ଉଦ୍ଘାଟନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ।

ହୋଷ୍ଟେଲ ମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ-ବଳମ୍ବୀ ବାଳକମାନଙ୍କର ରହିବାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ କରାଯାଇଅଛି। ବାଳକମାନଙ୍କର ସ୍ୱିଧା ପାଇ ନିଜେ ବାବୁଙ୍କର ରହିବା ଜମନ୍ତ୍ରେ ଗୃହ ସ୍ୱରକ୍ଷ ସଲ ହୋଇଅଛି। ଉଦ୍ଘାଟନ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ପଣ୍ଡିତ ଗୋପୀନାଥ ନନ୍ଦଙ୍କ ଓ ବାବୁ ଶଶିଭୂଷଣ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଲଳିତ ସାନ୍ତ୍ୱନା ମାନ ବାଳକମାନେ ସୁଲଳିତ ସ୍ୱରରେ ଗାଇଥିଲେ। ସୁତରାଂ ଉଦ୍ଘାଟନ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅତି ସୁଶୃଙ୍ଖଳରେ ସମାହିତ ହୋଇଥିଲା।

କେନ୍ଦୁଝର ସମ୍ବାଦ।

ଏହି କେନ୍ଦୁଝର ଥାନା ଭଟଟ ଉଦୟପୁର ଗ୍ରାମ ନିବାସୀ ବାବୁ ଗୋପାଳଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ସେଠାକାର ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦେଖି ଗ୍ରାମ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଋଣ ଧାନ ଦେଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଠାକୁରବାଡ଼ି ଅଛି ତହିଁ ସାଉଙ୍କ ଘରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦ ଭରଣ ଧାନ କରଜ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ଲାଗିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଟ ୦ ୩ ଠାରୁ ଟ ୬ ୮ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାନ ସେ ୧୨ ର ମୂଲ୍ୟରେ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଶ ପ୍ରାୟ ଟ ୧୩୬୦ ଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ଅସମର୍ଥ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦେଉଅଛନ୍ତି।

କଟକ ସମ୍ବାଦ।

ଅଟଟେବଳ ଖୁଣ୍ଟ ରଜା ବାହାଦୁର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିମଳାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଅଛନ୍ତି, ଏହି ମାସ ଶେଷରେ ସଜନ ତହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କରିବେ।

ମହୋତ୍ତ-ନିବାସୀ ବନ୍ଧ୍ୟାସଙ୍ଗ ପଦାନ୍ତି ସେହି ମହୋତ୍ତ ଉଗଦାନ୍ତି ଗ୍ରାମକଷ୍ଟ ଧାନ ହୋଦରୁ କ ୨୬ ରଣ ଧାନ ଦେଇ ଜଣ ଧର ପଡ଼ିବାରୁ ଶ୍ରୀ ଯୁକ୍ତ ବ ଦୃଢ଼ ସଃ ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ଅଫିସରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲକେ ତନ୍ତ୍ରପ ହେଉ ଜାନ୍ତବାସର ଅବେକ୍ଷା ଯାଇଅଛି, ବ ଏହି ଗ୍ରାମବାସୀ ବାଜ କାସ୍ତନ ଦବନ୍ଦ୍ୟ ଜାଦନଙ୍କଙ୍କରୁ ଉଷ୍ଣକନ୍ଦ ସଙ୍କେଳଙ୍କ ଜାସନ ଶ୍ୟେଷଦଣ୍ଡିବାରୁ କ୍ଷଦ୍ରାଦ ଦଣ୍ଡିତ ଯାଇଅଛି।

ନାଉମା ନିବାସୀ ସ୍ୱଭବନ୍ଦୁ ବାଇକ ଲଙ୍କା ନିବାସୀ ମହାତନ ପକାଳକ ସାମନ୍ତସଙ୍କର ଧାନ ଶଗି ବଳାହାରରେ ବାହାର କର ନେଉଥିବା ଅପରାଧରେ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମିଃ ଅଃ ସହାଶସ୍ୱ ବାବୁଙ୍କରେ ଲ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଦାସବାସ ଟ ୧୦୦ ଙ୍କ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ ଓ ଟ ୬୦ ଟଙ୍କା ଖେସାରତ ଦ ଦର ଆଦେଶ ଯାଇଅଛି।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କମିଶନରଙ୍କୁଶେ ଚାଲୁ ଅଛି, ଅବସ୍ଥା ରବେଳାରେ ଉପାଦ ଶଷ୍ୟ-ଗାଳୁଅଛି, ଜଳ ହୃଷ୍ଟର ଶାସଠାରୁ ତଥାପି ଅନେକ ଦେଶରେ ପ୍ରାକ୍ ଚର୍ମଜଲଙ୍କ ଲକ୍ଷ ଦଶ-ଯାଉଅଛି।

ଅଃ ହ ବଡ ବେଳ ବର୍ଷ ହୋଇ ନାହିଁ, ପ୍ରଥମେ ବଶେଷ ତାପର ପଡ଼ୁଅଛି, କଗଳେ ବଡ଼େଶ କ୍ଷତି ହେଉଅଛି, ଶରଦଟ ସ୍ୱର ଅଣା ଭୂକ୍ତି ହେଲେ ଷଷଲ ପାଇ ହୋଇଯିବ, ସବୁ ନର୍ଦ୍ଦିବକ ଚଢ଼ି ସ୍ଥାନ ବଶେଷରେ ଦେବେବେ ଉଦ୍‌ଧାନ ବର୍ଷର ହୋଇ ଭୂମିକର ମାର୍ଗ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ନଯେତ ହୋଇଅଛି। ତଷ୍ଟ ଶର ବୃଷ୍ଟି ଓ ବନ୍ୟାରେ ଯେଉଁ କ୍ଷତି ହୋଇଅଛି ତହିଁରୁ ଅନୁମାନ ହୁଏ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଭୂଷା ଏକ ଦଶା ଟିପେ ଦିବାକୁ ପଡ଼ିବ।

ଆସନ୍ତୁକା ସମ୍ବାଦ।

ଗତ ତା ୧୬ ।୧୮ ରେ ଉଇକରେ ଓଭରସିଅର ସ୍କୁଲ ସବ୍‌ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ସାହେବ ମହ... ଦସ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାପିତ ବାଳସ୍ତୁକା ମିଃ ନଃ ସ୍କୁଲ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଧୁବନ୍ଧବ-ବଧୂ ସରକାର ସାହାଯ୍ୟରୁ ବଞ୍ଚିଥିବାରୁ ତହିଁ ବୃଦ୍ଧେଷ୍ଟ ସ୍ଥାନୀୟ ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ନମିଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଦାସ, ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦାସ, ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ଓ ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଓ ଅଦମ୍ୟ ଉଦ୍ୟମର ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବାରେ ତତ୍ପର ସ୍ୱଇଚ୍ଛା ହୋଇଥିଲେ ଦୃଢ଼। ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍କୁଲ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନଙ୍କର ଭରସା ନ ଅଛି। ଟୌଡ଼ିଆମ୍ବା ଉଦ୍ୟମ ସହାନୁଭୂତି ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ ମାସିକ ଟ ୨୬ ଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ସନ ୧୮୮୯ ମାର୍ଚ୍ଚରୁ ମଞ୍ଜୁର ଅଛିବାରୁ ସ୍କୁଲ ସବ୍‌ଇନସ୍ପେକ୍ଟରମାନେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ଖରଚ ଠାକୁର ଅଟକ ଲାଲୁର ଓ ପୁରସ୍କାର ପାଠ ଓ ସର୍ଗ ସ୍କୁଲ ସମ୍ବନ୍ଧ ସଃ ଠଃ ସତ୍ୟାନ୍ଦଶ୍ୟ ସ୍ତରୁ ଲୁବଦଙ୍କ ଲଗାଇଥିବା ଦତ୍ତେରଣମାନଙ୍କ ଶୁଭମର୍ଚ୍ଛରେ ଶିଖର ଲଗୁଣ୍ଡ କର ସ୍କୁଲକୁ ଦବସ୍ଥାନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଭର ଧନ୍ୟବାଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଲୋକେଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ନବ ଉତ୍ସନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଉଦ୍ୟୋଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଢ଼ ସ୍ୱହେ ତନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବାରେ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି, ବାଳସ୍ତୁକା ସ୍କୁଲଟି ତାଙ୍କୁ ଲ ଥାଜାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷାଳୟ ଅଟେ, ଯେହେତୁ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ଅର୍ଥାତ୍ ବେଣାଦ୍ୱାର ପ୍ରଗଣା ଓ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଗଣାର, ଟଙ୍କା-ପୁର ଓ ମଣ୍ଡପପୁର ପ୍ରଭୃତି ଲଭୁପାଖ ବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ଇଦଶଙ୍କ ସ୍ଥାନ ଅଟେ। ଦାନଗ୍ରାମ୍ୟ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ବନ୍ଧୁସ୍ତଙ୍ଗୀ ମୁଣ୍ଡ ହେଇ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଗ୍ରହ ମଙ୍ଗଳ କାମନା ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର ଆଶ୍ୱାସ ଓ ସାହାଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ବାଣୀରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ବିଶେଷ ମଗ୍ନ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଭଗବାନ୍ ଉକ୍ତ ପରିଦର୍ଶକ ମହୋଦୟଙ୍କର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ ଏହାହିଁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟ ପ୍ରାର୍ଥନା।

ଅଠମଲ୍ଲିକ ସମ୍ବାଦ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷିତ ବର୍ଷ ଏହି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଭୀଷଣତା କ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଅଛି, ତାହା ଧର ଦରିଦ୍ର ଭଣ୍ଡେଶରେ ସର୍ବତ୍ର ଅନୁଭବ କରୁଅଛନ୍ତି। ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶୌମ୍ୟଦେବଶରଃ ଶାସନକର୍ତ୍ତାର ଦୁଃଖପ୍ରଦ ସୁପରିନ୍‌ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଶବ୍ଦାକାନ୍ତ ଚିନ୍ତା ଶ୍ୱରଣରେ ଏ ସହାର ସୁପରିନ୍‌ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ହୋଇ ଅଛିଅଛନ୍ତି। ସେ ମହୋଦୟ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟ କର୍ମମାନଙ୍କରୁ ଅଧିକ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ-ପୀଡ଼ିତ, ଅନାଥ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଶଙ୍ଖ ଅନ୍ନ-ଶଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତର, ସହାର ଛାତ୍ରେ ଲୁଣ ଓଡ଼ି ସାଧାରଣ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଘରଦୋଷରୁ ଜଣାନ୍ତ ଗ୍ରୁପ୍ ଅର୍ଥଦାନ, ଅନ୍ତ-ଶମାଗ୍ରୀମାନଙ୍କରୁ ଧନ୍ୟ ଯଥରେ ଧାନ ବିଶଦାନ ପ୍ରଭୃତି ନେଇ ରଣ-ପ୍ରାମାଦ କରିଅଛନ୍ତି, ତହିଁରେ ଏ ସହାର ଲୋକମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଭୂଟିଶ୍ୱ କଷ୍ଟରୁ ରକ୍ଷା ଶରମାଣରେ ରକ୍ଷା ପାଉଅଛନ୍ତି। ଏହି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରଜାମାନେ ଏହାକୁ ତାହାଙ୍କର ଦୟାନିଧାନ ଲେଖାଯାଉଅଛନ୍ତି। ସେ ମହୋଦୟ ଏଥିଲାଗି ସହାରରେ ପ୍ରଜାଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଅଧସ୍ତନମାନେ ଜାଣି ରଖି ସହାରକର ସେବାଗଣରେ ପୈଶାଚିକ ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଚାର ଭୂଲ କରୁଅଛନ୍ତି। ଅତଏବ ସହାର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଭ୍ରମରେ ସେ ମହାଶୟଙ୍କର ନିତାନ୍ତ

Split by PDF Splitter

"...ଅଛୁ । ଏଣୁ ଅଠରଶ ନିବାସୀ ହେ ମହୋ" ମଧ୍ୟଶ୍ରେଣୀ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବେତନ ... ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀ ଗ୍ରହଣ କରି ... ସହାୟତା ... ଭାବରେ ... ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଅନ୍ୟ ପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀ ... ଗୋପଜୀବ ... ଅପ୍ରକାଶ ।

ଶ୍ରୀ ... ଖଣ୍ଡିଆ ... ଲେଖିବା ... ଛାପିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

... "ଶାନ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ" ... ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ନାହିଁ ।

... ପଠାଇଥିବା ... ପ୍ରକାଶ କରିହେବ ନାହିଁ ।

...

ଉତ୍କଳୀୟ ସାହିତ୍ୟ ... ଉପାସନା ... ଶ୍ରୀ ... ଦାଶ ଶର୍ମା । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ।

ମହାଶୟ !

... ଶ୍ରୀ ... ମହାଶୟ ... ଗ୍ରାମ ... ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ... ବିଦ୍ୟାଳୟ ... ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ...

[illegible]

ପ୍ରେରକଙ୍କ ।

ଅନ୍ୟ ପ୍ରେରକଙ୍କ ପତ୍ରମାନ ଉତ୍ତାରୁ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଛାପାଯିବ ।

ବୁଦ୍ଧି ... ଶ୍ରୀ ... ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ... ଭଦ୍ରକ ।

ମହାଶୟ !

ଅଧିକାଂଶ ... [illegible]

ମହାଶୟ !

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ... ସ୍ୱାମୀ ...

"ଗ୍ରାମର ... ସଭା"

... ମାସ ତା ୧୧ ରିଖ ... ଦିନ ... ଗୋପୀନାଥ ମଠରେ ... ସଭା ହୋଇଥିଲା । ... [illegible]

ଆପଣଙ୍କର ଅନୁଗତ ।
ମଧୁସୂଦନ ... ଦାସ ...
ଶ୍ରୀ ... ଦାସ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

431

ନୀଲାମଇସ୍ତାହାର ।

ଡ ୨୬୯ ନମ୍ବର ଡକ୍ରୀଜାରୀ ସନ ୧୯୧୧ ମସୀହା

ଲା: ସବାଡ଼ିନେଶ୍ମ ଜଜ ଅଦାଲିତ କଟକ । ।

ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ରସନୋଥ ଦାସ ସା: ରତନଭେଣାର ପୁର ଗ୍ରା: ଜଏପୁର ଦାଲି ସା: କ ଗ୍ଲାବଲାଲ ସହର କଟକ — ଡି:

୧ ସୁରେନ୍ଦ୍ର,ରଦ୍ର, ଓସ୍ତୁକାଶୁର ନାବାଲଗ ଓ ଭୁକ୍ତ ନାବାଲଗର କଅଁଳଏ ଅଇଗୁକବ ତ'ଏକ ଦାଲିଦ ଦାତ୍ର ଦ୍ଵାସୁଲପ୍ରସାଦ ଡିହ ଜର୍ଣକ ଜଜ ଅଦାଲତ ଓ ୨ ସତ୍ୟାବ୍ରଜ ଓସ୍ତୁଦାସ୍ତ ଓ ... ଓସ୍ତୁ ଭିକ୍ଷୁ ଓସ୍ତୁକାଶୁର ସା: ବାଲୁବଜାର ସହର କଟକ — ଦେ: ଗଲେ

[illegible]

ଉତ୍କଳର୍ ଉସ୍ତୁକାସ୍ତୁରଙ୍କ ନାମରେ ୦ ୧୬ ନମ୍ବର ଖେ: ବା, ଏ୧—୩୨ ଡି: ଅଟେ ଭୁକ୍ତ ଜଣ୍ଡି ଓ ତହିଁର ସବସ୍ତ୍ରଦାର ସବୁଗୁଣ ସହିତ ବହର ସ୍ଵୀକାରୁ ଉଲ୍ଲମ ହେବ ଅନୁମାନ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୩୬୯ ଅଟେ ।

[illegible]

କଟକ ଜଜ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜେନ୍ନୀଉପ୍ରଲଣ ଓ ସବରେଜିଷ୍ଟ୍ରି କଟକ ସହର ଇଲାକାଧୀନ ତୌ ନାଖସ୍ଵଦାଦ ୦ ୨୪୮ ନମ୍ବର ଲା: ଭୁକ୍ତ ତା: ସ୍ମିତିଲାବଳେ । ମୌ । ଭୁସ୍ତରପୁର ସାମିଲ ବର୍ଣ୍ଣାଳୀ ସାହିରେ ଥିବା ୦ ୫ ନମ୍ବର ଖେ: ବା: ଗରଡ଼ ତାସଖାସ୍ତ୍ର ଏ୨—୪୨୨ ଡି: ମଧ୍ୟରୁ ଦେଲଖାଉ ମାଲଙ୍କର ଉଲ୍ଲମ ଉଲ୍ଲ ଏ୦—୧ ଡି: ରୁ ଅବାଧ୍ୟ ଜମା ଟ ୦।୮୯ ଉକ୍ତ ଜମି ଓ ତହିଁରେ ଦେଖଦାଲମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସ୍ଵତ୍ଵର ସବୁ ସହିତ ଉଲ୍ଲମ ହେବ ଆ: ମୂଲ୍ୟ ଟ ୮୦୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ଭଭାର—ସବୁରକର ସ୍ଵାମ ଦ୍ଵାର ହରନ । ସେହିଦ୍ୱାରାଙ୍କର ଏଥରି ସବଳ ଓ ଲିଖାଦେଶ୍ଯ ଉଲ୍ଲ ଓଡ଼ିଆଲାଯାରେ ଦାହିଁ ମଣ୍ଡ ଟ୧ ଟଙ୍କା । ଏକମାତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ ଦୌଢ଼ିସ୍ଵବଜାରକଟକ

ମେନେଜର
ମୁଦ୍ରକଙ୍କ

ଓ ୧୦ ନମ୍ବର **ବିଜ୍ଞାପନ ।**

[illegible]

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

LOOK HERE PLEASE !!

G. Nayak & Sons

Nayasarak, CUTTACK.

(The oldest & most reliable firm

Stationers, order suppliers, Retail and wholesale dealers. Paper merchants Agents to Bengal Chemical works, dealers in Shirts, Coats &c snuffs. Jintan Aligarh-locks and "Bishop's Inks" (Inks, Powders, Tablets extensively used by H. M. the Govt. of India, States and Railways, satisfaction, quality and economy

B. Nayak, B.A. Manager,

ଜି ନାୟକ ଏଣ୍ଡ ସନସ

ନୟାସଡ଼କ କଟକ ।

ଆମ୍ଭ ଦୋକାନରେ ସବୁପ୍ରକାର ଷ୍ଟେସନେରୀ ଜିନିଷ ମିଳେ । ... ସ୍ୱଦେଶୀ ଜିନିଷ ମିଳେ ।

ମ୍ୟାନେଜର—ବି, ନାୟକ, ବି, ଏ,

ବିପଦବନ୍ଧୁ ଔଷଧାଳୟ ।

ଆମ୍ଭର ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଔଷଧାଳୟରେ ... ଔଷଧ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ ।

ଉଦ୍ଧବ ଦାସ କଟକ } ଶ୍ରୀ ଜାଲନ୍ଧର ଦାଶ ବଡ଼ବାଟ

ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା

ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଔଷଧାଳୟ ।

ଅମ୍ଭର ଏହି ଔଷଧାଳୟରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ଔଷଧ ... ମିଳିବ ।

... ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ୧ ଟଙ୍କା ... ।

ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ପ୍ରୀତି ଉପହାର କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥି କବିରତ୍ନଙ୍କର କେତକୀ କୁସୁମ ତୈଳ ।

କେତକୀକୁସୁମ ତୈଳ ... ।

ସକଳ ରୋଗର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଔଷଧ ...

ଠିକଣା—କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥି କବିରତ୍ନ ... କଲିକତା ।

ବି, ଉଇଲିୟମସ୍ ଏଣ୍ଡ କୋମ୍ପାନୀର

କେମିକେଲ ସଲ୍ଟ ।

... ପାଉଣ୍ଡ ... ସବୁ ଔଷଧ ... ।

Amenorrhoea ... Dysmenorrhoea ... Leucorrhoea ...

ମ୍ୟାନେଜର—ସେନ, ଏ, ...

ଏହି ଉତ୍କଳଦୀପିକା ... କଟକ ... ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ... ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ... ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ।

Digitized by srujanika@gmail.com